

GÜNEY MARMARA KALKINMA AJANSI

2026 YILI

ÇALIŞMA PROGRAMI

İçindekiler

KISALTMALAR DİZİNİ.....	3
ŞEKİLLER DİZİNİ	4
YÖNETİCİ ÖZETİ/SUNUŞ	5
1. Giriş.....	6
1.1. 2025 YILI FAALİYETLERİ ÖZETİ.....	7
1.1.1. ENERJİ EKOSİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ SOP FAALİYETLERİ ÖZETİ.....	7
1.1.2. ENDÜSTRİYEL VE TEKNOLOJİK GELİŞİM SOP FAALİYETLERİ ÖZETİ	8
1.1.3. TURİZM VE KIRSAL KALKINMA SOP FAALİYETLERİ ÖZETİ.....	9
1.1.4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI FAALİYETLERİ ÖZETİ.....	10
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR (SOP).....	11
2.1. ENERJİ EKOSİSTEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (EKOSOP)	11
2.1.1. AMAÇ.....	11
2.1.2. ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	11
2.1.3. ALT PROGRAM, PROJE VE FAALİYETLER.....	13
2.1.3.1. ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA	13
2.1.3.2. İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	14
2.1.3.3. KAPASİTE GELİŞTİRME.....	16
2.1.3.4. TANITIM VE YATIRIM DESTEK.....	17
2.1.3.5. AJANS DESTEKLERİ.....	18
2.1.3.6. ÖNEMLİ KAMU YATIRIMLARI.....	19
2.1.3.7. AB VE DİĞER DIŞ KAYNAKLI PROGRAMLAR KAPSAMINDAKİ PROJELER	19
2.1.4. PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	20
2.1.5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	21
2.2. ENDÜSTRİYEL VE TEKNOLOJİK GELİŞİM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TEKSOP)	22
2.2.1. AMAÇ.....	22
2.2.2. ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	22
2.2.3. ALT PROGRAM, PROJE VE FAALİYETLER.....	23
2.2.3.1. ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA	23
2.2.3.2. İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	24
2.2.3.3. KAPASİTE GELİŞTİRME.....	25
2.2.3.4. TANITIM VE YATIRIM DESTEK.....	28
2.2.3.5. AJANS DESTEKLERİ.....	29
2.2.3.6. ÖNEMLİ KAMU YATIRIMLARI.....	30
2.2.3.7. AB VE DİĞER DIŞ KAYNAKLI PROGRAMLAR KAPSAMINDAKİ PROJELER	32
2.2.4. PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	33
2.2.5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	34
2.3. TURİZM VE KIRSAL KALKINMA SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TURKA)	35
2.3.1. AMAÇ.....	35
2.3.2. ARKA PLAN VE MÜDAHALE GEREKÇESİ	35
2.3.3. ALT PROGRAM, PROJE VE FAALİYETLER.....	37
2.3.3.1. ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA	37
2.3.3.2. İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	38
2.3.3.3. KAPASİTE GELİŞTİRME.....	39
2.3.3.4. TANITIM VE YATIRIM DESTEK.....	40
2.3.3.5. AJANS DESTEKLERİ.....	41
2.3.3.6. ÖNEMLİ KAMU YATIRIMLARI.....	43
2.3.4. PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	43
2.3.5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	44

3.	KURUMSAL GELİŞİM	45
3.1.	FAALİYETLER	45
3.1.1.	ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA	45
3.1.2.	İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	45
3.1.3.	KAPASİTE GELİŞTİRME.....	45
3.1.4.	TANITIM VE YATIRIM DESTEK.....	46
4.	YEREL KALKINMA FIRSATLARI	47
4.1.	PROJE VE FAALİYETLER	47
4.1.1.	ARAŞTIRMA, ANALİZ VE PROGRAMLAMA	47
4.1.2.	İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON.....	48
4.1.3.	KAPASİTE GELİŞTİRME.....	49
4.1.4.	TANITIM VE YATIRIM DESTEK.....	50
4.1.5.	AJANS DESTEKLERİ.....	52
4.2.	PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	53
5.	SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	55

KISALTMALAR DİZİNİ

ADİM	Avrupa Dijital İnovasyon Merkezi
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BANÜ	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi
BAÜN	Balıkesir Üniversitesi
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028)
CEDIS3	Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Teknik Destek Projesi
ÇOMÜ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
DEİK	Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
DÜRED	Denizüstü Rüzgâr Enerjisi Derneği
ENSİA	Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği
ESAS	Ege Savunma Sanayi Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği
Eti Maden	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü
GBS	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi
GİSBİR	Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği
GMKA	Güney Marmara Kalkınma Ajansı
KAGM	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
MTH	Milli Teknoloji Hamlesi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
RE-You	Yenilenebilir Gençlik Enerjisi Operasyon Programı
SANTEK	Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları
SoGREEN	Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş Projesi
SOP	Sonuç Odaklı Program
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TENMAK	Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
TİM	Türkiye İhracatçıları Meclisi
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TTGV	Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜBİTAK MAM	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi
TÜREB	Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği
TÜREK	Türkiye Rüzgâr Enerjisi Kongresi
TÜRSAB	Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
TÜSSİDE	Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
UYZSB	Ulusal Yapay Zekâ Strateji Belgesi
YEG	Yerel Eylem Grupları
YEKA	Yenilebilir Enerji Kaynak Alanları

ŞEKİLLER DİZİNİ

ŞEKİL 1. 2024-2028 BÖLGE PLANI GELİŞME EKSENLERİ VE ÖNCELİKLER.....	6
ŞEKİL 2 GMKA ORGANİZASYON ŞEMASI.....	7

Yönetici Özeti/Sunuş

Kalkınma Ajanslarının daha etkin ve katılımcı roller üstlenerek bölgelerinin kalkınmasında lider kurumlar olması, merkezi ve yerel paydaşlarla birlikte bölgeleri için kalkınma gündemini oluşturması, öncelikli hedefleri belirlemesi, ortak program ve faaliyetlerle kalkınma sürecini hızlandırması için çalışma programlarının hazırlanma yöntemi ve kapsamı dönüşüme uğramıştır. Bu çerçevede Ajanslar tarafından bölge planları; sektörel, tematik veya mekânsal çalışmalar doğrultusunda stratejik tercihler ortaya konarak bu stratejileri destekleyecek Sonuç Odaklı Programlar (SOP) oluşturulmuştur.

Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) tarafından 3 adet SOP uygulanmasına karar verilmiş ve uygulamasına geçilmiştir. Bunlar:

1. Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi,
2. Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim,
3. Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP'tur.

Ayrıca Kurumsal Gelişim ve Yerel Kalkınma Fırsatları başlıkları da uygulamaya konulmuştur.

Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP ile Güney Marmara Bölgesi yenilenebilir enerji alanındaki gücünden kaynaklanan büyüme potansiyelini yeşil ve yenilikçi yöntemlerle etkin bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP ile Güney Marmara Bölgesi'nin imalat sanayi sektöründeki yenilik altyapısının güçlendirilmesi, üretimde katma değerinin artırılması ve lojistik bağlantılarının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Turizm ve Kırsal SOP ile Güney Marmara Bölgesi'nde kır-kent dengesi dâhilinde potansiyel arz eden alternatif turizm çeşitlerinin yaygınlaştırılması ve özellikle sağlık ve gastronomi turizmi odağında Bölgedeki doğal fırsatların turizm için bir değere dönüştürülmesi, kırsaldaki üretimin turizme dâhil edilmesiyle Bölgenin mevcut turizm değerlerinin zenginleştirilmesi, hedef pazar odaklı stratejilerle tanınırlığının ve katma değerinin artırılması amaçlanmıştır.

Belirlenen SOP'lar dışında kalan; ancak bölge kalkınması için önemli olan diğer faaliyetler ise Yerel Kalkınma Fırsatları altında belirtilmiştir. Bu kapsamda, mesleki eğitim, yenilenebilir enerji, dış ticaret alanında yürütülecek çalışmalar, verilecek eğitimler, hazırlanacak raporlar ile katılım sağlanacak toplantılar belirlenmiştir.

2026 Yılı Çalışma Programı, GMKA'nın belirlenen SOP'lar çerçevesinde yürüteceği faaliyetlerini, faaliyet takvimlerini ve bu faaliyetlere yönelik tahmini maliyetleri içermektedir. 2024 yılında belirlenen SOP'lar kapsamında başlatılan faaliyetlere 2026 yılında da devam edilecektir. Bu SOP'lar kapsamında odaklanılacak temel faaliyetler arasında endüstri bölgeleri, ar-ge merkezleri gibi oluşumlara yönelik fizibilite çalışmaları, dijital dönüşümün gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetler, enerji verimliliği ve sektörlerin büyümesine ilişkin strateji belgeleri, Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformu Güdümlü Projesi, paydaşlara yönelik kapasite geliştirme ve farkındalık çalışmaları, fikir maratonları ve atölyeler, alternatif turizm destinasyonlarının ve turizm rotalarının geliştirilmesi, kooperatiflerin kurumsallaştırılması, her bir SOP özelinde kurgulanacak teknik destekler ve kalkınma ajansları ile ortak çalışmalar yer almaktadır.

1. Giriş

GMKA, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunu doğrultusunda 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

Ajansın amacı kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları (STK) arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle ulusal kalkınma plânı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır.

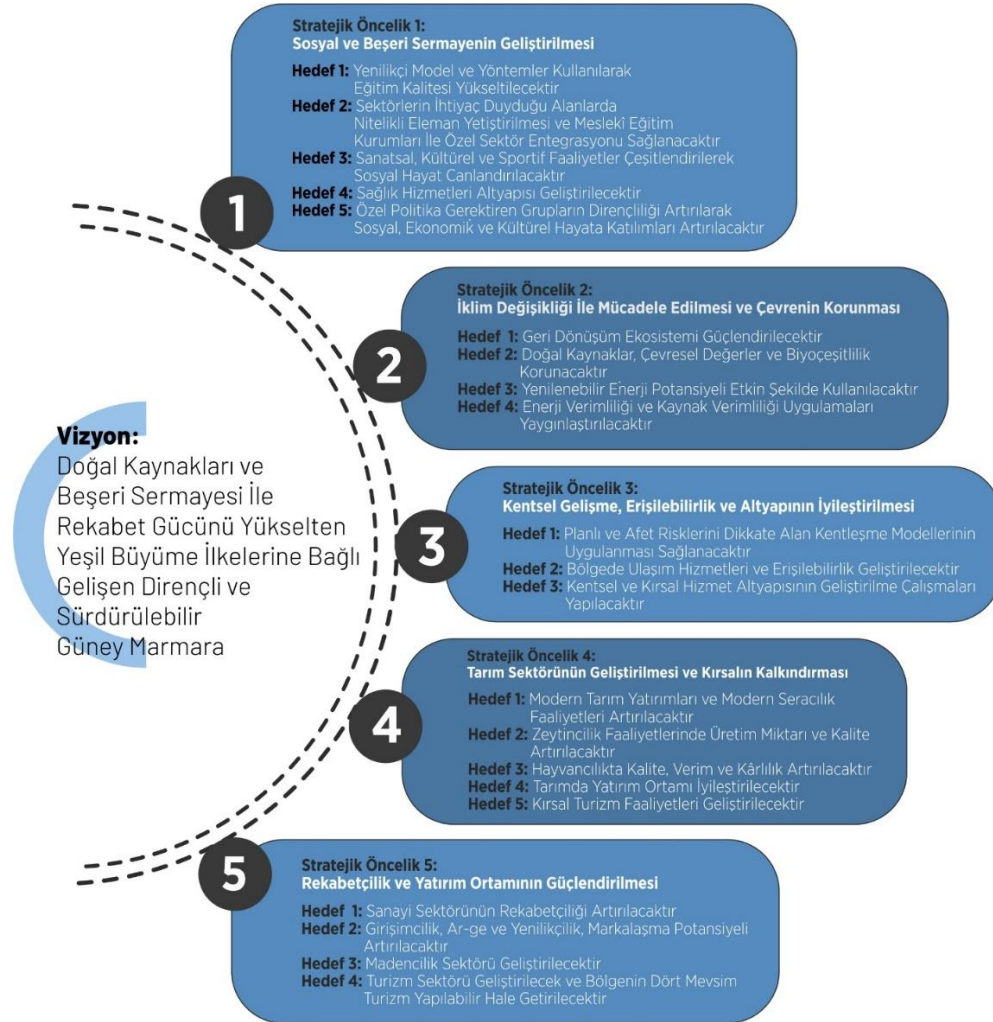
Vizyonumuz;

Yerel dinamikleri küresel gelişmeler ışığında harekete geçirerek ulusal hedeflere yön verecek yenilikçi dönüşümlere imza atmak,

Misyonumuz;

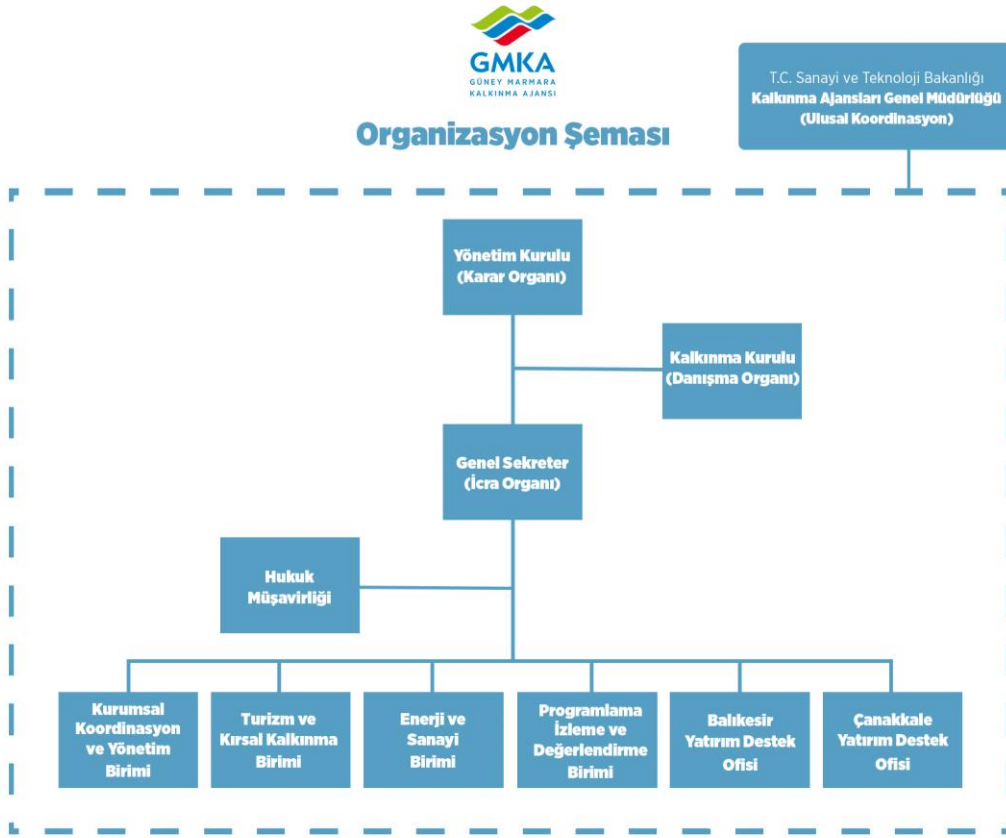
Yüksek bilgi ve beceri düzeyine sahip insan kaynağıyla paydaşlar arasında işbirliği geliştirerek kaynakların etkin ve verimli kullanıldığı planlı, sürdürülebilir ve kapsayıcı bölgesel kalkınmayı sağlamaktır.

Faaliyetlerini 2024-2028 TR22 Güney Marmara Bölge Planı'nda belirlenen stratejik öncelikler ve hedefler çerçevesinde gerçekleştirmeye devam eden Ajansımızın 2026 yılı Çalışma Programı; 2024-2028 TR22 Güney Marmara Bölge Planı, 2024-2028 Ajans Stratejik Planı ve SOP'lar ışığında hazırlanmıştır.

Şekil 1. 2024-2028 Bölge Planı Gelişme Eksenleri ve Öncelikler

Ajans, faaliyetlerine 31.12.2025 tarihi itibarıyla 1 genel sekreter, 1 hukuk müşaviri, 26 uzman, 8 destek personeli ve 16 sürekli işçi olmak üzere toplam 52 personel ile devam etmektedir. Ajansın organizasyon yapısı aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 2 GMKA Organizasyon Şeması

* 2016/9112 tarih ve sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Ajansların Kalkınma Kurullarına temsilci gönderecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarını gösteren Kalkınma Kurulu üye listelerine ilişkin tablo yürürlükten kaldırılmıştır.

1.1. 2025 Yılı Faaliyetleri Özeti

1.1.1. Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP Faaliyetleri Özeti

2025 yılında Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP kapsamında, Güney Marmara Bölgesi'nin yenilenebilir enerji alanındaki üstünlüğünden kaynaklanan gelişim imkânlarının iklim değişikliği ile uyumlu ve yenilikçi yaklaşımlarla etkin biçimde kullanılması ve kalıcı bir ekosistem inşa edilmesi hedefiyle faaliyetler yürütülmüştür.

Program özelinde, Bölgenin iklim değişikliğine uyumlu olarak sahip olduğu potansiyel tarımsal atıklardan elde edilebilecek biyogaz yenilenebilir enerji kaynağının ve biyoçar gibi yan ürünlerin tespit edildiği Balıkesir İli Biyogaz Sektörü Ön Fizibilite Raporu'nun kapsamı genişletilmiş ve rapor Çanakkale özelinde de hazırlanmıştır.

Enerji sektörüne yönelik farkındalığın artırılması için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bölge üniversitelerinde öğrenimine devam eden öğrenciler için yeşil ekonomi ve sürdürülebilir enerji yönetimi başlıkları altında Sertifikalı Yeşil Yaka eğitimi verilerek, bu alanda yüksek farkındalık oluşturulmasının yanı sıra, donanımlı hale getirilerek istihdam edilebilirliklerinin kolaylaştırılmasına katkı sunulmuştur.

Horizon 2022 programı altında desteklenen ve Türkiye'nin ilk hidrojen vadisi olan "HYSouthMarmara Projesi"nde "Yeşil Deniz Endüstrisi Ar-Ge, Test ve Eğitim Merkezi Fizibilite Çalışması" için çalışmalar tamamlanmıştır. "Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformu" güdümlü projesi kapsamında yerli yeşil hidrojen tesisi kurulum çalışmaları devam etmiştir.

Uluslararası iş birliği kapsamında Clean Hydrogen Partnership tarafından ilk kez düzenlenen Hidrojen Vadileri İç Çalıştayı'na ve Hidrojen Vadisi Günleri 2025 programına katılım gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, farklı

uluslararası çağrılara yönelik olarak Bölgemizde pilot ölçekte denizüstü rüzgar enerjisi santrali kurulumunu hedefleyen Flex2Europe, hidrojen izin ve eğitim süreçlerinde kapasite geliştirmeyi hedefleyen DHyLIA ve hidrojen vadilerine dış danışmanlık sağlayacak olan H2 Valley Facility PDA projelerinin başvuruları gerçekleştirilmiştir. INTERREG NEXTMED çağrı öncelikleri ile uyumlu biçimde, Bölgemizde enerji kooperatiflerinin geliştirilmesi için proje hazırlıkları yapılmıştır.

AB stratejik planlarına uyum ve yeşil dönüşüm kapasite geliştirme çalışmaları faaliyeti doğrultusunda yürütülen Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş Projesi (SoGREEN) kapsamında yeşil fırsatlar analizi çalışma grubunda gerçekleştirilen toplantılara katılım sağlanmış; proje geliştirme ve program tasarısı ve değerlendirilme süreçlerine katkı sağlanmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, TR22 Bölgesi'nde faaliyet gösteren mikro ve küçük işletmeler ile kooperatif ve üretici birliklerinin yeşil dönüşümüne konu faaliyetlerinin Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi önceliklerine katkı sağlayacak şekilde Yeşil Gelecek Programı ilan edilmiştir.

2024 yılında tamamlanan Yenilenebilir Gençlik Enerjisi Operasyon Programı (RE-You) projesinin 2025 yılında proje sonrası değerlendirme ve analiz süreçleri çalışmaları yürütülmüştür.

Yenilenebilir enerji sektörünün geliştirilmesi kapsamında rüzgâr enerjisi özelinde stratejik Ar-Ge ve yenilik yönelimlerine yönelik rapor hazırlanmıştır. Ayrıca, Yenilenebilir Enerjinin Yaratıcı Ekonomilerle Entegrasyonu Politika ve Strateji Önerileri dokümanı tamamlanmıştır. Diğer taraftan, Bakanlık seviyesinde oluşturulan rüzgar enerjisi alt komitesinin konsolidasyon toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Denizüstü rüzgar enerjisinin bölgemizde yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında, DÜRED koordinasyonunda, Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA) ve Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği'nin (GİSBİR) de katkısıyla, ÇOMÜ ev sahipliğinde 2025 yılında "Offshore Wind Türkiye 2025 Konferansı" gerçekleştirilmiştir. Bir önceki yıl gerçekleştirilen Sürdürülebilir Enerji Fikir Maratonu'ndaki fikirlerin sektör temsilcilerine azami seviyede tanıtılarak, girişim fırsatları yaratılabilmesi için konferans ile entegre biçimde, Yeşil Enerji Strateji Atölyesi ve Proje Pazarı Etkinliği düzenlenmiştir.

1.1.2. Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP Faaliyetleri Özeti

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028) (BGUS) ile uyumlu olarak Güney Marmara Bölgesi'nin imalat sanayi sektöründeki yenilik altyapısının güçlendirilmesi, üretimde katma değer artırılması ve lojistik bağlantılarının geliştirilmesi genel amacına ulaşmak için çalışmalar yürütülmüştür.

Güney Marmara Bölgesi Organize Sanayi Bölgeleri İhtiyaç Analizi kapsamında veri seti hazırlanarak TR22 Bölgesi'nde faaliyet gösteren Organize Sanayi Bölgeleri ile paylaşılmış; gelen geri bildirimler doğrultusunda analiz çalışmaları yapılmıştır. Analiz sürecini desteklemek amacıyla OSB Müdürlüklerine saha ziyaretleri gerçekleştirilmiş, yerinde görüşmelerle ihtiyaçlar daha ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Bölgede e-ihracat faaliyetlerinin yaygınlaşmasına yönelik "Girişimciler İçin E-Ticaret/E-İhracat ve Vergisel Yükümlülükler" konusunda eğitimler düzenlenmiş ve ihracat destekleri, e-ihracat uygulamaları, satış ve pazar imkânları ile uluslararası piyasalar hakkında bilgi verilmiştir.

Güney Marmara İhracat Elçileri programı "Güney Marmara Küresel Ufuk Programı" (GMKUP) olarak uygulanmıştır. Program kapsamında bölgenin kültürel diplomasisini güçlendirmeyi ve bölge firmalarının iş ağı kabiliyetinin iyileştirilmesi yoluyla bölgesel kalkınmaya katkı sağlanması hedeflenmiş olup Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi ile işbirliği protokol imzalanarak uluslararası öğrencilere 8 farklı modülden oluşan dış ticaret eğitimleri verilmiş ve başarılı öğrenciler sertifikalandırılmıştır.

Lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında "Kuzey Ege Zeytinyağı Lisanslı Depo"nın Balıkesir Körfez Bölgesi'nde kurulmasına yönelik uygun arazi yer seçimi çalışmaları ile ilgili oda ve borsaların yönetimde yer alacağı anonim şirket oluşturma süreçlerine yönelik faaliyetler yürütülmüştür.

TR22 Güney Marmara Bölgesi Lojistik Kümelenmesi çalışması kapsamında Bölgenin mevcut durum analizi ve ihtiyaç tespitine yönelik çalışmalar yürütülmeye başlanmıştır. Çalışma kapsamında rekabetçilik ve katma değer analizi, lojistik strateji ve eylem planı geliştirilmesi, lojistik merkez ve altyapı planlaması ve politika önerileri geliştirilmesine yönelik faaliyetler kurgulanmış ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile paydaş görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

Yürütülen teknik destek programları kapsamında Bölgenin yatırım ortamının gelişmesine katkı sunacak projeler ile firmaların verimliliğini artıracak projeler desteklenmiştir. Üreten Şehirler ağına dahil olan Balıkesir ili için program kapsamında Bandırma Ticaret Borsası tarafından sunulan TR22 Güney Marmara Bölgesi Gıda ve Yem Analizleri Kalite ve Test Merkezi güdümlü projesi desteklenmiştir.

İmalat sanayiinde bölge hammaddelerinin katma değerinin artırılmasına yönelik Dursunbey’de inşaat kerestesi ve ahşap doğrama imalatı sektöründeki firmalar ve ilgili meslek kuruluşları ziyaret edilerek görüş ve öneriler alınmıştır.

Dijitalleşmeye yönelik olarak kapasite artırma faaliyetleri yürütülmüş ve işletmelere yönelik olarak, Çanakkale Teknopark ev sahipliğinde dijital dönüşüme yönelik teşvikler ve olanaklar kapsamında seminer gerçekleştirilmiştir. Dijitalleşmenin bir diğer ayağı olarak yapay zeka alanında da 2025 yılı içerisinde Yeni Çağın Kodları Atölye ve Mentörlük Programı ilan edilerek başarılı takımlara kariyer geliştirme eğitimleri ve sektör profesyonelleri tarafından seminerler verilmiş ve projeleri özelinde mentörlük hizmeti sağlanmıştır.

Türkiye’de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması İçin Kapasite Artırımı Projesi (CEDIS3) kapsamında düzenlenen eğitimlere katılım sağlanmıştır. Proje, 2025 yılında tamamlanmış olup bir sonraki yıl Güney Marmara Bölgesi özelinde akıllı uzmanlaşma yaklaşımıyla politika çerçevesi belirlenmesi için süreç planlaması yapılmıştır..

Ege Savunma Sanayi Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği (ESAS), Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK), T3 Vakfı ve Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü ile görüşmeler ve iş birlikleri gerçekleştirerek yerli üretimin ve savunma sanayii tedarikçiliğinin güçlendirilmesi faaliyetleri yürütülmüştür.

1.1.3. Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP Faaliyetleri Özeti

Bölgede kır-kent dengesi dâhilinde potansiyel arz eden alternatif turizm çeşitlerinin yaygınlaştırılması ve doğal fırsatların turizm için bir değere dönüştürülmesi, kırsaldaki üretimin turizme dâhil edilmesiyle mevcut turizm değerlerinin zenginleştirilmesi, Bölgenin hedef pazar odaklı stratejilerle tanınırlığının ve katma değerinin artırılması, yerel ve yöresel değerlerinin ticarileştirilmesi ve kırsalda beşeri ve sosyal sermayenin geliştirilerek iş birliğinin de güçlendirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması, hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası iş birliklerinin geliştirilmesi, kırsal kalkınmayı önceleyen iş birliği kültürünün ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi, sosyal ve beşeri sermayenin geliştirilmesi ile işbirliğinin güçlendirilmesi konularına odaklanılmıştır.

Bölgede mevsimsellikten kaynaklanan sorunların azaltılması ve turizm potansiyelinin yalnızca yaz sezonu ile sınırlı kalmayıp yıl geneline yayılması için turizmin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm imkânlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Kitle turizminin bölge açısından rekabetçi üstünlük sağlamadığı esasıyla gastronomi, kültür, dalış ve astro-turizm gibi alternatif turizm türlerinin geliştirilmesine odaklanılmış, bu doğrultuda çeşitli araştırmalar yürütülmüş, iyi uygulama örnekleri incelenmiş ve destinasyon çeşitliliğini artırmaya yönelik ön çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda “Derinlikleri Keşfet-Türkiye” çalışması ile Çanakkale’den Hatay’a uzanan kıyı şeridinde yer alan kalkınma ajanslarının katılımıyla Ajansımız koordinasyonunda ortak çalışmalar yürütülmüş, dalış turizmine ilişkin envanter hazırlanmış ve sektörün mevcut durum analizi ortaya konulmuştur. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular raporlaştırılarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır. Ayrıca, “Dalışın İkili Kimliği: Güney Marmara Bölgesi’nde Dalış Turizmi Perspektifinden Nitel Bir Analiz” başlıklı akademik makale, Bölgesel Kalkınma dergisinde yayımlanmıştır. Bölgesel veriler kullanılarak geliştirilen interaktif dalış haritası ise tamamlanarak Ajansın resmi internet sitesinde kamuoyunun erişimine sunulmuştur. Buna ek olarak, sağlık ve esenlik turizminin geliştirilmesi kapsamında sağlık turizmine hizmet edecek alternatif rota güzergâhları belirlenmiş ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ile paylaşılmış, ayrıca USHAŞ (Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.) ile saha çalışmasına dayalı bir rapor hazırlanmıştır. Ayrıca, “Kuzey Ege’de Sağlıklı Yaşam” mottosu altında hedef ülkeler belirlenmiş, Bölgenin özgün değerleri gerçekleştirilen saha ziyareti ile özellikle Nordik ülkelerden gelen turizm acentalarına tanıtılmış, yerel sektör temsilcileriyle yapılan B2B görüşmeler aracılığıyla işbirlikleri geliştirilmiş ve uluslararası pazarlarda görünürlük güçlendirilmiştir. Söz konusu tema altında tanıtım faaliyetlerine devam edilecektir. Astro-turizm kapsamında Karanlık Gökyüzü Parkı ile ilgili olarak Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı iş birliğinde güdümlü proje geliştirme çalışmalarına başlanmış, süreçte gerekli teknik koordinasyon sağlanmış ve iş birliği mekanizmaları güçlendirilmiştir. Güdümlü proje ile başlatılan çalışmalar, Tarihi Alan Başkanlığı tarafından faaliyet planlamasına alınmıştır.

Özellikle kırsal kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla Bölgenin kırsal değerlerinin turizme kazandırılması önceliği gözetilerek odak alanlarda turizmin bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasına yönelik turizm konsept tasarım planları hazırlanmıştır. Bölgemize özgü coğrafi işaretli ve tescil süreci devam eden yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve katma değerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmüş, bu kapsamda coğrafi işaretli ürünlerin ticarileştirilmesine ilişkin mevcut durum analiz edilmiş, ihtiyaçlar ortaya konmuş ve yol haritalarının oluşturulmasına yönelik hazırlıklar gerçekleştirilmiştir. Balıkesir’in zengin yöresel değerleri, coğrafi işaretli ürünleri ve kültürel mirasının sürdürülebilir bir kalkınma modeliyle daha geniş kitlelere tanıtılması ve katma

değerinin artırılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, tanıtım, satış ve üretim faaliyetlerinin bir arada yürütülebileceği, bölgenin ihtiyaçlarına cevap veren bir model oluşturulması adına “Anadoludakiler” markası hedeflenmiştir. Topraklarımızın zenginliğinin dijital platformlar aracılığıyla görünür kılınması, yerel üreticilerin desteklenmesi, geleneksel kültürün yaşatılması ve yerel potansiyellerin keşfinin sağlanması markanın temel hedefleri arasında yer almıştır. “Bereket, Birikim ve Beceri” temaları altında ürünlerin geliştirilmesi, tanıtılması ve sürdürülebilir şekilde yaşatılması için çalışmalar yürütülmüş; böylelikle hem kültürel miras korunmuş hem de yerel ekonomiye katma değer sağlanmıştır. Bu doğrultuda, başlangıçta güdümlü proje olarak ele alınan “Anadoludakiler: Anadolu İşi, Zanaat, Tasarım ve İnovasyon Merkezi” Projesi, 2025 yılı Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında sunulmuştur. Gıda ve zanaat başta olmak üzere yerel-yöresel ürünlerin üretiminde faaliyet gösteren kadın kooperatiflerinin turizme değer katacak şekilde bir araya getirilmesi, tek bir platform-çatı kuruluş aracılığıyla ortak tedarik, üretim ve satış zincirinde yer almalarının sağlanması amacıyla proje çalışmaları yürütülmüştür. Bu sayede kadın emeğinin daha görünür hâle getirilmesi, katma değerli ürünlerin geliştirilmesi ve kırsal ekonomiye katkı sağlanması hedeflenmiştir. 2024 yılı SOGEP kapsamında desteklenen “Kadın Kooperatifleri Birlikte Daha Güçlü” projesinin uygulama süreçleri Balıkesir’de sürdürülmüştür. Aynı hedef doğrultusunda 2025 yılı SOGEP kapsamında Çanakkale İl Özel İdaresi başvuru sahipliğinde “Çanakkale’nin Üreten Kadınları” projesi Bakanlık tarafından onaylanmıştır. Söz konusu projenin yürütme çalışmalarına 2026 yılında başlanması planlanmaktadır. Her iki il için de kurgulanan projeler ile kadın kooperatiflerinin örgütlenme eksikliğinin giderilmesi, ortak bir platform altında buluşturulmalarının sağlanması ve kurumsal kapasitelerinin geliştirmesi hedeflenmektedir. Önümüzdeki dönemde hem kırsal kalkınma hem de turizm sektöründe yerel kalkınmanın hızlanması adına faaliyetlerin sürdürülmesi planlanmaktadır.

1.1.4. Yerel Kalkınma Fırsatları Faaliyetleri Özeti

Yatırım destek ofisleri tarafından yatırımcılara yeni yatırım teşvik sistemi ve Yerel Kalkınma Hamlesi programı hakkında bilgilendirme ve danışmanlık hizmeti sunulmuş, Sanayi ve Ticaret Odaları ile OSB’lerle iş birliği yapılarak bilgilendirme seminerleri düzenlenmiştir. Yerel Kalkınma Hamlesi programı kapsamında Ajanslar arası iş birliğini geliştirmek ve programın tanıtımını yaparak daha fazla yatırımcıya ulaşmak için ilan edilen konular özelinde çatı kuruluşlara yönelik çevrimiçi ve yüzyüze bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, yeni kurulan firma ve işletmelere saha ziyareti yapılarak kalkınma ajanslarının ve yatırım destek ofislerinin görev ve sorumlulukları ile devlet destekleri hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bölgeye yapılması planlanan yatırımlar için uygun yer seçimine yönelik yatırım alanları envanteri oluşturulmuştur. Ayrıca bölgede atıl halde bulunan yapıların tespiti ve bu yapıların ekonomiye kazandırılmasına yönelik kamu kurum ve kuruluşlarından alınan bilgiler doğrultusunda atıl yapı envanteri oluşturulmuştur.

Ülkemiz adalarının kalkınmasına örnek olacak Balıkesir ve Çanakkale Adaları Kalkınma Stratejisi hakkında ilgili kurum ve kuruluşlar belirlenerek bilgilendirme yapılmış ve incelenecek konu başlıkları doğrultusunda kurum/kuruluş görüşmeleri ve saha ziyaretleri gerçekleştirilmiş, temin edilen veriler ve görüşmeler neticesinde elde edilen bilgilerin analizine başlanmıştır.

Bölgede projecilik kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla farklı kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan ulusal ve uluslararası güncel destek programları hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Bölge illerinin iş ve yatırım ortamının geliştirilmesine katkı sağlanması amacıyla İl Koordinasyon Kurulu, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, SANTEK, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Girişimcilik Kurulu ve Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçim ve Genişleme Komisyonu gibi toplantılarına katılım sağlanmıştır.

2. Sonuç Odaklı Programlar (SOP)

Ajansımızca 3 adet SOP kurgulanmıştır. Bunlar;

- Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP
- Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP
- Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP

Bu programlar ile birlikte Kurumsal Gelişim ve Yerel Kalkınma Fırsatları başlıkları da uygulanacaktır.

2.1. Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı (EKOSOP)

2.1.1. Amaç

Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP'unun genel amacı Güney Marmara Bölgesi'nin yenilenebilir enerji alanındaki avantajından kaynaklanan büyüme potansiyelinin yeşil ve yenilikçi yöntemlerle etkin şekilde değerlendirilmesi ve sürdürülebilir bir ekosistem oluşturulmasıdır.

Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP'un özel amaçları ise şu şekilde belirlenmiştir:

Özel amaç 1: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi

Özel amaç 2: Enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması

Özel amaç 3: Yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

2.1.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Küresel ölçekte ekonomik, çevresel ve stratejik nedenlerle yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim başlamıştır. Artan sera gazı emisyonları ile ortaya çıkan iklim değişikliğini içeren çevresel boyut ise bunlar arasında en kritik olanıdır. Stratejik bakımdan ise fosil yakıtların tükenme riski ve jeopolitik bağımlılıkların yarattığı enerji arz güvenliği sorunları yenilenebilir enerji konusunda çalışmaları artırmıştır. Dünya genelinde, her ülke kendi dinamiklerine uygun biçimde bu kaynaklardan azami ölçüde faydalanmak istemekte; ülkemizde ise yenilenebilir enerji kaynaklarından üretimde mevcut potansiyel yeterince değerlendirilememektedir. Bu kapsamda, hem karasal hem de potansiyel olarak denizüstü rüzgâr ve güneş başta olmak üzere birçok yenilenebilir enerji kaynaklarının yoğunluğu açısından Güney Marmara Bölgesi üstün bir taban yaratmaktadır.

Bölge illerinden olan Balıkesir, Türkiye'de rüzgar enerjisinden elektrik üretiminde ilk sıradadır. Karasal rüzgar enerjisi kurulu gücünün artırılmasının yanı sıra ülkemizde denizüstü rüzgar enerjisi yatırımlarının artırılması amacıyla da ulusal çalışmalar başlatılmıştır. 2035 yılında rüzgâr ve güneş enerjisinde 120 bin megavatlık, deniz üstü rüzgar enerjisinde 5 gigavatlık bir kapasiteye kurulu güce ulaşma hedefiyle her yıl 2 bin MW'lık ilave kapasite tahsis için adımlar atan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, hem karasal hem de denizüstü aday yenilenebilir enerji kaynak alanları (YEKA) belirlemektedir. 2023 yılında denizüstü RES için 4 aday YEKA, 2025 yılında büyüklükleri 27,01 ile 214,40 kilometrekare arasında değişen rüzgar enerjisine dayalı 8 YEKA ilan etmiştir. Denizüstü RES için olanlar arasında 3 alan TR22 Güney Marmara Bölgesi içerisinde, 2025 yılında ilan edilen alanların ise 6'sı Balıkesir'de yer almakta olup, bazı sahaların sınırları Çanakkale ilini de kapsamaktadır. YEKA ilanlarının yatırıma dönüşme süreçlerinde ön fizibilite çalışmaları kritik rol oynamaktadır. Bu bakımdan, ön fizibilitelere de altlık oluşturacak biçimde, Bölgenin enerji alanındaki genel görünümünü yansıtan ve güvenilir verilere dayanan kapsamlı bir doküman hazırlanacaktır.

Bölgenin enerji çeşitliliğini artıran bir diğer önemli yenilenebilir enerji kaynağı biyokütledir. Bölgede tarımsal ve hayvansal faaliyetlerden kaynaklanan yüksek miktarda organik atık, biyokütle yatırımları için önemli bir potansiyel sunmaktadır. Bu atıklar, enerji üretiminde kullanılmasının yanı sıra biyoçar üretimi yoluyla karbon tutma kapasitesine sahip olup, toprağın organik madde içeriğini artırarak verimliliği yükseltmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan Biyokütle Enerjisi Potansiyel Atlası (BEP) verilerine göre Türkiye'de toplanabileceği öngörülen artık ve atıklarımızın toplam ekonomik enerji eşdeğeri yaklaşık 3,9 MTEP/yıl'dır. Çanakkale'de ise yapılan hesaplamalara göre hayvansal atıklardan 433,18 GWh, bitkisel atıklardan 42.017,53 MWh elektrik enerjisi üretmenin mümkün olduğu belirtilmiştir. Böylelikle büyük potansiyele sahip Bölgede yapılacak biyokütle ve biyoçar uygulamaları, hem yenilenebilir enerji üretimi hem de iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında stratejik bir fırsat oluşturmaktadır. Bölgedeki biyokütle ve biyoçar yatırımları, döngüsel ekonomi anlayışıyla atık yönetimi, enerji üretimi ve tarımsal sürdürülebilirliği bir arada destekleyecek nitelikte olup önemli bir yenilenebilir biyogaz enerji kaynağıdır.

Yenilenebilir enerji kaynakları arasında yer alan hidrojene yönelik dünyada, mevcut doğalgaz hatlarına belirli oranlarda hidrojen karıştırarak sisteme beslemeler yapılan, pilot ölçekli uygulamalara geçilmiştir. Enerji ve

Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nda hidrojen ve enerji depolama teknolojilerinin geliştirilmesinin politikaların odak noktasını oluşturacağı açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, 2023 yılında yayımlanan Türkiye Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası'nda, henüz Ar-Ge safhasında olan hidrojen çalışmalarının birçok farklı alanda kullanım potansiyeli ve sürdürülebilir enerji geleceğine katkısı nedeniyle öncelikli alan olarak ilan edildiği belirtilmiştir. Türkiye Ulusal Enerji Planı'nda da hedeflerden biri olarak yenilenebilir kaynak potansiyelinden mümkün olan en yüksek seviyede yararlanılabilmesi için hidrojen enerjisine yatırım yapılması yer almaktadır. Bu kapsamda, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretilerek, üretilen elektriğin elektrolize edilerek hidrojene çevrilmesi planlanmaktadır. Bunun için de 2035 yılına kadar 5 bin MW'lık elektrolizör kapasitesi oluşturulmasına karar verilmiştir. Uzun bir deniz kıyısına ve bir boğaz geçişine sahip Güney Marmara Bölgesi, hidrojen için potansiyel bir alandır. Bölgenin bu alandaki gücünden faydalanılarak hidrojen ve türevlerinin (amonyak, metanol vb.) üretilmesi, hidrojen ekosisteminin canlandırılması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmeye devam edilecektir.

Ulusal düzeyde yürütülen çalışmalar, Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile de uyumlu şekilde, düşük karbonlu ve çevre dostu bir enerji sistemine geçişi hedeflemektedir. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nda enerji sektörüne yönelik olarak 7. hedef altında "Erişilebilir ve Temiz Enerji" belirlenmiştir. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında ise, 2030 yılına kadar karbon emisyonunun %55 azaltılması, 2050 yılına kadar ise karbon-nötr olma hedefi belirtilmiştir. Bu bakımdan, sektörlerin ekolojik olarak dönüşmesi için enerji, doğal kaynak yönetimi, atık azaltma ve emisyon kontrolü gibi alanlarda yapılacak çalışmaların desteklenmesi kritiktir. Sürdürülebilir kalkınma amaçları ve Avrupa Birliği ile uyumlu biçimde Bölge genelinde kurum, kuruluş ve firmalarda enerji verimliliği uygulamalarının ve bilgi birikiminin artırılarak enerji tüketiminin azaltılması sağlanacak ve doğal kaynaklarını verimli ve çevreye duyarlı şekilde değerlendirmeleri için destek faaliyetleri yürütülecektir. Bölgede azalan enerji maliyetleri ile Bölgenin ekonomik bakımdan güçlendirilmesine katkı sunulacaktır.

Dünya ticaretinin %4'ünden fazlasını oluşturan yenilenebilir enerji ekipmanları konusunda T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2023 yılında hazırlanmış olan "On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) İşgücü Piyasalarında Yeşil Dönüşüm Çalışma Grubu Raporu"nda mevcut durum ortaya koyulmuştur. Türkiye'nin bu alandaki dış ticaretinde net ithalatçı pozisyonunda olduğuna vurgu yapılmıştır. Raporda, yeşil dönüşüm kapsamında yenilenebilir enerji ekipmanlarının talebinin artacağını göz önünde bulundurarak, bu alandaki üretim kapasitesini, bilgi birikimini ve bu üretimi gerçekleştirebilecek insan sermayesinin desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir. Belirtilen rapordaki hedefler ile paralel biçimde, Bölgede de yenilenebilir enerji sektörüne yönelik makine-ekipman üretimi bakımından gerekli türbin, jeneratör ve kanat vb. ürünlerin imalatı yeterli seviyede yapılmadığı için sektörle ilgili ürün geliştirme ve yatırımlar öncelikler arasına alınmıştır. Üretimin güçlendirilmesi ile yenilenebilir enerji ekipmanlarının yerel düzeyde üretilmesi sağlanacak olup, yerli ve milli üretim desteklenecektir.

Enerji dönüşüm süreçleri, üst ölçekte kurum/kuruluşlar ve diğer şirketler, STK yapıları altında ilerlerken toplulukların da aktif olarak bu süreçlere dahil olması dönüşüm sürecini hızlandırıcı ve teşvik edici bir araç olarak öne çıkarmaktadır. T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yenilenebilir enerji kooperatiflerinin enerjinin tüketileceği yerde üretilmesi ile yerel kaynakların yerel halk tarafından kullanılması, enerji sistemimizdeki kayıp oranlarının azaltılması, istihdam üzerinde yaratacağı olumlu etki, toplumun ekonomiye katılımı ve enerji konusunda söz sahibi olabilmesi, enerjide tekelleşmeyi önleyerek enerji fiyatlarının düşürülmesi, sermayenin tabana yayılması, yerel kalkınmayı sağlaması, çevreye olumlu etkisi, özellikle ülke enerji bağımlılık oranlarının düşürülmesi hususlarında önemli katkılar sağladığı belirtilmiştir. Bu yönüyle, özellikle Avrupa'da kırsal alanlarda ve küçük ölçekli yerleşimlerde enerji kooperatifleri yapısı, hem temiz enerji üretimi hem de yerel kalkınmaya katkı sağlama açısından başarılı uygulamalarla yaygınlaşmıştır. Ülkemizde farklı şehirlerde az sayıda uygulanmaya başlamakla birlikte, yenilenebilir enerji kooperatifleri yeterince yaygın değildir. Güney Marmara Bölgesi'nin yenilenebilir enerjide kaynaklar ve çeşitlilik bakımından zenginliği düşünüldüğünde, bu alandaki kooperatifleşme potansiyeli incelenecektir.

Bölgede enerji sektörüne yönelik bahsedilen bu potansiyelin sürdürülebilir büyümeye dönüşebilmesi için enerji üretiminden ekipman üretimine, insan kaynağı gelişiminden teknoloji kullanımına kadar bütüncül bir yaklaşımın hayata geçirilmesi için çalışmalar gerçekleştirilecektir.

2.1.3. Alt Program, Proje ve Faaliyetler

2.1.3.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

2.1.4.1.1 Güney Marmara Yeşil Fırsatlar ve Zorluklar Analizi Raporu

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Güney Marmara Bölgesinde yeşil fırsatlar ve karşılaşılan zorlukları ele alacak şekilde, katılımcılık süreçleriyle birlikte yürütülecek çalışmalarla bir rapor hazırlanacaktır. Sosyal kapsayıcılık perspektifiyle, yeşil dönüşüm süreçlerinin toplumsal gruplar üzerindeki etkisi incelenecek, kırılma düzeyleri ve bu süreçlerin yerel topluluklar için sunduğu fırsatlar ile karşılaşılan zorluklar analiz edilecektir. Çevresel sürdürülebilirlik, yeşil enerji, yeşil istihdam ve çevre dostu teknolojilerin yaygınlaştırılması gibi konulara odaklanılarak, sosyal grupların bu dönüşümden nasıl daha fazla fayda sağlayabileceği üzerine öneriler geliştirilecektir. Bu rapor, yeşil ekonomi alanında kapsayıcı bir yaklaşım oluşturulmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Üniversiteler, Kaymakamlıklar, İl Müdürlükleri

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca devam edilecektir.

2.1.4.1.2 İklim Dostu Enerji ve Toprak Yönetimi İçin Biyoçar Potansiyeli Analizi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölge, sahip olduğu zengin bitki örtüsü ve tarımsal faaliyetler nedeniyle yoğun bir tarımsal atık potansiyeline sahiptir. Özellikle zeytincilik, meyve-sebze üretimi ve orman varlığı kaynaklı atıklar, biyokütle temelli yenilenebilir enerji ve iklim dostu uygulamalar için önemli bir girdi oluşturmaktadır. Bu atıklardan biyogaz üretimiyle enerji elde edilebilmekte; aynı zamanda biyoçar üretimi sayesinde tarım topraklarının karbon içeriği artırılarak iklim dostu ve sürdürülebilir bir kullanım imkânı sağlanmaktadır. Böylece biyokütle atıkları hem enerji üretimi hem de toprak sağlığının iyileştirilmesi açısından stratejik bir değer kazanmaktadır.

2025 yılında yürütülen çalışma kapsamında, bölgede mevcut biyokütleden elde edilebilecek biyogaz potansiyeli hesaplanmıştır. 2026 yılında ise bu analizler genişletilerek biyoçar üretim potansiyeli de değerlendirmeye dâhil edilecektir. Bu sayede bölgedeki biyokütle atıklarının, enerji üretimi yanında karbon tutma ve toprak verimliliğini artırma hedeflerine de hizmet etmesi planlanmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Belediyeler, Üniversiteler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.1.3 Güney Marmara Enerji Atlası

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: TR22 Güney Marmara Bölgesi'nin enerji alanındaki mevcut durumunu verilerle ortaya koymak amacıyla "Güney Marmara Enerji Atlası" hazırlanacaktır. Faaliyet kapsamında, bölgedeki enerji üretim kapasitesi, tüketim verileri, sektörler göre enerji kullanım oranları ve yenilenebilir enerji kaynaklarının mevcut durumu ayrıntılı olarak değerlendirilecektir. Özellikle rüzgâr, güneş, jeotermal ve biyokütle gibi alanlardaki üretim potansiyeli ile enerji verimliliği uygulamalarına yönelik güncel veriler rapora dâhil edilecektir.

Hazırlanacak rapor sayesinde Bölge'nin enerji görünümü bütüncül bir şekilde ortaya konacak; yatırımcılar, kamu kurumları, üniversiteler ve araştırmacılar için stratejik veri desteği sağlanacaktır. Böylece temiz enerji yatırımlarının yönlendirilmesine, enerji politikalarının daha sağlıklı temellere oturtulmasına ve karar alıcılar için yol gösterici bir bilgi kaynağı oluşturulmasına katkı sunulacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Kamu Kurum ve Kuruluşları, İşletmeler, TÜİK

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.1.4 Güney Marmara Bölgesi Enerji Kooperatifçiliği Potansiyeli ve Uygun Kooperatif Modelleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: TR22 Güney Marmara Bölgesi, sahip olduğu güçlü rüzgâr potansiyeli, yüksek güneşlenme süresi, biyokütle kaynakları ve gelişmekte olan jeotermal imkânları ile Türkiye'nin yenilenebilir enerji açısından en avantajlı bölgelerinden biridir. Bu doğal potansiyelin daha verimli kullanılabilmesi bakımından bölge halkının ve yerel aktörlerin enerji üretim süreçlerine katılımı önem arz etmektedir. Bu noktada enerji kooperatifçiliği mekanizması kritik bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Enerji kooperatifleri, vatandaşların, yerel yönetimlerin, küçük üreticilerin ve KOBİ'lerin bir araya gelerek ortaklaşa yenilenebilir enerji yatırımları yapmalarına ve ürettikleri enerjiden doğrudan faydalanmalarına imkân tanıyan demokratik yapılar olarak tanımlanmaktadır. Bu mekanizma sayesinde hem enerji üretiminde tabana yayılmış bir model oluşturulmakta hem de elde edilen ekonomik faydanın bölge içinde kalması sağlanmaktadır.

Hazırlanacak raporda, Türkiye'de enerji kooperatiflerine yönelik mevcut yasal altyapı değerlendirilecek; Güney Marmara Bölgesi'nin yenilenebilir enerji potansiyeli ile bu mekanizma arasındaki uyum ortaya konacaktır. Ayrıca üretim kooperatifleri, tüketim kooperatifleri ve karma modeller gibi farklı örgütlenme biçimleri karşılaştırılarak, bölgenin sosyo-ekonomik yapısına en uygun kooperatif modelinin hangisi olacağı analiz edilecektir. Çalışma sonucunda, bölgesel düzeyde enerji kooperatifçiliğinin yaygınlaştırılmasına yönelik uygulanabilir bir yol haritası ortaya çıkarılacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: STK'lar, İşletmeler, Kooperatifler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.1.5 Güney Marmara Enerji Güvenliği ve Temiz Enerji Geçişi Raporu

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: HYSouthMarmara Projesi kapsamında yürütülen Bölgesel Hidrojen Yol Haritası Çalışması ile uyumlu olarak, Sabancı Üniversitesi IICEC tarafından "Güney Marmara Enerji Güvenliği ve Temiz Enerji Geçişi Raporu" hazırlanacaktır. Bu rapor, bölgede yeşil hidrojenin yaygınlaştırılmasının olası enerji ve iklim faydalarını değerlendirerek yeni hidrojen yatırımlarının desteklenmesine yönelik önemli bulgular sunmayı amaçlamaktadır. Çalışma ile hidrojen kullanımının artması ve yenilenebilir enerji kapasitesinin genişlemesinin etkileri niceliksel olarak analiz edilecek; daha düşük fosil yakıt tüketimi, ithal fosil yakıtlara bağımlılığın azalması, sera gazı emisyonlarının düşmesi ve karbon yoğunluğunun azaltılması gibi çok yönlü sürdürülebilirlik faydaları ortaya konulacaktır. Raporun hazırlık süreci Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) ve Sabancı Üniversitesi iş birliğiyle yürütülecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sabancı Üniversitesi, İşletmeler, Kooperatifler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.3.2. İşbirliği ve Koordinasyon

2.1.4.2.1 Bölge Planı Öncelikleri İle Uyumlu Yenilenebilir Enerji Alanında Sektörel Çalışmalarının Güçlendirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgesel olarak yenilikçi alanların belirlendiği akıllı uzmanlaşma yaklaşımında, Güney Marmara Bölgesi yenilenebilir enerji sektöründe güçlü bir potansiyele sahiptir. Bu açıdan Bölgede potansiyelin güçlendirilmesine yönelik yenilikçi faaliyetler yürütülmektedir. 2025 yılında, rüzgar enerjisi sektöründe akıllı uzmanlaşma temelli stratejik Ar-Ge ve yenilik yönelimleri kapsamında hazırlanan rapor ile sektörün akıllı uzmanlaşma yaklaşımı çerçevesinde nasıl geliştirilebileceği analiz edilmiştir. Bu çerçevede, bölgedeki mevcut altyapı, teknoloji üretim kapasitesi, insan kaynağı potansiyeli, sanayi entegrasyonu ve kurumsal destek mekanizmaları değerlendirilmiş; öncelikli Ar-Ge yönelimleri ve yenilikçi iş modelleri belirlenmiştir. Rüzgar enerjisi sektöründe bölgeyi yalnızca bir üretim merkezi değil, aynı zamanda yüksek katma değerli teknoloji geliştirme, makine-ekipman üretimi, bakım-onarım, eğitim ve ihracat merkezi haline getirmek amacıyla 5 farklı ana stratejik yönelim kapsamında oluşturulan stratejik yol haritası ve eylem planı ile TR22 Bölgesi'ni sürdürülebilir enerji dönüşümünün öncüsü haline getirme vizyonuna katkı sunulması hedeflenmektedir. Denizüstü

rüzgar enerjisi konusunda Avrupa Birliği projeleri hazırlığı kapsamında iş birliği yapılan ve geçmiş dönemde temaslarda bulunulan Norveç, hedef ülke olarak belirlenmiştir.

Yenilenebilir enerji sektörünün akıllı uzmanlaşma yaklaşımıyla uyumlu olarak, bu alandaki ihtiyaçlarına yönelik bölgesel ve ulusal düzeyde iş birliği faaliyetleri de yürütülecektir. Üniversiteler, araştırma merkezleri, özel sektör firmaları ve kamu kurumları arasında bilgi paylaşımı mekanizmaları geliştirilecektir. Böylece, Güney Marmara Bölgesi'nin yenilenebilir enerjide yenilikçi çözümler üreten ve iş birlikleriyle değer yaratan bir ekosistem haline gelmesi hedeflenmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, STK'lar, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, Üniversiteler ve Teknoparklar, Kalkınma Ajansları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.2.2 Güney Marmara Hidrojen Kümelenmesinin Oluşturulması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Avrupa Birliği'nin ortaya koyduğu Yeşil Mutabakat süreci ile hızlanan yenilenebilir kaynakların kullanımı, yeşil dönüşüm ve temiz üretim yöntemleri alanında pilot projeleri hayata geçirmek ve son dönemde en önemli gündem maddeleri arasında yer alan enerji depolama teknolojileri konusunda kapasite geliştirmek amacıyla 15 Şubat 2021 tarihinde Ajans, Enerjisa Enerji Üretim, Eti Maden, Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK MAM) ve ASPİLSAN Enerji arasında imzalanan kurumsal iş birliği protokolü ile Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformu'nun ilk adımı atılmıştır. Sanayi, ulaşım ve ısınma başta olmak üzere her alanda yürütülecek dönüşüm sürecinde kümelenmelerin getirdiği iş birliği gücüyle hidrojen ekosisteminin oluşturulması ve Türkiye'nin karbon-nötr ilk bölgesi olabilmek hedefiyle ülkemizde bir model olarak Güney Marmara hidrojen ekosisteminin sunulması amaçlanmaktadır. Hidrojen sektöründeki üretici, tüketici ve dağıtıcı firmalar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları vb. sektörün farklı taraflarının dahil olacağı bir hidrojen kümelenmesinin oluşturulması ile sınırlı kaynakların verimli ve etkin şekilde kullanılabilmesi, bölgesel iş birliklerinin artırılması ve yeşil hidrojen teknolojilerinin kritik ekipmanlarında yerli kapasitenin geliştirilmesi bakımından fayda sağlanacaktır. Kümelenme, dâhil olan tüm kuruluşlarla ortak çalışmalar yapabilmek, iş birliklerini geliştirebilmek için imkan sağlayacaktır. Ayrıca, kümelenmelere yönelik duyurulan çağrılardan yararlanma olanağı sunacaktır. Başlatılan kümelenme çalışmasının SOP dönemi içerisinde tüzel bir yapıya kavuşturulması hedeflenmiştir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Kümelenmeye Dahil Üye Tüm Kurum/Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.2.3 Sürdürülebilir Enerji Fikir Buluşmaları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Güney Marmara Bölgesi için inovatif fikirlerin geliştirilmesi amacıyla 2024 yılında Sürdürülebilir Enerji Fikir Maratonu etkinliği düzenlenmiştir. Bir sonraki yıl ise hem fikir maratonundan gelen fikirler hem de Türkiye'nin diğer üniversitelerinden gelen fikirler uluslararası fuarda Yeşil Enerji Strateji Atölyesi ve Proje Pazarı etkinliğinde kamu kurum/kuruluşlarından üst düzey temsilcilere ve ulusal/uluslararası firmaların yetkililerine sergilenmiştir. Ayrıca, yenilenebilir enerjinin farklı temalarında atölye gerçekleştirilmiştir. 2 yıl boyunca derlenen fikirlerin girişimcilik boyutunun da güçlendirilmesi amacıyla TET Proje Pazarı ve Bölge üniversiteleri iş birliğiyle enerji temasında ve alt kategorilerde, sektörden temsilcilerin davet edileceği bir organizasyon planlanacaktır.

Organizasyonda girişimciler, akademisyenler, üniversite öğrencileri ile enerji alanında çalışan uzman kişiler bir araya getirilecektir. Ajansımızın içerisinde bulunduğu AB projeleri kapsamında devam eden toplantılar da bu çalışmaya katkı sunacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Üniversiteler, İşletmeler, TET Proje Pazarı

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.1.1.4 Güney Marmara Sünger Şehir Konseptinin Geliştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: TR22 Güney Marmara Bölgesi illeri, Türkiye sel-taşkın tehlike haritasında yüksek tehlikeli iller arasında yer almaktadır. İklim değişikliğiyle birlikte artan düzensiz yağış rejimleri, taşkın riskini daha da büyütmemekte ve bölgenin altyapısal açıdan kırılganlığını artırmaktadır. Bu noktada, bu tehlikeye önlem olarak sünger şehir yapısı ortaya çıkmıştır. Uluslararası çapta birçok uygulaması olan yapının ülkemizde kısıtlı uygulamaları bulunmaktadır. Bölgemizin de tehlikeli grupta yer alması sebebiyle hassas alanların belirlenebilmesi ve tehlikenin önlenmesi için, ilgili kurumlarla iş birliği kurulacaktır. Süreçte, yerel yönetimlerin yanı sıra üniversiteler ve bu alanda uzmanlaşmış kuruluşlarla da iş birliği sağlanarak, modelin bölgesel ihtiyaçlara uygun şekilde pilot olarak hangi ilçe/ilçelerde uygulanabileceğinin tasarısı yapılacaktır. Ayrıca, Bölgemiz illerinin içerisinde yer aldığı Havza toplanmalarına katılım sağlanacak; halihazırda sünger şehir konseptini uygulamış/uygulamakta olan şehirlerdeki paydaşlara saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

Sünger şehir konseptinin geliştirilmesi için gerekli metodoloji belirlendikten sonra, uygulama sürecinde konsept ile uyumlu ulusal/uluslararası fonlardan faydalanmak üzere proje geliştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, AFAD, Belediyeler, DSİ Bölge Müdürlükleri, Tarım ve Orman İl Müdürlükleri

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.3.3. Kapasite Geliştirme

2.1.4.3.1 AB Stratejik Planlarına Uyum ve Yeşil Dönüşüm Kapasite Geliştirme Çalışmaları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Avrupa Birliği, sürdürülebilirlik, enerji dönüşümü ve iklim değişikliği ile ilgili politikalar geliştirmektedir. Stratejik planlarda yeşil enerjiye dair başlıca konular arasında yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, karbonsuzlaştırma gibi konular yer almaktadır. Bakanlığın koordinasyonunda devam eden SoGREEN Projesi çerçevesinde yeşil fırsatlar analizi çalışma grubuna dahil olunmuş; gerçekleştirilen hazırlık toplantılarına katılım sağlanmıştır. 2026 yılında ise SoGREEN Programı kapsamında kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınma anlayışı doğrultusunda mevcut işletmelerin yanı sıra kooperatif ve birliklerin imalat süreçlerinin ve iş modellerinin yeşil dönüşümünün desteklenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, SoGREEN Gündümlü Proje kapsamında orman yangınlarının önlenmesine yönelik destek faaliyetlerini yürütülerek, TR22 Bölgesi'nin çevresel sürdürülebilirliği ve afetlere karşı dirençliliğine katkı sağlanacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Belediyeler, Üniversiteler, Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.3.2 Bölgede Yeşil Finansmana Erişimin Artırılması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: TR22 Güney Marmara Bölgesi'nin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne ulaşabilmesi ve Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı gibi yeni stratejilere uyum sağlayabilmesi açısından yeşil dönüşüm süreçleri, bölgenin gelecekteki kalkınma dinamiklerini doğrudan şekillendirmektedir. Bu kapsamda, karbon salımının azaltılması, yenilenebilir enerjiye geçiş, döngüsel ekonomi, biyoçeşitlilik, sürdürülebilir tarım ve sanayi dönüşümü gibi başlıkları kapsayan dönüşüm sürecinde kamu kurumları, işletmeler ve diğer bölgesel aktörlerin farkındalığının artırılması ile birlikte, ulusal ve uluslararası güncel finansman imkânları konusunda bilgilendirilmesi önemli taşımaktadır. Özellikle iklim değişikliği ile mücadele ve çevre dostu uygulamaların yaygınlaştırılmasında, yeşil fonlar ve sürdürülebilir finansman mekanizmaları etkin bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bölge kurumlarının, girişimcilerinin ve firmalarının bu fırsatlardan haberdar olması, çevresel faydanın yanı sıra rekabetçiliklerini de güçlendirecektir. Bu amaçla, yeşil finansman alanında çalışma yürüten ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından uzmanların Balıkesir ve Çanakkale'de düzenlenecek toplantılara davet edilmesi planlanmaktadır. Söz konusu etkinliklerde, mevcut fon olanakları, destek mekanizmaları ve başvuru

süreçlerine dair güncel bilgiler aktarılacak; katılımcıların soruları yanıtlanacaktır. Ayrıca, farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların ihtiyaçları dikkate alınarak uygulama örnekleri paylaşılacak ve iyi uygulama deneyimlerinin aktarılması sağlanacaktır. Böylece, bölgedeki kurum ve işletmelerin yeşil finansmana erişim kapasiteleri artırılarak, sürdürülebilir dönüşüm süreçlerine daha etkin bir şekilde katkı sunmaları hedeflenecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Ticaret Bakanlığı, İşletmeler, Kamu Kurum/Kuruluşları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.3.3 Sertifikalı Yeşil Yaka Kapasite Geliştirme Eğitimleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: İş gücü niteliğinin iyileştirilmesi, Bölgesel kalkınma unsurlarından birisi olarak yer almaktadır. Bu niteliğin kapasite geliştirme faaliyetleri ile en iyi şekilde değerlendirilmesi için yeşil yaka eğitimi verilerek, bölgesel kalkınmanın sürdürülebilirliğinin sağlanmasına katkı sunulacaktır. Eğitim, Bölgenin öncelikli sektörleri arasında yer alan yenilenebilir enerjide nitelikli istihdam ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak yeşil ekonomi ve sürdürülebilir enerji yönetimi odaklı düzenlenecektir. Üniversite öğrencilerine yönelik tasarlanan bu program ile öğrencilere yenilenebilir enerji teknolojileri, enerji verimliliği, çevre dostu üretim ve döngüsel ekonomi gibi konularda temel ve ileri düzey yetkinlikler kazandırılacaktır. Program sonucunda elde edilen sertifikalar, çalışanların yetkinliklerini belgelendirmelerine olanak sağlayacak ve istihdam edilebilirliklerini güçlendirecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Üniversiteler, İşletmeler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.3.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.1.4.4.1 Enerji Sektöründe Ulusal ve Uluslararası Etkinliklere Aktif Katılım ve Organizasyon Çalışmaları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: 2025 yılı boyunca yenilenebilir enerji alanında düzenlenen ulusal ve uluslararası etkinlikler takip edilmiş, Ajansımız bölgenin enerji potansiyelini tanıtmak ve sektörel gelişmeleri izlemek amacıyla çeşitli organizasyonlara aktif olarak katılım sağlamıştır. Bu etkinlikler aracılığıyla enerji sektöründeki güncel eğilimler yakından takip edilmiş, Ajansın faaliyetleri ve TR22 Bölgesi'nin enerji potansiyeli ilgili paydaşlarla paylaşılmıştır. 2026 yılında da benzer şekilde, enerji sektöründe düzenlenen önemli etkinliklerin yakından takip edilmesi, bölgenin potansiyelinin ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtılması ve paydaşlarla güçlü bir iletişim ağı kurulması hedeflenmektedir.

Enerji sektöründeki gelişmeleri takip etmek amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli etkinliklere katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda geçmiş yıllarda Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi (TÜREK) ve Wind Europe Bilbao organizasyonlarında Ajansımız aktif olarak yer almıştır. Faaliyetin devamı olarak önümüzdeki dönemde TÜREK, Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı (ICCI) ve benzeri ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlanması için çalışmalar yürütülecektir. Etkinliklere katılan firmalarla yapılacak B2B görüşmeleri ile Bölgenin enerji sektörü ve sektöre yönelik firmaların ürettiği makine-ekipmanların tanıtımı yapılarak ve etkinliklerde düzenlenen panellerde konuşmacı vb. olarak yer alınarak aktif katılım sağlanacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, Birlikler ve Dernekler, Kamu Kurumları, STK'lar, OSB'ler, Üniversiteler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.4.2 İklim Değişikliği Uyumuna Yönelik Toplumsal Farkındalık Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Küreselleşme sonucunda ortaya çıkan iklim değişikliği sorununa çözüm niteliğinde farklı ölçeklerde çalışmalar yürütülmektedir. Kentsel ve kırsal alanlar olmak üzere iki farklı boyuttan

kaynaklanan iklim değişikliğine bölgesel ölçekteki planlamalar ile müdahale edilerek tehlikelere önlem alınabilmektedir. Kentsel alanlarda artan kirlilik yükü ve deniz ekosistemine yansıyan baskılar müsilaç sorununu tetiklerken; kırsal alanda zeytin üretiminden kaynaklanan pirina uygun şekilde değerlendirilmediğinde çevresel risk oluşturmaktadır. Her iki boyutta da yerel aktörlerin bilinçlendirilmesi ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması şeklinde yürütülecek toplumsal farkındalık çalışmaları ile iklim değişikliği konusunda risklerin azaltılması ve uyum sürecine katkı sunulacaktır. Ayrıca, toplumsal farkındalığın artırılması açısından Bölgede, iklim değişikliği sorununa çözüm oluşturacak başlıklarda haber ve paylaşımlar yapılacaktır. Seminerler, eğitim programları, kampanyalar, konferanslar, okul projeleri, bilinçlendirme faaliyetleri ve benzeri yöntemlerle farkındalık çalışmaları desteklenecektir. Bu çalışmalarda işletmeler, kamu kurumları ve STK'lar ile beraber hareket edilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Birlik ve Dernekler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.3.5. Ajans Destekleri

2.1.4.5.1 2025 Yılı Yeşil Gelecek Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: TR22 Bölgesi'nde faaliyet gösteren mikro ve küçük işletmeler ile kooperatif ve üretici birliklerinin yeşil dönüşüme konu faaliyetlerinin Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi önceliklerine katkı sağlayacak şekilde desteklenmesi amacıyla 2025 yılında Yeşil Gelecek Programı ilan edilmiştir. Program, TR22 Güney Marmara Bölge Planı'nda belirtilen yeşil büyüme ve dirençlilik temel gelişme eksenlerine göre tasarlanmıştır; bu doğrultuda doğal kaynakların korunması, yenilenebilir enerji ve döngüsel ekonomi uygulamaları önceliklendirilmiştir. Yeşil dönüşüm stratejileriyle çevre dostu üretim, iklim uyumlu kentleşme ve kaynak verimliliğinin desteklenmesi; sosyal kapsayıcılık kapsamında dezavantajlı grupların eğitime, istihdama ve sosyal hizmetlere erişiminin artırılması hedeflenmektedir. Kırılganlık teması ile de afetlere ve iklim değişikliğine karşı bölgesel dirençliliğin artırılması öncelik olarak yer almaktadır. Kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kalkınma anlayışı doğrultusunda yeşil dönüşüm uygulamalarını doğrudan ve dolaylı biçimde destekleyen; sosyal ve beşeri sermayenin gelişmesine katkı sunan strateji ve hedefler bütünlük bir şekilde ele alınmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, Kooperatifler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca devam edilecektir.

2.1.4.5.2 GÜDÜMLÜ PROJE

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Paris Antlaşması'nın TBMM'de onaylanmasının hemen ardından 2053 yılında net-sıfır emisyon hedefini belirlemiş olan Türkiye'de, dünyadaki mevcut teknolojiler kıyaslandığında fosil yakıtların yerine ikame edilebilecek en önemli "alternatif yenilenebilir enerji kaynağı" olan yeşil hidrojen ve türevlerinin üretimi ve kullanımı önem arz etmektedir. Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformu GÜDÜMLÜ Projesi kapsamında Türkiye'nin ilk yerli yeşil hidrojen tesisinin kurulumu, Yeşil Deniz Endüstrisi Ar-Ge Test ve Eğitim Merkezi fizibilitesi çalışması ve Güney Marmara Hidrojen Kıyısı Platformunun geliştirilmesi çalışmaları yürütülmüştür. Yerli yeşil hidrojen tesisinin kurulumu TÜBİTAK MAM tarafından tamamlanmış ve üretilen hidrojen Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.'ye ait Bandırma Enerji Üssü'nde bir endüstriyel uygulamada kullanılacaktır. Ayrıca mesleki beceri eğitimi ve eğitim faaliyetleri amacıyla Yeşil Deniz Endüstrisi Ar-Ge, Test ve Eğitim Merkezi'nin fizibilite çalışması hazırlanmıştır. İlgil projenin nihai ödemesi 2026 yılı içinde kabul süreçlerini müteakip tamamlanacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Eti Maden, Enerjisa Enerji Üretim A.Ş., DÜRED, BANÜ, Sabancı Üniversitesi

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılının ilk çeyreğinde tamamlanacaktır.

2.1.3.6. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 1 - Önemli Kamu Yatırımları (Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP)

Proje Adı	İl/İlçe Adı	Proje Sahibi Kuruluş	Proje Sektörü	Proje Durumu	Proje Başlangıç-Bitiş Yılı	Proje Tanıtımı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Toplam Harcama Tutarı (TL)
Bandırma 2 – Edincik RES-Erdek Eih(TTFO)	Bandırma	TEİAŞ 2.Bölge Müdürlüğü	Enerji	Devam Ediyor	2021-2025	Bandırma 2 – Edincik RES-Erdek Eih(TTFO) Kurulması	30.000.000	-
18 Mart Çan Termik Santralı Bacagazı Kükürt Arıtma Tesisi Kurulması	Çanakkale-Çan	18 Mart Çan Termik Santralı İşletme Müdürlüğü	Enerji	Devam Ediyor	2017-2025	Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (EÜAŞ) 18 Mart Çan Termik Santralı İşletme Müdürlüğünün ihtiyacı olan Bacagazı Kükürt Arıtma Tesisinin Kurulması	257.000.000	242.000.000
Çan Ts Kireçtaşı Kırma, Öğütme Ve Eleme Tesisi Kurulması	Çanakkale-Çan	18 Mart Çan Termik Santralı İşletme Müdürlüğü	Enerji	Devam Ediyor	2018-2026	Çan TS Kireçtaşı Kırma, Öğütme ve Eleme Tesisi Kurulması	214.000.000	184.000.000

2.1.3.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

2.1.4.7.1 HYSouthMarmara

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: GMKA'nın koordinatör olarak yer aldığı 15 üyeli konsorsiyumun hazırladığı "HYSouth Marmara Projesi", Ufuk Avrupa Clean Hydrogen Partnership (Temiz Hidrojen Ortaklığı) 2022 Yılı Çağrısı kapsamında desteklenmeye hak kazanmıştır. Yaklaşık 38 milyon Euro toplam bütçeli ve 5 yıl sürecek olan proje ile Türkiye'nin ilk Yeşil Hidrojen Vadisi hayata geçirilecektir. Projenin başarılı olması ile Türkiye Çerçeve Programları kapsamında bir ilk yaşanmış ve şimdiye kadarki en yüksek hibe tutarı olan 8 Milyon Euro AB hibesi ülkemize kazandırılmıştır.

1 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla uygulama dönemi başlayan projede Türkiye'de pek çok ilk gerçekleşecektir. Proje kapsamında MW ölçekli elektrolizörün kurulması ile Türk sanayisinin en büyük kapasiteli yeşil hidrojen tesisi üretime başlayacaktır. %100 hidrojen taşıyabilecek boru hatlarının planlarını da içerecek Türkiye'nin ilk bölgesel hidrojen yol haritası hazırlanacaktır. Türkiye'nin neredeyse %100 ithalatına bağımlı olduğu amonyak ve metanol gibi hidrojen türevlerinin yeşil üretimi için ilk yatırım fizibilite ortaya çıkacaktır. Katı fazda hidrojen depolayan yeni bir bor kimyasalının (Sodyum BorHidrür) ticari olarak ilk kez üretimi gerçekleşecektir. Sodyum BorHidrür temelli yeni bir güç sistemi geliştirilecektir. Türkiye'nin hidrojen kullanılabilen ilk yerli hibrit karo seramik firmı geliştirilecektir. Türkiye'nin toplam elektrik üretiminin %13'ünü sağlayan ve yenilenebilir enerji kurulu gücünde lider bölge olarak 3 GW kapasiteye yaklaşan Güney Marmara Bölgesi'nde, hidrojen ekonomisi bu proje ile yeşerecektir. Balıkesir'de Enerjisa Enerji Üretim A.Ş'nin sahasında üretilecek minimum 500 ton/yıl yeşil hidrojen Linde Gaz tarafından taşınarak Hidrojen Peroksit, Kale Seramik, Şişecam ve Eti Maden'in tesislerinde kullanılacaktır.

2026 yılında projenin faaliyetlerinin yürütülmesi ve proje süreçlerinin takibi devam edecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Enerjisa Enerji Üretim A.Ş., Sabancı Üniversitesi, Linde Gaz, Eti Maden, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Kale Grup, Şişecam, Hidrojen Peroksit A.Ş., BANÜ, Türk Alman Üniversitesi, Università di Bologna, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK), Software AG, Üniversite Mohammed VI Polytechnique

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4.7.2 Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş Projesi (SoGREEN)

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Yenilenebilir enerji üretim potansiyelinin geliştirilmesi, enerji verimliliği uygulamalarının ve temiz teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, yenilenebilir enerji alanında ekipman üretiminin ve eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Dünya Bankası finansmanıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen SoGREEN çerçevesinde, kadınlar ve gençler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir şekilde desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Bölgede programın hedef kitlesi ve öncelikleri ile uyumlu projeler geliştirilecektir. Desteklenecek projelerde yeşil dönüşüme odaklanılarak, yerel kalkınma ve sosyal refah artırılacak; sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda, istihdam yaratılmasına öncelik verilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İşletmeler, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Üretici Birlikleri ve Kooperatifler , Mikro ve Küçük İşletmeler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.1.4. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP'un süresi 5 yıldır.

Tablo 2 – Program Süresi ve Zaman Planlaması (Enerji Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP)

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Güney Marmara Yeşil Fırsatlar ve Zorluklar Analizi Raporu												
İklim Dostu Enerji ve Toprak Yönetimi İçin Biyoçar Potansiyeli Analizi												
Güney Marmara Enerji Atlası												
Güney Marmara Bölgesi Enerji Kooperatifçiliği Potansiyeli ve Uygun Kooperatif Modelleri												
Güney Marmara Enerji Güvenliği ve Temiz Enerji Geçiş Raporu												
Bölge Planı Öncelikleri İle Uyumlu Yenilenebilir Enerji Alanında Sektörel Çalışmalarının Güçlendirilmesi												
Güney Marmara Hidrojen Kümelenmesinin Oluşturulması												
Sürdürülebilir Enerji Fikir Buluşmaları												
Güney Marmara Sünger Şehir Konseptinin Geliştirilmesi												
AB Stratejik Planlarına Uyum ve Yeşil Dönüşüm Kapasite Geliştirme Çalışmaları												

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bölgede Yeşil Finansmana Erişimin Artırılması												
Sertifikalı Yeşil Yaka Kapasite Geliştirme Eğitimleri												
Enerji Sektöründe Ulusal ve Uluslararası Etkinliklere Aktif Katılım ve Organizasyon Çalışmaları												
İklim Değişikliği Uyumuna Yönelik Toplumsal Farkındalık Faaliyetleri												
2025 Yılı Yeşil Gelecek Programı												
Güdümlü Proje												
HYSouth Marmara												
Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş Projesi (SoGREEN)												

2.1.5. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un yürütülmesinden Enerji ve Sanayi Birimi sorumlu olacaktır. SOP kapsamındaki ilerlemeler Yönetim Kurulu toplantılarında Yönetim Kurulu üyeleri ile de paylaşılacaktır.

2.2. Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim Sonuç Odaklı Programı (TEKSOP)

2.2.1. Amaç

Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP'un genel amacı; BGUS ile uyumlu olarak Güney Marmara Bölgesi'nin imalat sanayi sektöründeki yenilik altyapısının güçlendirilmesi, üretimde katma değerin artırılması ve lojistik bağlantılarının geliştirilmesidir.

Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP'un özel amaçları ise şu şekilde belirlenmiştir:

- Özel amaç 1** : İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi
- Özel amaç 2** : İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması
- Özel amaç 3** : İhracat kapasitesinin artırılması

2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan 2030 Sanayi ve Teknoloji Strateji dokümanı altında, amaçlardan biri yeşil ve döngüsel ekonomiye geçişi sağlayarak sanayi kaynaklı karbon emisyonlarını azaltmak olarak belirlenmiştir. Ayrıca, ulusal kalkınma sürecinin bölgesel gelişim faktörleriyle desteklenerek gelişmişlik farklarının azaltılması hedefi üzerine kurulu BGUS öncelikleri kapsamında, Güney Marmara Bölge illeri “sanayi üretim ve hizmet merkezi rolleri üretimde rekabetçi illere yaygınlaştırılacaktır.” stratejisi içerisinde yer almaktadır. Bölgenin stratejide belirlenen kilit sektörleri arasında yer alan imalat sanayi sektörüne tüm yönleriyle odaklanması ve rekabetçiliğin teknolojik araçlarla güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Sektörde yeniliklerin yapılacağı doğru alanların belirlenmesi için ise Bölge özelinde hazırlanacak “akıllı uzmanlaşma” stratejilerine başvurulacaktır.

Güney Marmara Bölgesi, imalat sanayi sektöründeki hammadde çeşitliliği bakımından ülkemizin ekonomik çeşitliliğine önemli derecede katkı sağlayan bir bölge konumundadır. Bu zengin doğal kaynaklarına rağmen Bölge, kaynakları etkin bir şekilde işleyip katma değerli ürünlere dönüştürme konusunda potansiyelini tam anlamıyla kullanamamaktadır. Bu bağlamda, Bölgedeki imalat sanayiinin daha yenilikçi ve rekabetçi hale gelmesini sağlamak için hammaddenin katma değerli hale getirileceği Ar-Ge faaliyetleri teşvik edilecek ve ilgili kurumlarla işbirliği ve koordinasyon faaliyetleri yapılacaktır.

Ajans tarafından Güney Marmara Bölgesi'ne yönelik imalat sanayi sektörü için yenilikçilik ve teknoloji odağında hazırlanan çalışmalarda, bölgenin orta-ileri teknolojilerde üretim kapasitesinin artırılması gerektiği yönünde ortak bir sonuca varılmaktadır. Özellikle Bölge sanayisinin birçok endüstride dağıldığı dikkate alındığında, endüstrilerden bağımsız olarak bu yönde çalışmanın önemi net biçimde görülmektedir. İşletmeler özelinde ise, Bölgedeki işletmelerin %91 gibi büyük oranı küçük ve orta büyüklükteki işletme (KOBİ) statüsünde olduğu için doğrudan KOBİ'lere yönelik çalışmalar yapılması gerektiği düşünülmektedir. KOBİ statüsündeki işletmelere yönelik yapılan araştırmalarda işletmelerin, bilişim teknolojilerini önemli bir araç olarak görmediği, teknolojik araçları kullanmak konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple, EDİHWESTMARMARA projesinin de hedefleri arasında yer alan, imalat sanayi sektöründeki KOBİ'lerin ve kamu kurum/kuruluşlarının dijital dönüşüme yönelik farkındalıklarının geliştirilmesi için teknik kapasite geliştirme faaliyetleri yürütülecek; Türkiye'de bu alanda faaliyet gösteren merkez/fabrikalara saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. İşletmelerin dijital dönüşüm konusunda mevcut durumunu belirlemek üzere dijital olgunluk analizleri yapılacaktır; dijital dönüşümlerine yönelik yol haritası belirlenmesi için danışmanlık verilecektir. İhtiyaç duydukları alanlardaki hizmetlerden faydalandırılması için yatırım öncesi test merkezleri, teknoloji sağlayıcılar ve diğer EDİH'lerle iş birliği kurulmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Rekabet gücünün en belirleyici unsuru haline gelen dijital dönüşüme yönelik olarak, küresel ölçekte yapılan analizlerde Türkiye'nin dünya ortalamasının çok gerisinde kaldığı tespit edilmiştir. Dünya Ekonomik Forumu'nun 2020 yılı çalışmasında 2025 yılına kadar sektörlerle uyumlulaştırılacak teknolojiler belirlenmiştir. “Yapay zekâ, büyük veri analizi, bulut hesaplaması, e-ticaret ve dijital ticaret, şifreleme ve siber güvenlik, sanal ağlar ve bağlı cihazlar, robotlar ve endüstriyel robotlar, metin, görsel ve ses işleme teknolojileri” teknolojik gelişme bakımından %50'nin üzerinde sektörlerle uyumlu hale gelecek teknolojiler olarak değerlendirilmiştir. Uyumlandırma süreci, Bölgenin entegre olması için nitelikli personel ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda, Bölgenin dönüşümü için öne çıkan teknoloji alanlarında istihdamın artırılması için kapasite geliştirme, üniversiteler ile iş birliği faaliyetleri gerçekleştirilecektir. SOP sürecinde paydaşlarla ortak faaliyetler yürütülerek mevcut projeler ile ülke içerisinde ortak bir üretim sinerjisi oluşmasına katkı sunulacaktır.

Endüstrilerde kullanılan makine-ekipmanların doğrudan ithal edilmesi nedeniyle kaybolan ekonomik değerin geri kazanılması adına son dönemde ülke politikası olarak milli ve yerli üretimin desteklenmesi için atılımlar yapılmaktadır. Bölgenin özellikle güçlü olduğu gıda ve yenilenebilir enerji sektörüne yönelik makine-ekipmanlarının yerileştirilmesi için projeler geliştirilerek ülke politikasına yerelden katkı sağlanacaktır.

Bölge sanayisinin gelişimine yönelik gerekli olan yatırımlar için erişilebilirlik temel taşlardan biri olarak yer almaktadır. Bu bağlamda, erişilebilirliğin artırılması için BGUS stratejilerine uyumlu faaliyetler gerçekleştirilecektir. Uygun yatırım ortamının hazırlanma süreciyle paralel biçimde imalat sanayiinde yatırımların yapılması için öncelikli olarak Bölgemizdeki atıl yapılar olmak üzere yeni alanların ekonomiye kazandırılması hususunda önceki yıllarda yapılan çalışmalardan faydalanılarak potansiyel kişi, kurum ve firmalara bilgilendirme ve iş birliği çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca, Bölgede bu kapsamda yürütülen teşvikler ve devlet destekleri hakkında kapasite geliştirme ve iş birliği faaliyetleri yürütülecek, saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir.

2.2.3. Alt Program, Proje ve Faaliyetler

2.2.3.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

2.2.4.1.1 Güney Marmara Akıllı Uzmanlaşma Stratejileri Raporu

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: AB ve Türkiye tarafından finanse edilen; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından koordine edilmekte olan ve Türkiye'de akıllı uzmanlaşma stratejilerini geliştirme ve uygulama kapasitesini artırmayı hedefleyen CEDIS3 projesi kapsamında, Bölgesel akıllı uzmanlaşma alanlarının nasıl belirleneceğine yönelik birçok kapasite geliştirme eğitimi verilmiştir. İçlerinde mekânsal analiz, ürün uzayı gibi uygulamalı eğitimlerin de yer aldığı CEDIS3 projesinin tamamlanmasının ardından 2026 yılında Türkiye'nin kalkınma sürecinde kritik bir role sahip Güney Marmara Bölgesi için akıllı uzmanlaşma alanlarının tespit edildiği bir strateji raporu hazırlanacaktır. Raporun hazırlanma sürecinde paydaş görüşmelerinin yapılacağı saha ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Temel hedefi bölgenin ekonomik, sosyal ve çevresel dinamiklerini dikkate alarak; Ar-Ge, inovasyon ve girişimcilik kapasitesini bölgesel önceliklerle uyumlu hale getirmek olan strateji raporu ile uzun vadede Bölgenin akıllı uzmanlaşma alanındaki rekabetçiliğinin artırılmasına, yenilikçilik kapasitesinin geliştirilmesine ve sürdürülebilir ekonomik büyümesinin sağlanmasına katkı sunulmuş olacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, STK'lar, Kamu Kurum/Kuruluşları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.1.2 İmalat Sanayiinde Dijital Dönüşüm Hizmetleri Envanteri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Dijital Avrupa Programı altında desteklenen EDIHWESTMARMARA projesi kapsamında, imalat sanayiinde ve kamu kurumlarında dijital dönüşüm kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir. Proje kapsamında oluşturulacak ADİM yapısı altında işletmelerin, kamu kurumlarının ve bölgesel aktörlerin dijitalleşme süreçlerinde ihtiyaç duyabilecekleri yatırım öncesi test, dijital olgunluk analizi vb. hizmetlerin sistematik bir şekilde sınıflandırıldığı bir envanter hazırlanacaktır. Envanterin hazırlık süreçlerinde öncelikle işletme ve kamu kurum/kuruluşlarının dijital dönüşüm süreçlerindeki hangi alanlarda ihtiyaçlarının olduğu tespit edilecektir. Ardından, Bölgedeki işletmeler ve kamu kurum/kuruluşları, hazırlanan envanter içerisinde ihtiyaç duydukları alanlarla ilgili uzmanlar tarafından verilecek hizmetlerden faydalanabileceklerdir. Ayrıca, girişimciler ve Ar-Ge kurumları bu hizmetlere yönelik iş birliği fırsatlarını görebilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: EDIHWESTMARMARA Konsorsiyum Üyeleri, İşletmeler, Kamu Kurum/Kuruluşları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.1.3 Sanayi Alanlarında Afet Dirençliliği Analizi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Türkiye, birçok doğal afetin sıkça yaşandığı bir ülke konumundadır. Deprem afeti bakımından ise dünyanın en riskli ülkeleri arasındadır. Ülke içerisinde Güney Marmara Bölgesi, deprem tehlikesi bakımından birinci derece riskli bölgedir. Sıklıkla yaşanan depremler, birçok olumsuz sonuç doğurmaktadır. Olumsuz sonuçların en önemlilerinden birisi ekonomik kayıplar olup, bu durumun temel nedenlerinden biri, sanayi tesislerinin afet riski yüksek alanlarda konumlanmış olmasıdır. Sanayi alanlarında afet dirençliliği analizi, bölgesel kalkınma politikalarının daha güvenli, sürdürülebilir ve rekabetçi bir sanayi ekosistemine katkı sunmasını sağlayacak temel bir araç olarak değerlendirilmektedir. Bu bakımdan, Güney Marmara Bölgesi'ndeki sanayi alanlarını kapsayacak biçimde afet dirençliliği analizi gerçekleştirilecektir. Analiz için Güney Marmara Bölgesi'ndeki sanayi alanlarına saha ziyaretleri yapılarak, sanayinin deprem başta olmak üzere afet dirençliliğinin teknik olarak genel durumu incelenecek; afet dirençliliğini belirleyen faktörler tespit

edilecektir. Elde edilen sonuçlar, Güney Marmara Bölgesi'ndeki sanayi alanlarında afetlere dayanıklı sanayi bölgeleri oluşturmak için yol gösterici nitelikte olacaktır. Nihai olarak sanayi alanlarının afetlere karşı adaptasyon kapasitesi artırılabilir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi Bölgeleri, İşletmeler, AFAD

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.3.2. İşbirliği ve Koordinasyon

2.2.4.2.1 TR22 Güney Marmara Bölgesi Katma Değerli Üretim Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Güney Marmara Bölgesi hammadde kaynakları, mamul ve yarı mamul üretiminde sahip olduğu kapasite ve bu ürünlerin yeni katma değeri yüksek yenilikçi malzemelere dönüştürülmesine yönelik fırsatlar barınmaktadır. Dursunbey ilçesi orman ürünleri, Biga ilçesi mobilya, Çan ilçesi seramik, Susurluk ilçesi grafit/grafen ve Marmara ilçesi mermer ürünleri ile rezervlerin varlığı bakımından stratejik öneme sahiptir. Bunun yanı sıra mevcut üretim modeli büyük ölçüde hammaddeye dayalı ve katma değeri düşük bir yapıdadır. Mevcut modelin değişmesine yönelik olarak 2025 yılı içerisinde Orman ürünleri için Dursunbey'de kurutma, işleme, tasnif ve CNC kesim merkezi, Mobilya sektörü için Biga'da tasarım ve prototipleme atölyesi, Seramik için Çan'da yüksek sıcaklık fırınları ve glazür araştırma laboratuvarı ve mermer için Marmara'da kesim, cilalama ve atık geri kazanım merkezi kurgulanmış; proje önerileri geliştirilmiştir. Doğal malzemeye dayalı tasarım ve üretim ekosistemini destekleyecek bir bölgesel kalkınma modeli oluşturulması vizyonu ortaya çıkartılmıştır. 2026 yılı içerisinde ise özellikle bu vizyon çerçevesinde kaynak zengini ama düşük katma değerli bir üretim modelinden tasarım odaklı, çevreci ve entegre kümelerle sahip bir kalkınma modeline dönüşebilmiş, sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel kalkınmayı da destekleyen bir stratejinin paydaşlara aktarılması, desteklenmesi ve hayata geçirilmesi amacıyla iş birliği çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Balıkesir İli Süt Değer Zinciri Haritası'nın çıkartılması bakımından girdi aşamasından tüketiciye varana kadar olan noktalardaki önemli sorunlar ve fırsatların ele alındığı Balıkesir İçin Süt Değer Zinciri Güçlendirme Önerileri analizi kapsamında dünyadaki benzer örnekler incelenmiş; modelin uyarlanabilirliği irdelenerek katma değer yaratma planının ana hatları ortaya koyulmuştur. 2026 yılı içerisinde söz konusu projenin uygulanabilirliği açısından paydaşlarla görüşmelerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Görüşmeler neticesinde bir sonraki aşama olarak fizibilite çalışmaları yapılarak uygulanabilirliği sahada gözlemlenecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri, İlgili Odalar ve Kooperatifler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.2.2 Savunma, Uzay, Havacılık Sanayiine Yönelik Tedarikçiliğin ve İnsan Kaynağının Geliştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması, ihracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Milli Teknoloji Hamlesi (MTH) ülkenin rekabet gücünün artırılması, ekonomik ve teknolojik anlamda bağımsızlığını sağlamasına yönelik vizyon olarak belirlenmiştir. Ülke vizyonu ile uyumlu olarak Bölgede bu alanda projeler geliştirilerek girişimlerin yapılması için ESAS, SANTEK, T3 Vakfı ve Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü ile görüşme ve iş birlikleri gerçekleştirilmiştir. Savunma Sanayii ile önemli projeler yürütmüş Kalkınma Ajansları ile tecrübe paylaşımları yapılmıştır. Savunma Sanayii fuar ziyaretleri ile çeşitli üretim, strateji ve eğitim kurumları ile ikili görüşmelerde bulunulmuştur.

Yapılan girişim ve tecrübe paylaşımları uyarınca TR22 Savunma Sanayii Ekosisteminin Balıkesir ili özelinde oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır. Bu bağlamda öncelikle Balıkesir ili firmalarının savunma sanayii yetenek envanteri ortaya çıkarılmalıdır. Öncelikli hedef askeri fabrikaların onaylı tedarikçisi olmak olarak belirlenmiştir. Faaliyetin diğer hedeflerinden biri de Balıkesir'deki üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olan öğrencilerin savunma sanayii ilgilerini artırmak amacıyla savunma sanayii alanındaki eğitim konularında sertifikalandırılmasıdır. Bu faaliyet kapsamındaki faaliyetlerin, savunma sanayii fuar ziyaretleri (SAHA EXPO 2026 vb.), yetenek envanter çalışmaları ve mezun öğrenci sertifikalandırma destekleri konusunda önceliklendirilmesi ön görülmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü, T3 Vakfı, Üniversiteler, SANTEK, İşletmeler, İlgili Kalkınma Ajansları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.2.3 Lisanslı Depoculuk Faaliyetlerinin Geliştirilmesi

Faaliyetin amacı: Bölge için önemli bir değere sahip olan tarım ve gıda ürünlerinin nitelikli şekilde depolanmasının sağlanması yoluyla ürünlerdeki ekonomik kayıpların önlenmesi, bölge tarımsal ürünlerinin ihracat değerlerinin artırılması

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Tarım ürünlerinin uygun koşullar altında depolanması, ürünlerin kalite kaybına uğramaması ve hasat dönemi dışında da yıl boyunca ürünlerin arz ve talep dengesi göz önünde bulundurularak satışa sunulmasının sağlanması yoluyla üreticilerin ekonomik kayba uğramaması açısından önemlidir. Bu amaçla, tarım ürünlerinin belirli standartlara göre depolanmasına ve emtia ticaretinin yapılmasına olanak sağlayan lisanslı depoların kurulması, tarımsal üretimin ve ürün ticaretinin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Lisanslı depoların yaygınlaşması, tarımsal ürünlerin daha güvenli ve kaliteli bir şekilde depolanmasına, üreticilerin gelirlerinin artmasına, tarımsal ticaretin gelişmesine ve ihracatın artmasına katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, Bölgede lisanslı depo uygulamalarının yaygınlaşması için çalışmalar yürütmek, önemli önceliklerimizden biridir.

2023 yılında yürütülen fizibilite çalışması kapsamında, Ayvalık veya Burhaniye ilçelerinde zeytinyağı üzerine lisanslı depo kurulması durumunda bu işin uygulanabilir olup olmayacağı, yapılacaksa nereye yapılacağı ve maliyetinin ne olacağı araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, Ayvalık veya Burhaniye’de zeytinyağı üzerine 6.000 ton kapasiteli lisanslı depo kurulması fizibilite açısından uygun bulunmuştur. Bu doğrultuda, bu yatırımın harekete geçirilmesi için ilgili paydaşlarla ortak çalışmalar yapılmış ve 2025 yılı içerisinde yatırıma uygun arazi milli emlak müdürlükleri desteği ile araştırılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda üretim yerlerine yakınlık, ulaşım bağlantılarına erişilebilirlik, alt yapı olanakları da göz önünde bulundurularak Ayvalık ilçesi uygun yatırım yeri olarak ön plana çıkmıştır. Yatırım konusu bölgesel bir yatırım olarak ele alınarak Çanakkale, Balıkesir ve İzmir il sınırları içerisinde faaliyet gösteren ilgili 9 oda ve borsa bir araya getirilmiştir. Ajans koordinasyonunda gerçekleşen bir dizi toplantı neticesinde yatırım adı Kuzey Ege Zeytinyağı lisanslı Depoculuk A.Ş olarak netleşmiş, ayrıca TOBB’a yapılan ziyaretler neticesinde de TOBB, LİDAŞ aracılığıyla şirkete ortak olmaya karar vermiştir. Bölgedeki oda ve borsaların şirkete ortak olma konusunda alması gereken izinler 2025 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Yatırım konusu Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi tarafından da takip edilmektedir. 2026 yılı içerisinde şirket kuruluşunun resmi olarak gerçekleşmesi, imar süreçlerinin tamamlanması, fizibilitenin güncellenerek Ziraat Bankasına kredi başvurusunun tamamlanması, şirket ortaklık yapısının mali ve teknik olarak güçlendirilmesi, yatırım için farklı finansman kaynaklarının araştırılması konusunda çalışmalar yürütülecektir.

Bu yatırım konusu dışında bölgede kurulma aşamasında olan hububat lisanslı depo yatırımlarının takibi, var olanların kurulması ve teknik yapılarının güçlendirilmesi, farklı türdeki tarımsal ürünler için de lisanslı depo kurulum olanaklarının araştırılması faaliyetlerine devam edilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Kuzey Ege Zeytinyağı Lisanslı Depo A.Ş şirketinin resmi olarak kurulması, imar süreçlerinin tamamlanması, finansman olanaklarının çeşitlendirilmesi, kurulmakta olan diğer lisanslı depoların teknik ve mali yapılarının güçlendirilmesi

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: İlgili Oda ve Borsalar, TOBB, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca aralıklarla gerçekleştirilecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek, tematik olarak da diğer Sonuç Odaklı Birimlerle ihtiyaç halinde görev dağılımı yapılacaktır.

2.2.3.3. Kapasite Geliştirme

2.2.4.3.1 Firmalara Yönelik Yatırım Öncesi Test Merkezleri İyi Uygulama Örneklerinin İncelenmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması, ihracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Güney Marmara Bölgesi’nin teknolojik faaliyetler ve bu alanda dönüşüm, inovasyon vb. kavramlarına yönelik farkındalığın yeterli seviyede olmadığı ve bilincin artırılması gerektiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, EDIHWESTMARMARA projesi kapsamında bulunan KOBİ’lere yönelik dijital beceri eğitim programları geliştirme faaliyetleri ile uyumlu biçimde ve Bölgede dijital dönüşüm alanındaki bilincin geliştirilerek fırsatlardan faydalandırılmasına katkı sunulması amacıyla 2024 ve 2025 yıllarında ilki Balıkesir

Sanayi Odası, ikincisi Çanakkale Teknopark ev sahipliğinde Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE), TEB, KOSGEB, Türkiye İş Bankası iş birliğiyle dijital yetkinliklerinin ve inovasyon kapasitelerinin artırılması için seminerler gerçekleştirilmiştir. Seminerlerde dijital dönüşüm vb. kavramların tanımı ve uygulamaları ile dijital dönüşüme yönelik devlet teşvikleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. 2026 yılında ise firmaların dijital dönüşüm uygulamalarını yerinde görebileceği yatırım öncesi test uygulamalarını gerçekleştiren merkez/ofislere, model fabrikalara iyi uygulama ziyaretleri gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Çalışmanın ardından gelişen beceriler ile Bölgedeki dijital dönüşüm uygulamalarının artması, orta vadede teknolojik altyapıyı güçlendirici dijital dönüşüm yatırımlarının çekilmesi planlanmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yatırım Öncesi Test Merkezleri, Model Fabrikalar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.3.2 Güney Marmara Yapay Zekâ Uzmanı Yetiştirme Programı (Yazan Zekâ)

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Ulusal Yapay Zekâ Strateji Belgesi (UYZSB), 2021-2025 yılları arasında ülkemizin yapay zeka alanındaki çalışmalarını ortak bir zemine oturtacak tedbirleri ve bu tedbirleri hayata geçirmek üzere oluşturulacak yönetim mekanizmasını ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, 2022 yılında GMKA olarak Balıkesir ve Çanakkale illerini kapsayan Güney Marmara Bölgesinde Yapay Zekâ Uzmanı Yetiştirme Programı (Yazan Zekâ) genç istihdamı teması kapsamında başlatılmıştır. 2023 yılı içerisinde proje ve mentorluk gibi bileşenleri içeren bir müfredat ile Veri Bilimi İçin Python Eğitimi, Python ile Görüntü İşleme, Python ile Dil İşleme ve PowerBI ile Veri Modelleme ve Veri Görselleştirme eğitimleri verilmiştir. Ayrıca, yapay zekâ alanında siber güvenlik üzerine 5 ay süren bir eğitim programı düzenlenmiştir. Teknofest İstanbul ve Teknofest Ankara'da öğrenci projeleri ve yapay zekâ teknolojileri tanıtımları yapılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin Dijital Genç Bilgi Yarışması kazananlarının katılımıyla düzenlenen Balıkesir Dijital Gençlik Kampı'nda Yazan Zekâ kapsamında yapay zeka ve siber güvenlik seminer ve atölye oturumları gerçekleştirilmiştir.

2024 yılının ikinci yarısında, teknoloji yarışmalarına başvuru yapan veya başvuru hazırlığında olan üniversite takımlarının projelerinin geliştirilmesi amacıyla Yapay Zeka Mentörlük Programı ilan edilmiş; yapay zeka alanında kariyer eğitimleri ve seminerleri verilerek, programdan faydalanmaya hak kazanan yararlanıcıların projeleri 3 ay boyunca mentörler eşliğinde geliştirilmiştir. 2025 yılında ise Türkiye'deki tüm üniversitelerden öğrenci takımlarının başvuru yaptığı Yeni Çağın Kodları Atölye ve Mentörlük Programı ile çalışmanın sürdürülebilirliği sağlanmıştır.

Elde edilen tecrübe ve teknik birikim ile 2026 yılında sektörel olarak odaklanma yoluna gidilerek imalat sanayiinde yapay zekanın en somut katkı verdiği alanlar olan verimlilik, kalite kontrol ve dijital ikiz simülasyon boyutuyla faaliyetlere devam edilecektir. Bu kapsamda, ilgili paydaşlarla görüşmeler gerçekleştirilerek imalat ortamında yapay zekanın öğrencilere gerçek veriler ve senaryolarla uygulamalı olarak öğretilmesi, deneyimlemeleri sağlanmaya çalışılacaktır. Faaliyetin yaygınlaştırılması için Yapay Zekada Anadolu Buluşmaları Troya Etkinliği düzenlenecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Üniversiteler, İşletmeler, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Odalar, Bölgede Yer Alan OSB Müdürlükleri

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.3.3 Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması, ihracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Siber Vatan Programının ülke geneline Kalkınma Ajansları vasıtasıyla yaygınlaştırılması ve siber güvenlik alanında nitelikli insan kaynağının yetiştirilerek genç istihdamının artırılması amacıyla Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı geliştirilmiştir. Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı sadece eğitim programı olmayıp eğitimlerin yanında teknik geziler, usta çırak buluşmaları, konferanslar ve seminerler, mentör firmalar ile birebir çalışmalar, Capture the Flag (CTF) yarışmaları ile motivasyon oluşturulmakta ve inovatif fikirleri tetikleyen düşünme yapısının oluşmasına ve girişimcilik ruhunun gelişimine destek sağlanmaktadır. Bu doğrultuda Balıkesir ve Çanakkale illerindeki üç üniversite ile iş birliği gerçekleştirilmektedir. Başvuru yapan öğrenciler arasında yapılacak değerlendirme testi sonrasında belirlenecek öğrencilere yüz yüze eğitim verilecektir. Eğitimlerin 2026 yılı itibarıyla başlaması hedeflenmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Üniversiteler, İşletmeler, İlgili Kamu Kurum Ve Kuruluşları ve Odalar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.3.4 Kadın Girişimciliği ve İstihdamı Kapsamında E-İhracat Uygulamalarının Yaygınlaştırılması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İhracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: E-ihracat, internet ve elektronik ticaret araçları kullanılarak gerçekleştirilen ihracat faaliyetleri olup ulusal ve uluslararası ticaretin dijitalleşmesine katkı sunmaktadır. E-ihracat uygulamaları alt ölçekte işletmelerin yeni pazarlara erişiminin kolaylaşmasına, firma gelirlerinin artmasına, işletmelerin maliyetlerini düşürerek karlılık oranlarının artmasına olanak sağlamaktadır. Üst ölçekte ise ticaretin küreselleşmesine olanak sağlamakla birlikte bölge ekonomisinde ihracat payının artmasına, rekabet gücünün gelişmesine, sektörel gelişimin hızlanmasına ve bölgenin iktisadi kalkınmasına katkı sunmaktadır. Bu kapsamda Bölgede e-ihracat faaliyetlerinin yaygınlaşmasına yönelik seminerler düzenlenerek ihracat destekleri, e-ihracat uygulamaları, yerel ve küresel piyasalar hakkında bilgi verilmesi sağlanmış ve üreten şehirler programı ile gıda üreticilerine yönelik e-ticaret destekleri verilmiştir. Kalkınma Ajansları için 2024 yılı teması “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda ilgili faaliyetin hedef kitlesi değiştirilerek kadın girişimciler önceliklendirilmiştir. Ajans tarafından eğitim programlarına dahil olacak kadın girişimciler, kadın kooperatifleri ve ilgili diğer katılımcılar bölge odaları ve paydaşların işbirliği ile belirlenecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Kamu Kurum ve Kuruluşları, Bölgede Yer Alan Ticaret Odaları ve Sanayi Odaları, OSB’ler, İhracatçı Birlikleri İle Bölgede Faaliyet Gösteren Firmalar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.3.5 Güney Marmara Küresel Ufuk Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İhracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Güney Marmara Kalkınma Ajansı koordinasyonunda; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi iş birliğinde hayata geçirilen Güney Marmara Küresel Ufuk Programı (GMKUP) bölgenin kültürel diplomasisini güçlendirmeyi ve bölge firmalarının network kabiliyetinin iyileştirilmesi yoluyla bölgesel kalkınmaya katkı sağlamayı hedefleyen yenilikçi bir programdır. Programın ana hedefi; Balıkesir ve Çanakkale illerinde eğitim gören uluslararası öğrencilerin, kültür ve ticaret elçisi rollerini güçlendirerek bölgesel kalkınmaya katkı sağlamaktır.

Program iki temel eksen üzerinde şekillenmektedir: Kültürel Diplomasi: Güney Marmara Bölgesinde faaliyet gösteren 3 üniversitede öğrenim gören uluslararası öğrencilerin ülkeleriyle bölge arasında kültürel elçi olmaları; Dış Ticaret Yetkinliği: Program kapsamında aldıkları eğitimlerle yetkinlikleri artan uluslararası öğrencilerle eşleştirilen bölge firmalarının dış ticaret kapasitelerini artıracak insan kaynağı desteğinin sağlanmasıdır.

2025 yılında program bölgenin ihracat kabiliyetinin geliştirilmesi ekseninde şekillendirilmiş ve üniversiteler dış ticaret odaklı eğitim içeriği hazırlamıştır. Programa katılmaya hak kazanan öğrenciler teorik ve uygulamalı dersler almıştır. Ders alan öğrencilerden ölçme değerlendirme aşamalarında başarılı olan 40 öğrenci programdan mezun olmuştur. Haziran 2025’de yapılan sertifika programıyla öğrenciler sertifikalarını almış ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde gerçekleşen programa bölgede faaliyet gösteren firmalar katılmış, B2B masası kurulmuş ve öğrencilerle firma eşleştirilmesi konusundaki çalışmalara da başlangıç yapılmıştır.

Programa 2026 yılı içerisinde de devam edilecek, yapılacak teknik değerlendirmelerle program hizmetler sektörünü de içine alacak şekilde genişletilebilecektir. Ayrıca programın sürdürülebilir hale gelmesi için ulusal ve uluslararası fonlara erişim konusunda da çalışmalara odaklanılacaktır. Eğitim almış olan öğrencilerin firmalarla eşleştirilmesi konusunda ilgili oda ve borsalarla işbirliği devam edecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Bölge Üniversiteleri, İlgili Birlikler, Oda ve Borsalar, Ticaret Bakanlığı, Bölgede Faaliyet Gösteren İhracat Yapmak İsteyen Firmalar, İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.3.6 İşletmelere Yönelik Dijital Dönüşüm Olgunluk Analizi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İhracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Marmara Bölgesi’nde imalat sanayiindeki KOBİ’lerin ve kamu sektörünün dijital dönüşüm yetkinliklerinin artırılması amacıyla 2025 yılının Ocak ayında EDIHWESTMARMARA projesi başlamıştır. Proje iş paketleri çerçevesinde proje hedef kitlesine yönelik ihtiyaç analizi yapılacaktır. İhtiyaçların belirlenmesi için ise işletmelerin dijital dönüşüm süreçlerinde hangi seviyede olduklarını belirleyecek olan dijital

dönüşüm olgunluk analizleri uygulanacaktır. Uygulamada DMAT ve TÜBİTAK DDX modeli kullanılacaktır. Analiz sonucunda ihtiyaçlara yönelik çözümler tasarlanacaktır. Bu aşamada, firmalar ve kamu kurum/kuruluşları EDİHWESTMARMARA ve diğer ADİM'lerin hizmetlerinden faydalandırılacak; destek programları kurgulanacaktır. Çözümler teknik ve teknolojik boyutuyla birlikte stratejik yönetim danışmanlığı hizmetleriyle de devreye alınacaktır. Yönetim danışmanlığı kapsamında işletmelerin dijitalleşme stratejileri ile kurumsal yönetim yapıları uyumlaştırılacak; değişim yönetimi süreçleri desteklenecek ve dijital dönüşüm yatırımlarının sürdürülebilirliği için yol haritaları geliştirilecektir. Tüm bu desteklerin birleşimiyle işletmelerin dijital dönüşüm kapasitelerinin güçlendirilmesi, Marmara Bölgesi'nde daha dirençli ve rekabetçi bir imalat ekosistemi oluşturulmuş olacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İşletmeler, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, Birlik ve Dernekler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.3.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.2.4.4.1 Planlı Üretim Alanlarının Oluşturulması ve İyileştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Kent makroformunun arazi koruma kullanma dengesinin etkin sağlanarak gelişmesi için kent içinde kalan üretim alanlarının planlı gelişim göstermesi büyük önem taşımaktadır. Planlı üretim alanları ile birlikte sanayinin kontrolsüz gelişiminin önüne geçilerek çevresel sürdürülebilirlik sağlanmış olmaktadır. Bu bağlamda Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) 2022 verileri göz önünde bulundurularak öncelikle sosyo ekonomik açıdan dezavantajlı ilçelerde ve yatırımcı açısından da avantajlı yatırım ortamını sağlamak amacıyla önemli ulaşım yatırımlarının ve yeni otoyol projelerinin kavşak noktalarında yer alan bölgelerde yeni OSB kurulmasına yönelik çalışmalar yürütülecek ve Bölgede gerçekleşen kamu/özel yatırımlarının yarattığı sosyoekonomik değişimler analiz edilecektir. 1915 Çanakkale Köprüsü'nün hizmete açılması ve Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Savaştepe Otoyolu'nun tamamlanmasıyla birlikte TR22 Bölgesi'nde sanayi ve lojistik yatırımlarının belirgin biçimde artması beklenmektedir. Bu durum, köprü ve otoyol koridorları boyunca plansız sanayi gelişimi, arazi spekülasyonu ve tarım alanları üzerinde baskı risklerini artırmıştır. Bu kapsamda bölgenin ulaşılabilirlik düzeyinde yaşanan değişimin TR22 Bölgesi genelinde yaratacağı mekânsal, çevresel ve ekonomik baskılar bütüncül bir yaklaşımla ele alınacak, köprü ve otoyol ağlarının tetiklediği plansız sanayileşme, tarım alanı kaybı, kıyı ve doğal alan üzerindeki baskılar gibi riskler geleceğe dönük senaryolar üzerinden değerlendirilecektir. Bölgenin üretim alanlarının planlı, sürdürülebilir ve kontrollü bir biçimde yönlendirilmesine yönelik stratejik öneriler geliştirecek; mekânsal senaryolar, nicel analizler ve olası gelişme eğilimleri bir arada ele alınarak TR22'nin uzun vadeli kalkınma hedefleriyle uyumlu planlı üretim alanları modeli için karar destek altyapısı oluşturulacaktır. Bu kapsamda, yatırıma uygun alanlar envanterinden faydalanılacak ve uygun alanlar için yerel yönetimler ve kamu kurumları ile görüşülecek, yer seçimi komisyon toplantılarına katılım sağlanacaktır..

Paydaş görüşmeleri sonucu olgunlaşan ve kurulmasında fayda görülen planlı sanayi alanlarına ilişkin fizibilite çalışmaları yürütülecektir. Fizibilitelerin hazırlanması akabinde planlı yeni yatırım alanlarının kurulumuna yönelik lobi faaliyetleri gerçekleştirilecek ve kurulum sonrasında ise tanıtım ve yatırım çekme faaliyetleri yürütülecektir.

Ayrıca Bakanlıklar tarafından yürütülecek olan Master Plan çalışmalarının takibi yapılacak ve gerekli durumlarda aktif rol üstlenilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) İl Müdürlükleri, Belediyeler, OSB ve KSS'ler.

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.4.4.2. TR22 Güney Marmara Bölgesi Lojistik Kümelenmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Yatırımcıların yatırım kararını etkileyen en önemli faktörlerden birisi ulaşım olanaklarıdır. Lojistik olanaklar, ürün tedarigi ve pazara erişimdeki hız ve maliyetleri, rekabet avantajını, çalışan erişimini etkilemesi yönüyle yatırım kararlarını ve yatırımın sürdürülebilirliğini etkilemektedir. Balıkesir ve Çanakkale illerinin mevcut lojistik olanaklarının değerlendirilmesi ve gerekli görülen alanlarda iyileştirmelerin sağlanabilmesi için 2025 yılında "TR22 Güney Marmara Bölgesi Lojistik Kümelenmesi Çalışması" ile "Deniz Yolu Ulaşımı Verimliliği Değerlendirme Analizi" çalışmaları başlatılmıştır. TR22 Güney Marmara Bölgesi Lojistik Kümelenmesi Çalışması kapsamında karayolları, demiryolları, havaalanları ve limanlar gibi ulaşım

altyapısının mevcut durumunu ortaya koyan analiz çalışmasına 2026 yılında da devam edilecektir. Balıkesir ve Çanakkale illerinde denizyolu yolcu ve yük taşımacılığının yatırım ortamını iyileştirecek şekilde geliştirilmesine yönelik çalışma yürütülecektir. Ayrıca ulaşım hizmetlerinin kalitesi hız, güvenilirlik, maliyet açısından gözden geçirilip yerel işletmeler ve ilgili kuruluşlarla bir araya gelerek bir platform oluşumu sağlanacak ve değerlendirme toplantıları gerçekleştirilecektir. Oluşturulan platform ile Ajans, paydaşların bir araya getirilmesi, analiz ve raporlama süreçlerinin yürütülmesi, lojistik olanakların iyileştirilmesi için proje önerileri geliştirilmesi, projelerin hayata geçmesi konusunda lobi çalışmaları yürütülmesi ve uluslararası finansman olanaklarının araştırılması konusunda koordinasyonu sağlayacaktır. Ayrıca platform bölgeye büyük bir yatırımcının gelmesi durumunda yatırım ortamının en etkin şekilde tanıtılması ve yatırımın Bölgeye çekilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi için de bir araya gelecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret ve Sanayi Odaları, Gümrük Müdürlüğü, Sanayi İl Müdürlükleri, OSB Müdürlükleri, TCDD Gökköy Lojistik Merkezi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Liman İşletmeleri, İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.2.3.5. Ajans Destekleri

2.2.4.5.1 Üreten Şehirler Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması, ihracat kapasitesinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan Balıkesir ilinin de dâhil edildiği üreten şehirler programının temel hedefi, büyüme odağı niteliğindeki şehirlerin uluslararası alanda rekabetçi bir üretim yapısına kavuşması için, işletmelerin küresel üretim sistemlerine uyumunun güçlendirilmesi, sanayi, teknoloji ve yenilik altyapıları ile beşerî sermaye ve kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesidir. Programla birlikte işletmelerin münferiden veya ortak Ar-Ge ve yenilik kapasitesini geliştirici, markalaşmayı kolaylaştırıcı girişimlerinin desteklenmesi, finansman kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılması ve ihracat miktarlarının artırılması hedeflenmektedir. Program kapsamında Burhaniye Ticaret Odası tarafından yürütülen Güvenli Gıda Analiz ve İhracat Destek Merkezi Projesi'nde laboratuvar cihazlarının kurulumu gerçekleştirilmiş ve personel istihdam edilmiştir. Eylül 2024 tarihinde akreditasyon için gerekli takip denetimleri gerçekleşmiş, yapılan analizlerin kontrolleri uygun bulunmuştur. Kalite yönetim sisteminde düzeltici tedbirler talep edilmiş olup düzeltme çalışmalarının yapılması beklenmektedir. Bununla birlikte altı aydan uzun raf ömrüne sahip, belirlenen gıda alt sektörlerinde yer alan işletmelerin ihracat kapasitelerinin artırılması amacıyla, e-ihracat konusunda teknik destek sağlanmıştır. Balıkesir ilinde gıda, yenilenebilir enerji, metalürji ve malzeme teknolojileri ile savunma sanayi sektörlerinde yer alan ve ihracat yapan işletmelerin karbon ayak izlerinin hesaplanarak Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında karşılaşacağı karbon vergilerinden olumsuz etkilenmeden ihracatlarına devam edebilmelerinin sağlanması için danışmanlık hizmeti alınması konusunda teknik destek sağlanmıştır. Üreten Şehirler Programı kapsamında, 2025 yılında Bandırma Ticaret Borsası tarafından sunulan TR22 Güney Marmara Bölgesi Gıda ve Yem Analizleri Kalite ve Test Merkezi projesi desteklenmiştir. 2025 yılında proje önerileri geliştirilerek Bakanlık'a iletilmiştir. Başvuruların nihai onayı alması halinde proje uygulama süreçlerine 2026 yılı içerisinde de devam edilecek olup yeni güdümlü proje önerileri geliştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İşletmeler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca sürdürülecektir.

2.2.4.5.2 Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Teknik Destek Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde yatırım ortamının geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgenin yatırım fırsatlarını değerlendirmek amacıyla kamu ve özel sektör yatırımları için uygun yatırım alanlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yürütülerek bölgesel kalkınma ve iktisadi büyümeye katkı sağlanması hedeflenmektedir. Güney Marmara Bölgesi sahip olduğu coğrafi konumu sayesinde Asya ile Avrupa arasında köprü görevi görmek ve önemli ulaşım yatırımlarının kesişim noktasında kalmaktadır. İstanbul ve İzmir gibi metropollere yakınlığı olması, sanayi, tarım, turizm, enerji ve hizmetler sektörüne yönelik yatırımlarda sağladığı avantajlı teşvik ve destek unsurlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, Bölgeyi bir cazibe merkezi haline getirmekte ve rekabet gücünü artırmaktadır. Bölge, mevcut ve yeni kurulmakta olan OSB'leriyle ve lojistik açıdan avantajlı konumuyla imalat sanayi sektöründe yatırım yapmak isteyen yatırımcılara önemli fırsatlar sunmaktadır. Ayrıca sahip olduğu verimli topraklarıyla ve uygun iklim koşulları sayesinde tarım sektörü Bölgede önemli geçim kaynakları arasında yer almaktadır. Bölgenin sahip olduğu doğal,

tarihi ve kültürel varlıkları ile Marmara ve Ege Denizlerine kıyısının bulunması turizm sektörünün de gelişme göstermesine katkı sunmaktadır. Güney Marmara Bölgesi rüzgar, güneş ve biyogaz enerjisi alanında yüksek potansiyele sahip olup Bölgeyi yenilenebilir enerji alanında ülke genelinde ön plana çıkarmaktadır. Bölge, rüzgar enerjisi kurulu gücünde 2.715,72 MWm ile lider konumda yer almaktadır. Bölge, karasal RES’lerde sahip olduğu potansiyele paralel olarak deniz üstü rüzgar enerji santrallerinin kurulumu açısından da önemli bir potansiyeli barındırmakta ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ilan edilen aday yenilenebilir kaynak enerji alanları bölgemizde bulunmaktadır. Bu kapsamda Bölgenin iş ve yatırım ortamının geliştirilmesi/iyileştirilmesi amacıyla teknik destek programı yürütülmesi amaçlanmaktadır. Program dahilinde Bölgede yapılması planlanan yatırımlar için uygun yatırım alanlarının belirlenmesi ve geliştirilmesi, Bölgenin yatırım fırsatları ve potansiyelinin ortaya çıkarılması ve yeni yatırımların bölgeye kazandırılması desteklenecek olup Bölgenin rekabet gücünün artırılması sağlanacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Yararlanıcı Kurum/Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca sürdürülecektir.

2.2.4.5.3 Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: GMKA tarafından ilan edilecek olan “Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı” faaliyetiyle Güney Marmara’da faaliyet gösteren işletmelerin verimlilik konusundaki bilgi eksikliklerinin işletme özelinde giderilmesi ve verimlilik uygulamalarının ilk etabının alanında deneyimli danışmanlarla yürütülerek verimlilik uygulamalarının işletmede doğru yerleşmesi hedeflenmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Girişimci Bilgi Sistemi (GBS) 2023 verileri incelendiğinde Bölgede çalışan toplam kişi sayısı 307.933 kişi olup kadın istihdam oranı %35’tir. İmalat sektöründe çalışan toplam kişi sayısı ise 74.312 olup kadın istihdam oranı %34,44’tür. Bu kapsamda program özelinde ayrıca imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren kadın kooperatiflerine ve kadın girişimcilere öncelik verilmesine yönelik tasarım yapılarak kadın istihdamına katkı sağlanması planlanmaktadır. Ayrıca program ile Bölge teknokentlerinde yer alan firmaların ihtiyaçlarına yönelik danışmanlık hizmetlerinin sağlanması da hedeflenmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Bölgedeki İşletmeler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca sürdürülecektir.

2.2.4.5.4 İmalat Sanayiinde İkiz Dönüşüm Finansman Desteği Programı

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değerin ve verimliliğin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: İmalat Sanayiinde İkiz Dönüşüm Finansman Desteği Programı ile imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerin yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerini hızlandırarak üretim verimliliğini ve rekabetçiliklerini artırmayı amaçlamaktadır. Program ile işletmelerin üretim süreçlerinde dijital teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılması, enerji ve kaynak verimliliğinin artırılması ve yalın üretim anlayışının benimsenmesi yoluyla sürdürülebilir bir dönüşümün desteklenmesi hedeflenmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Bölgedeki İşletmeler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca sürdürülecektir.

2.2.3.6. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 3 - Önemli Kamu Yatırımları (Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP)

Proje Adı	İl/İlçe Adı	Proje Sahibi Kuruluş	Proje Sektörü	Proje Durumu	Proje Başlangıç-Bitiş Yılı	Proje Tanıtımı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Toplam Harcama Tutarı (TL)
Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu	Balıkesir / Susurluk-Karesi-Altıeylül-Savaştepe	Kamu Özel Sektör Ortaklığı Bölge Müd.	Ulaştırma - Haberleşme	Devam Ediyor	2013-2035	Balıkesir İl Sınırlarında Kalan 98,1 Otoyol, 5,6 Bağlantı Yolu Olmak Üzere 103,7 Km Lik Otoyol Kesimi	162.000.000	Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu

Proje Adı	İl/İlçe Adı	Proje Sahibi Kuruluş	Proje Sektörü	Proje Durumu	Proje Başlangıç-Bitiş Yılı	Proje Tanıtımı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Toplam Harcama Tutarı (TL)
						Tamamlanarak İşletmeye Açılmıştır.		
Ferrobör Üretim Tesisi	Balıkesir / Bandırma	Eti Maden İşletmeleri Bandırma Bor Ve Asit Fabrikaları İşletme Müdürlüğü	İmalat	Devam Ediyor	2018-2025	5.000 Ton/Yıl Kapasiteli Ferrobör Üretim Tesisi Yapımı Planlanmıştır. Kurulması Planlanan Tesis, Ham Madde Stoklama-Hazırlama-Besleme, İndirgeme Fırını, Cüruf Muamele, Baca Filtre Ve Ürün Hazırlama-Stoklama Sistemlerinden Oluşacaktır.	645.527.000	73.216.505
Sodyum Bor Hidrür Üretimi	Balıkesir / Bandırma	Eti Maden İşletmeleri Bandırma Bor Ve Asit Fabrikaları İşletme Müdürlüğü	İmalat	Devam Ediyor	2020-2026	Bu Projenin Gerçekleşmesi İle İşletmemizde, Dünyada Hidrojen Enerjisinin Üretilmesi Ve Depolanması, İlaç, Kağıt, Tekstil, Atık Arıtma Vb. Alanlarda Yaygın Olarak Kullanılmakta Olan Sodyum Bor Hidrür Üretimine Geçilecektir.	282.873.000	19.593.596
2-4 Mm Borlu Granül Ürün Üretim Tesisi	Balıkesir / Bigadiç	Eti Maden İşletmeleri Bigadiç Bor İşletme Müdürlüğü	İmalat	İhale Aşamasında	2025	İmalat Tesisi (35.000 Ton/Yıl)	3.200.000	387.598.116
Tarihi Alan Sınırları İçerisinde Yer Alan Kuzey Hattının 14 Km'lik Yol Ağının Yapım İşİ	Çanakkale / Gelibolu	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı	Ulaştırma Haberleşme	Devam Ediyor	2017-2023	Ulaşım Altyapısı	520.000.000	360.886.979
Malkara - Çanakkale (1915 Çanakkale Köprüsü Dahil) Otoyolu Projesi	Çanakkale / Lapseki	Kamu Özel Sektör Ortaklığı Bölge Müdürlüğü	Ulaştırma - Haberleşme	Devam Ediyor	2017-2034	Proje, Malkara Yerleşiminin Güneyinden, Şarköy İlçesinin Kuzeyinden Geçtikten Sonra Güneybatıya Yönelerek Evreşe İlçesinin Doğusundan Gelibolu Yarımadası' na Ulaşmaktadır. Gelibolu'nun Kuzeyinden Geçerek İlerleyen Otoyol, Sütlice – Şekerkaya Mevkileri	755.000.000	676.631.000

Proje Adı	İl/İlçe Adı	Proje Sahibi Kuruluş	Proje Sektörü	Proje Durumu	Proje Başlangıç-Bitiş Yılı	Proje Tanıtımı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Toplam Harcama Tutarı (TL)
Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı	Balıkesir/Bandırma	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı - Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü	Ulaştırma	Devam Ediyor	2024-2029	Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli Yüksek Standartlı Demiryolu Hattı, Gürsu, Yenişehir güzergahını takip ederek Osmaneli mevkiinde yapılacak müselles hat ile Ankara-İstanbul Hızlı Tren hattına bağlanacaktır. Böylece, Bursa-Balıkesir arasında da demiryolu bağlantısı hizmete alınmış olacaktır.	9.449.995.833,94 TL	
Ulupınar Gözlemevi Altyapı Modernizasyonu	Çanakkale / Merkez	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Ar-Ge ve Bilimsel Araştırma Altyapısı	Devam Ediyor	2025-2027	Büyük Onarım (100 m2), Mak.Teç.Bak.On. Teknolojik Araştırma	48.270.000	9.372.000
Çanakkale Ezine KSS	Çanakkale / Ezine	Ezine Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi	İmalat	Devam Ediyor	2013-2028	Küçük ölçekli imalat ve hizmetler sektörü (192 adet işyeri)	498.000.000	175.000.000

2.2.3.7. AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

2.2.4.7.1 The West Marmara Digital Transformation Initiative (EDIH West Marmara)

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: İmalat sanayiinde katma değer ve verimliliğin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Ulusal koordinasyon çalışmalarının Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütüleceği 2021-2027 döneminde katılım sağlayacağımız, toplam bütçesi 7,5 milyar Euro olan Dijital Avrupa Programı kapsamında, Trakya Kalkınma Ajansı'nın konsorsiyum lideri; Güney Marmara Bölgesi'nden Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş., Balıkesir Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş ile birlikte Ajansımızın da içerisinde bulunduğu 9 ortaklı EDIH West Marmara projesi desteklenmeye hak kazanmıştır. Proje ile Batı Marmara bölgesinde etkili bir ADİM kurulması amaçlanmaktadır. ADİM; işletmelerin, kamu kurumlarının ve girişimcilerin rekabet güçlerini artırmak ve toplumsal sorunlara çözüm bulmak amacıyla dijital teknolojileri benimsemelerine ve bu teknolojilerden yararlanmalarına destek olarak inovasyon, iş birliği ve büyüme için bir katalizör görevi görecektir. 2025 yılı içerisinde, Güney Marmara'da oluşturulacak merkez yapısının işleyiş süreçlerinin belirlenmesi için Ankara, İstanbul, Eskişehir, Bursa ve Trakya Bölgesi'ndeki illerdeki yatırım öncesi test (test before investment) hizmeti veren kurum/kuruluşlara saha ziyaretleri düzenlenmiştir. Ayrıca, Yunanistan ve Bulgaristan'daki proje hedefi ile uyumlu EDIH ziyaretleri yapılmıştır. Bölgede proje hedefine hizmet eden faaliyetleri gerçekleştirilen kurum/kuruluşlara DMAT dijital olgunluk analizi uygulanmaya başlamıştır. 2026 yılında ise merkezin aktif faaliyet göstermesi için yaygınlaştırma çalışmaları yürütülecek ve diğer proje faaliyetleri uygulanmaya devam edecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Trakya Kalkınma Ajansı, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası, Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi İnovasyon Merkezi, İTÜ Teknopark Teknoloji Transfer Ofisi A.Ş., Namık Kemal Üniversitesi Teknopark, Çanakkale Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş., Balıkesir Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş., Namık Kemal Üniversitesi Trakya Verimlilik ve İnovasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca sürdürülecektir.

2.2.4. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP süresi 5 yıldır.

Tablo 4 - Program Süresi ve Zaman Planlaması (Endüstriyel ve Teknolojik Gelişim SOP)

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Güney Marmara Akıllı Uzmanlaşma Stratejileri Raporu												
İmalat Sanayiinde Dijital Dönüşüm Hizmetleri Envanteri												
Sanayi Alanlarında Afet Dirençliliği Analizi												
TR22 Güney Marmara Bölgesi Katma Değerli Üretim Faaliyetleri												
Savunma, Uzay, Havacılık Sanayiine Yönelik Tedarikçiliğin ve İnsan Kaynağının Geliştirilmesi												
Lisanslı Depoculuk Faaliyetlerinin Geliştirilmesi												
Firmalara Yönelik Yatırım Öncesi Test Merkezleri İyi Uygulama Örneklerinin İncelenmesi												
Güney Marmara Yapay Zekâ Uzmanı Yetiştirme Programı (Yazan Zekâ)												
Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı												
Kadın Girişimciliği ve İstihdamı kapsamında E-ihracat uygulamalarının yaygınlaştırılması												
Güney Marmara Küresel Ufuk Programı												
İşletmelere Yönelik Dijital Dönüşüm Olgunluk Analizi												
Planlı üretim alanlarının oluşturulması ve iyileştirilmesi												
TR22 Güney Marmara Bölgesi Lojistik Kümelenmesi												
Üreten Şehirler Programı												
Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Teknik Destek Programı												
Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı												

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
İmalat Sanayiinde İkiz Dönüşüm Finansman Desteği Programı												
The West Marmara Digital Transformation Initiative (EDIH West Marmara)												

2.2.5. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un yürütülmesinden ve SOP Yönetim Planının hazırlanmasından Enerji ve Sanayi Birimi ile yatırım destek ofisleri sorumlu olacaktır. SOP kapsamındaki ilerlemeler Yönetim Kurulu toplantılarında Yönetim Kurulu üyeleri ile de paylaşılacaktır.

2.3. Turizm ve Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı (TURKA)

2.3.1. Amaç

Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP'unun genel amacı, Güney Marmara Bölgesi'nde kır-kent dengesi dâhilinde potansiyel arz eden alternatif turizm çeşitlerinin yaygınlaştırılması ve özellikle sağlık ve gastronomi turizmi odağında Bölgedeki doğal fırsatların turizm için bir değere dönüştürülmesi, kırsaldaki üretimin turizme dâhil edilmesiyle Bölgenin mevcut turizm değerlerinin zenginleştirilmesi, hedef pazar odaklı stratejilerle tanınırlığının ve katma değerinin artırılması, Bölgenin yerel ve yöresel değerlerinin ticarileştirilmesi ve kırsalda beşeri ve sosyal sermayenin geliştirilerek işbirliğinin de güçlendirilmesidir.

Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP'unun özel amaçları şunlardır:

Özel amaç 1: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması

Özel amaç 2: Hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Özel amaç 3: Kır-kent dengesi gözetilerek işbirliği kültürünün ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Özel amaç 4: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi

Özel amaç 5: Kırsalda sosyal ve beşeri sermayenin geliştirilmesi ile işbirliğinin güçlendirilmesi

2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Güney Marmara Bölgesi; zengin alternatif turizm olanaklarına sahip olmakla birlikte bölgesel turizm ekonomisinin güçlendirilmesi, hem kent hem de kırsalda kalkınmaya katkısının artırılabilmesi için yerli ve yabancı turist sayısının, ortalama geceleme sayısının ve turizm faaliyetlerinin katma değerinin artırılması gerekmektedir. Bölgede mevsimsellikten kaynaklanan sorunların azaltılması ve Bölgenin turizm potansiyelini sadece yaz sezonu ile sınırlandırmayıp sektörün katma değerinin artırılması için turizmin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm imkânlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda Peynir Rotası, Zeytin Rotası, Dalış Rotası, Kuvayı Milliye Rotası ve Yağcıbedir Yörük Rotası üzerinde çalışmalar yürütülecektir. Rotaların etkin bir şekilde oluşturulabilmesi için il düzeyinde kurumsal sahiplenmenin sağlanması öncelikli olacak, sürdürülebilir bir yönetim mekanizması oluşturulması amacıyla Ajans koordinasyonunda "Rota Yürütme Komitesi" hayata geçirilecektir.

Bölge turizminin 12 aya yayılmasını sağlayacak destinasyon yönetimi odaklı faaliyetlerin geliştirilmesine devam edilerek geceleme sürelerinin uzatılması ve Bölgeye gelen turist sayısının artırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, turizm acenteleriyle iş birliği içerisinde alternatif tur paketleri hazırlanacak ve Güney Marmara Bölgesi'nin yalnızca bir "geçiş güzergâhı" olmasının önüne geçilmesi amaçlanacaktır. Özellikle hedef pazar olarak belirlenen Kuzey Avrupa ülkelerine yönelik olarak "Kuzey Ege'de Sağlıklı Yaşam" teması altında alternatif tur programları geliştirilecektir. Bununla birlikte, Bölgenin ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtımına yönelik faaliyetler sürdürülecektir. Ayrıca, Bölge turizmcilerinin kullanımına sunulmak üzere cazibe alanlarını ve 'yapmadan dönme' niteliğindeki deneyimleri kapsayan dijital rehberler hazırlanacak ve erişime açılacaktır. Bununla birlikte, turizm sektöründe çevresel, kültürel ve sosyo-ekonomik sürdürülebilirliği sağlamak, kalite standartlarını yükseltmek ve uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla hayata geçirilen Sürdürülebilir Turizm Sertifikası uygulamasının yaygınlaştırılması için çalışmalar yürütülecektir.

Bölgenin özellikle kırsal alanlarıyla zengin kültürel yapısı, kültür turizmi açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Türkiye Turizm Stratejisi dokümanında da vurgulandığı üzere, Balıkesir ve Çanakkale illerini kapsayan Güney Marmara Zeytin Koridoru ülkemizin öne çıkan destinasyonları arasında yer almaktadır. Bölgenin sağlık ve gastronomi odağı bir varış noktası olarak geliştirilmesi amacıyla zeytin rotası, peynir rotası ve dalış rotası gibi uluslararası iş birliğine açık temalarda yeni rotalar oluşturulacak ve bu rotalama çalışmaları Ajans koordinasyonunda "Rota Yürütme Komitesi" ile birlikte yürütülecektir.

Bölgedeki turizm destinasyonlarının kırsal ve kentsel yerleşim alanlarının dengesi gözetilerek bir bütün olarak ele alınması ve potansiyel marka değerlerinin ekonomiye kazandırılması, 2026 yılı için öncelikler arasında yer almaktadır. Destinasyon yönetimi yaklaşımının temel gerekliliklerinden biri olan bölgesel değerlerin ticarileştirilmesi doğrultusunda, sürdürülebilirliği güvence altına almak amacıyla çalışmalar sürdürülecektir. Bununla birlikte, Bölgenin turizmde katma değeri yüksek faaliyetleri gerçekleştirme iradesini destekleyecek şekilde, farklı turizm temalarıyla uyumlu yenilikçi ürün ve hizmet tasarımlarının geliştirilmesi önceliklendirilecektir. Bu bağlamda, turizmden elde edilen katma değer artırılması için yöresel değerlerin ve coğrafi işaretli ürünlerin turistlerin beklenti ve önceliklerine göre yapılandırılarak markalaştırılması önem arz etmektedir. Ayrıca, Bölgedeki paydaşlarla iş birliği içerisinde "Anadoludakiler" markası altında Bereket, Birikim

ve Beceri temaları çerçevesinde, yerel ürünlerin geliştirilmesi, tanıtılması ve ticarileştirilmesine yönelik çalışmalar 2026 yılında da bütüncül bir şekilde sürdürülecektir.

Türkiye Turizm Stratejisi 2023 ve Eylem Planı 2007-2023 kapsamında, ülkemizin hemen her bölgesinde farklı turizm türlerinin gelişmekte olduğu ancak bu alanların bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasında eksiklikler bulunduğu ifade edilmektedir. Termal turizm, zeytin rotası gibi belirli yönleriyle öne çıkan bölgelerde turizmin bütüncül bir şekilde ele alınabilmesi için turizm konsept tasarım planlarının hazırlanması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda, 2025 yılında SOP kapsamında Kapıdağ, Kazdağı Milli Parkı ve Kuş Cenneti Milli Parkı için ön araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Stratejik öneme sahip Kapıdağ ve Gelibolu alanlarında konsept tasarım planları tamamlanmış; diğer alanlarda yapılan ön saha araştırmalarında mevcut mekânsal yönetim planlarının etkin biçimde yürürlükte olduğu tespit edilmiş ve bu nedenle ayrıca yeni bir planlama çalışmasına ihtiyaç duyulmadığı kanaatine varılmıştır. Böylece söz konusu faaliyet SOP kapsamında tamamlanmıştır. 2026 yılında ise, bütçe imkânları dâhilinde, 2025 yılında hazırlanan konsept master planları temel alınarak planlanmış alanların turizm odaklı geliştirilmesine yönelik iş birliği çalışmaları hayata geçirilecektir. Bu kapsamda, söz konusu alanların özel sektör ve kamu yatırımlarına yönlendirilmesi amacıyla çalışmalar gerçekleştirilecektir. 2026 yılında da hazırlanan konsept master planları temel alınarak planlanmış alanların turizm odaklı geliştirilmesine yönelik iş birliği çalışmalarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Güney Marmara Bölgesi'nde turizmin yanı sıra tarım da temel gelişme alanlarından biri olup nüfusun önemli bir bölümü kırsal mahallelerde yaşamaktadır. Bölgede kayıtdışı istihdamın büyük ölçüde tarım sektöründe yoğunlaşması ve küçük ölçekli, parçalı arazi yapısı verimliliği düşürerek işletmelerin rekabet gücünü sınırlamaktadır. Yerel ve markalaşmış ürünlerin yeterince gelişememesi ise katma değerli üretimi düşük seviyede tutmakta ve kırdan kente göçü hızlandırmaktadır. Bu nedenle kırsalda gelir getirici faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, sosyal ve beşeri kalkınmanın desteklenmesi ve göçün önlenmesi bölgesel kalkınmanın öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda alternatif turizme yönelik planlama çalışmaları, kooperatifçiliğin yaygınlaştırılarak teknik ve mali yapılarının güçlendirilmesi, çatı kuruluşların kurulmasının teşvik edilmesi ve yerel ürünlerin ticarileştirilmesine yönelik faaliyetlerin sürdürülmesi planlanmaktadır. Yöresel ürünlerin turizm ile bütüncülleştirilmesi, kırsalda katma değer yaratma kapasitesini artıracaktır. Bu kapsamda coğrafi işaretli ürünlere yönelik değer zinciri analizi çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca sınır ötesi iş birlikleri aracılığıyla uluslararası deneyim ve iyi uygulamaların Bölgeye aktarılması sağlanacak; akıllı tarım, iklim değişikliğiyle mücadele ve turizmde markalaşma alanlarında Bölgenin kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir. Bununla birlikte, Ajans koordinasyonunda yürütülecek proje geliştirme faaliyetleriyle Bölge kırsalına uluslararası fon ve kaynakların kazandırılması hedeflenmekte, böylelikle kırsal kalkınmanın sürdürülebilirliği güvence altına alınarak bölgesel ekonominin rekabet gücü artırılmaktadır.

2025 yılı sonu itibarıyla Balıkesir'de 42, Çanakkale'de 15 ürün coğrafi işaret almış, ayrıca Bölgede 4 ürün AB tescili kazanmıştır. Bu artış, coğrafi işaretlerin ürün tanınırlığına ve ekonomik getiriye yaptığı katkıyı açıkça göstermektedir. Bu doğrultuda, 2026 yılında 1 adet Balıkesir'den, 1 adet de Çanakkale'den olmak üzere 2 adet coğrafi işaretli ürüne yönelik kapsamlı değer zinciri analizi çalışmalarının yürütülmesi planlanmakta olup söz konusu çalışmaların bu ürünlerin ekonomiye kazandırılması ve katma değerinin artırılması açısından kritik öneme sahip olacağı öngörülmektedir. İlgili faaliyetler, Ajansın 2026 yılı Programında "Yerel Kalkınma Fırsatları" başlığı altında takip edilecektir. Bununla birlikte, Kuzey Ege zeytinyağları için garanti marka modeline ilişkin hazırlıklar gerçekleştirilecektir. Modelin kapsamı, kalite ve izlenebilirlik kriterleri, denetim-yönetişim yapısı ile ortak tanıtım ve pazarlama çerçevesi tanımlanarak uygulamaya geçiş için yol haritası oluşturulacaktır. Anadoludakiler markasıyla kültürel mirasımızın ve geleneksel üretim yöntemlerimizin korunması; sürdürülebilir üretimle kaynakların gözetilmesi, yerel ekonominin canlandırılması ve Bölgeye özgü kültürel değerlerin yaşatılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Kırsalda ekonomik gelişimin yanı sıra sosyal ve beşerî sermayenin güçlendirilmesi, kapsayıcı kırsal kalkınmanın temel unsurlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda; Bölge kırsalında, istihdam olanaklarının artırılmasının yanı sıra sosyal imkânların geliştirilmesiyle kırsal nüfusun sosyal refahının yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu gerekçeler doğrultusunda, 2026 yılı Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP kapsamında, Güney Marmara Bölgesi'nde kır-kent dengesi dâhilinde potansiyel arz eden alternatif turizm çeşitlerinin yaygınlaştırılması, kırsaldaki üretimin turizme entegre edilerek mevcut turizm değerlerinin zenginleştirilmesi, hedef pazar odaklı stratejilerle tanınırlığın artırılması ve turizmin katma değerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar önem taşımaktadır. Bununla birlikte, coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi, kırsalda sosyal ve beşeri sermayenin geliştirilmesi ile iş birliğinin güçlendirilmesi ile sınırötesi işbirlikleri kurularak uluslararası kaynak sağlanmasına yönelik faaliyetler de sürdürülecektir. Kalkınma Ajanslarının tüm çalışmalarında temel vizyon olan "Yerel Kalkınma Hamlesi" en etkili biçimde hayata geçirilecek, ayrıca 2026 yılı teması olarak belirlenen "Anadoludakiler / Yerel Ürünleri Ticarileştirme" kapsamında Bakanlık yönlendirmeleri doğrultusunda çalışmalar Yerel Kalkınma Fırsatları altında takip edilecektir.

2.3.3. Alt Program, Proje ve Faaliyetler

2.3.3.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

2.3.4.1.1 Tema Bazlı Kültür Rotalarının Geliştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması, hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgenin kırsal değerlerinin turizme kazandırılması amacıyla tema bazlı kültür rotaları üzerine araştırma ve analiz çalışmaları yürütülecektir. Bu kapsamda mevcut ve potansiyel rotaların turizme uygunluğunun tespit edilmesi, içeriklerinin belirlenmesi, deneyim temelli faaliyetlerin planlanması ve seyahat acenteleri ile paylaşılmasına yönelik hazırlık süreçleri gerçekleştirilecektir. Yeni dönemde yürütülecek araştırma ve analiz çalışmaları şunlardır:

- Zeytin Rotası kapsamında zeytin hasadı, zeytinyağı tadım eğitimi gibi faaliyetlerin turizme entegrasyonu amacıyla mevcut kapasitenin analizi ve rota tasarımına yönelik araştırmalar;
- Peynir Rotası kapsamında Bölgenin özgün peynir çeşitlerinin üretim süreçleri ve gastronomik değerlerinin envanterinin çıkarılması, kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesine yönelik analizler,
- Kuvayı Milliye Rotası kapsamında Milli Mücadele dönemine ait tarihi mirasın envanterlenmesi, tematik durakların belirlenmesi ve rota planlamasına esas olacak araştırmalar kapsamında rotalama çalışmaları koordine edilecektir.
- Yağcıbedir Yörük Rotası kapsamında ise yörük kültürünün, Yağcıbedir halısının ve geleneksel el sanatlarının turizm ile bütünleştirilmesi için rotalama çalışmaları koordine edilecektir.

Ajanslar için yeni kaynak yaratmanın stratejik önemi göz önünde bulundurulmakta olup Ajansımız bu doğrultuda alternatif finansman kaynaklarına erişim konusunda aktif çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda, INTERREG NEXT MED Programı'nın ikinci çağrısına yönelik zeytin teması üzerine hazırlanan proje, önemli bir fırsat niteliği taşımaktadır. Projenin kilit ortaklarından biri, Avrupa Zeytin Ağacı Kültür Rotası'nın kurucu örgütü Routes of the Olive Tree Cultural Foundation (OTR) olup söz konusu kuruluş, Avrupa genelinde Zeytin Kültürü Rotası'nın oluşturulması ve geliştirilmesinde temel aktördür. Önümüzdeki dönemde OTR ile doğrudan iş birliği içinde, Zeytin Ağacı Kültür Rotası'na dâhil olma sürecine hazırlık niteliğinde faaliyet planlanması yapılması öngörülmektedir. Projenin desteklenmeye hak kazanması hâlinde bu çalışmalar hızlandırılacak olup Program sonuçlarının 2026 yılı başında açıklanması beklenmektedir. Ayrıca, rotaların etkin şekilde planlanması ve uygulanabilirliğinin sağlanması amacıyla Rota Yürütme Komitesinin oluşturulmasına yönelik yönetim modeline ilişkin çalışmalar yürütülecek; bu süreç kapsamında yurt içi ve yurt dışı iyi örnek uygulamalarının yerinde incelenmesine yönelik ziyaretler gerçekleştirilecektir. Son olarak, Avrupa kıtasını saran bisiklet rotası olan EuroVelo'nun Bölgeye bağlanmasına yönelik başvuru süreçlerine hazırlık kapsamında uluslararası iş birliklerinin kurulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Valilikler, Yerel Yönetimler, Üniversiteler, Odalar, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, TURSAB, ÇARO, Turizm Acenteleri

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.1.2 Planlanmış Alanların Turizm Odaklı Geliştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması, kır-kent dengesi gözetilerek işbirliği kültürünün ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, kırsalda sosyal ve beşeri sermayenin geliştirilmesi ile işbirliğinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı:

Kırsal bölgelerde alternatif turizmin geliştirilmesi, doğal ve kültürel varlıkların turizme kazandırılmasını sağlayan stratejik bir unsurdur. Bu süreçten doğacak ekonomik faydanın yöre halkının yaşamına ve bölgesel kalkınmaya yansımaları için ise alan planlamasının koruma-kullanma dengesi gözetilerek yapılması büyük önem taşımaktadır. 2026 yılı içerisinde, bütçe imkânları doğrultusunda, planlanmış alanların turizm odaklı geliştirilmesine yönelik iş birliği çalışmaları hayata geçirilecektir. Bu kapsamda, 2025 yılında tamamlanan Kapıdağ Yarımadası ve Gelibolu Konsept Turizm Planları kapsamında elde edilen bulgular doğrultusunda, belirlenen alanların özel sektör ve kamu yatırımlarına yönlendirilmesi ile bölgenin doğal ve kültürel kaynaklarının turizme entegre edilerek sürdürülebilir yerel ekonomik faaliyetlere dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Kaymakamlıklar, Yerel Yönetimler, İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Kooperatifler, Odalar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.1.3 Kuzey Ege Zeytinyağları Garanti Marka Çalışması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi,

Faaliyetin amacı/kapsamı: “Kuzey Ege Zeytinyağları Garanti Marka Çalışması” kapsamında Balıkesir ve Çanakkale illerinde üretilen coğrafi işaretli zeytinyağlarının tek bir marka altında birleştirilmesi hedeflenmektedir. Gerçekleştirilecek garanti marka çalışması sayesinde Edremit, Ayvalık, Burhaniye, Havran, Bayramiç ve Geyikli zeytinyağlarının bölgesel ve ulusal düzeyde bilinirliğinin artırılması, ortak logo, görsel kimlik ve etiketleme standartları geliştirilmesi, böylelikle Bölgede üretilen zeytinyağlarının bölgesel bir marka değeri kazandırılarak kalite güvencesinin sağlanabilmesi mümkün olacaktır.

Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme teması ile de doğrudan örtüşen çalışma kapsamında markanın korunması, ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtılması adına bir yol haritası oluşturulması amaçlanmaktadır. Gerçekleştirilecek analiz çalışması kapsamında mevcut coğrafi işaretli zeytinyağı üreticilerinin envanterinin çıkarılması, üretici örgütlerinin ve paydaşların sürece dâhil edilmesi, ortak marka kimliği ve görsel tasarım standartlarının geliştirilmesi, garanti marka kullanım esaslarının belirlenmesi, tanıtım ve iletişim faaliyetlerinin kurgulanması ile ulusal ve uluslararası pazarlara erişim stratejilerinin oluşturulması gibi aşamaların belirlenmesi sağlanacaktır. 2026 yılı “Anadoludakiler / Yerel Ürünleri Ticarileştirme” teması ile uyumlu olacak şekilde tasarlanarak, yerel ürünlerin sadece korunması değil aynı zamanda katma değer yaratarak ticarileştirilmesi sürecine doğrudan katkı sunulması mümkün olacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Zeytinyağı Üreticileri, Odalar, Türk Patent Enstitüsü

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.3.2. İşbirliği ve Koordinasyon

2.3.4.2.1 Bölge Kırsalına Uluslararası Kaynak Kazandırma Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kırsalda sosyal ve beşeri sermayenin geliştirilmesi ile işbirliğinin güçlendirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Başta Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve fon sağlayan çeşitli ülkelerin kalkınma destekleri olmak üzere kırsal ekonominin geliştirilmesi adına ülkemize hitap eden çok sayıda uluslararası destek programı bulunmaktadır. Bununla birlikte Bölgemizde yoğun bir kırsal nüfus bulunmasına rağmen uluslararası fonlardan yeterince yararlanılamadığı ve ulusal işbirliklerine katılım sağlanamadığı görülmektedir.

LEADER, Avrupa Birliği’nde temeli atılmış bir yerel kalkınma yaklaşımıdır. Türkiye’nin 2007-2013 programına dâhil edilmesiyle ülkemizde yaygınlaşmaya başlayan yaklaşım, yerelin kalkınmasını katkı sağlayacak yerel eylem gruplarının (YEG) kurulmasını teşvik etmiştir. Bununla birlikte geleneksel noktada Çanakkale’de 2, Balıkesir’de ise 4 YEG kurulumu tamamlanmıştır. Ajans olarak LEADER yaklaşımının bölge sathında benimsenmesi ve YEG’lerin kurulması konusunda bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Söz konusu yaklaşım kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda geliştirilen Türkiye Ortak Tarım Politikası Ağı çalışmaları çerçevesinde 2024 yılında başlanan çalışmalara devam edilecek ve 2026 yılında da Türkiye Ortak Tarım Politikası Ağı (Ulusal Kırsal Ağ) bölgesel düzeyde yaygınlaştırılması çalışmalarına katkı sağlanacaktır. Ayrıca "Yerel Kalkınma Stratejilerinin Uygulanması - LEADER Yaklaşımı" çalışmaları kapsamında Balıkesir Valiliği AB Proje Ofisi tarafından koordine edilen çalışmalara katkı sağlanmaya devam edilecektir.

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası’nın (Dünya Bankası) finansör, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygulama birimi olarak yer aldığı Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi kapsamında yeşil dönüşüm ve sosyal kapsayıcılık alanlarındaki proje desteklerine yönelik hazırlık çalışmaları, Dünya Bankası ve Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü iş birliğiyle sürdürülecektir.

2026 yılında, Bölgedeki kuruluşların uluslararası fonlardan yararlanması adına, Ajans gerekli çağrı takiplerini yapacaktır. İlgili kuruluşları detaylı şekilde bilgilendirecek ve gerekli teknik desteği sağlamaya devam edecektir. Fon almaya hak kazanan projelerde Ajansın başvuru sahibi, ortak veya iştirakçi olması durumunda ise,

Ajans gerekli kurumsal katkıyı sağlayacak ve sorumluluklarını yerine getirecektir. Bir diğer konu olan Bölge kuruluşlarının ulusal işbirlikleri geliştirmesi için gerekli yönlendirmeler yapılacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Balıkesir Valiliği, Yerel Yönetimler, Üniversiteler, İl Müdürlükleri, TKDK, Birlik ve Kooperatifler, İlgili Odalar ve STK'lar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.2.2 Sınır Ötesi İşbirliklerinin Geliştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgenin Akdeniz ülkelerine olan coğrafi yakınlığı, tarihsel bağları ve benzer iklim koşulları sınır ötesi iş birliklerinin geliştirilmesi için güçlü bir zemin oluşturmaktadır. Zeytin, zeytinyağı ve mitolojik miras bu ortak çalışmaların merkezinde yer almaktadır. Yeni dönemde Akdeniz Havzası Sınır Ötesi İşbirliği Programı (INTERREG NEXTMED) kapsamında, bu temalar etrafında yürütülecek faaliyetlerde koordinasyonun güçlendirilmesi ve ortak deneyimlerden yararlanılması önceliklendirilecektir. . Bu çerçevede, Programın ikinci çağrısına sunulan proje, önemli bir fırsat olarak görülmekte olup desteklenmesi hâlinde çalışmalar hızlandırılacaktır. Program sonuçlarının 2026 yılı başında açıklanması beklenmektedir. Böylece Bölge, benzer özelliklere sahip ülkelerle birlikte ortak çözümler geliştirme ve karşılıklı kapasite artırımı konusunda daha etkin bir rol üstlenecektir..

SOP sürecinde “Kuzey Ege’de Sağlıklı Yaşam” temasıyla yürütülen çalışmalar da sınır ötesi iş birlikleriyle güçlendirilecektir. Söz konusu konsept altında gastronomi ve sağlık (wellness) turizminin geliştirilmesi doğrultusunda Bölgeye özgü diğer turistik unsurların da ticarileştirilmesi temel yaklaşımlar arasında yer alacaktır. Bu bağlamda, yüksek gelir seviyeleri, yaşlı nüfus yapısı ve sağlık-wellness odaklı seyahat tercihleriyle dikkat çeken Kuzey Avrupa ülkeleri öne çıkmaktadır. Kuzey Avrupa ülkelerinden gelen turistlerin doğa, kültür, termal kaynaklar ve sağlıklı yaşam konseptine olan ilgisi, Kuzey Ege’nin sunduğu imkânlarla doğrudan örtüşmektedir. Bu nedenle Norveç’in hedef pazar olarak seçilmesi stratejik bir avantaj sağlamaktadır. Ayrıca Norveç ile kurulacak iş birlikleri İsveç pazarına erişim imkânı sunarak, tek bir stratejiyle iki ülkede birden etkin sonuç alınmasını mümkün kılacaktır. Sınır ötesi iş birlikleri stratejilerinin geliştirilmesi kapsamında, sektör paydaşlarının ihtiyaçlarının belirlenmesi, mevcut eksikliklerin tespit edilmesi ve bunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi planlanmaktadır. Çalışma sürecinde iyi örnek uygulamalarının yerinde incelenmesi, ilgili paydaşlarla toplantılar gerçekleştirilmesi ve kapsamlı bir ihtiyaç analizinin yürütülmesi öngörülmektedir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Valilikler, Yerel Yönetimler, Odalar, Kaymakamlıklar, TÜRSAB, ÇARO, THY, Acenteler

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.3.3. Kapasite Geliştirme

2.3.4.3.1 Kadın Kooperatifleri Birliğinin Kurulması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kır-kent dengesi gözetilerek işbirliği kültürünün ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Ajansımız tarafından kadın kooperatiflerinin kurumsal kapasitelerinin artırılmasına yönelik olarak yürütülen çalışmalar doğrultusunda, 2024 yılında SOGEP kapsamında desteklenen “Kadın Kooperatifleri Birlikte Daha Güçlü” projesi uygulama süreçleri devam etmektedir. Aynı hedef doğrultusunda 2025 yılı SOGEP kapsamında Çanakkale İl Özel İdaresi başvuru sahipliğinde Bakanlığın onayına sunulan “Çanakkale’nin Üreten Kadınları” projesinin onaylanması durumunda proje yürütme çalışmalarına başlanması planlanmaktadır. Her iki il için de kurgulanan projeler ile kadın kooperatiflerinin örgütlenme eksikliğinin giderilmesi, ortak bir platform altında buluşturulmalarının sağlanması ve kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Orta vadede ise bu iki ilde yürütülen çatı kuruluş çalışmalarının birleştirilmesi ve Güney Marmara Kadın Kooperatifleri Birliğine dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Bu doğrultuda gerçekleştirilecek faaliyetler ile bir yandan Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme temasıyla uyum sağlanarak kadın kooperatiflerinin pazarlama kapasitelerinin güçlendirilmesi; diğer yandan ise Turizm ve Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı kapsamında belirlenen kooperatif ve birliklerin teknik kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır. Böylelikle kadın kooperatifleri tarafından üretilen yöresel ürünlerin hem katma değer kazanması hem de profesyonel yöntemlerle pazarlanarak ekonomik sürdürülebilirliğe katkı sağlaması mümkün olacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Balıkesir Ticaret Odası, Çanakkale İl Özel İdaresi, Balıkesir ve Çanakkale Ticaret İl Müdürlükleri, Balıkesir ve Çanakkale Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, Yerel Yönetimler, Kadın Kooperatifleri

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.3.2 Coğrafi İşaret Sahibi Kurumlara Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: 2025 yılında hazırlanmış olan “TR22 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünler: Sorunlar, Öneriler ve Stratejik Yaklaşımlar” raporunda da ortaya konulduğu üzere; Balıkesir ve Çanakkale illerinde coğrafi işaretli ürünler, denetim mekanizmasının zayıflığı, pazarlama ve tanıtım eksiklikleri, üretici örgütlenmesinde yetersizlik ve ticari kullanım bilincinin düşüklüğü gibi sorunlar nedeniyle katma değer yaratma kapasitesini tam olarak kullanamamaktadır. Bu nedenle, coğrafi işaret sahibi kurumlara yönelik gerçekleştirilmesi planlanan eğitim ve danışmanlık faaliyetleriyle, hem söz konusu eksikliklerin giderilmesine hem de Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme teması doğrultusunda yerel ürünlerin profesyonel pazarlama yöntemleriyle ekonomik değere dönüştürülmesine katkı sağlanması mümkün olacaktır. Bu bağlamda belirlenmiş olan ihtiyaçlar doğrultusunda coğrafi işaretli ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda daha rekabetçi hale gelmesinin sağlanması amacıyla yıl içinde tescil sahibi kurum ve kuruluşlara yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri planlanacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Coğrafi İşaret Tescil Sahibi Kurumlar, Türk Patent Enstitüsü, Coğrafi İşaret Konusunda Çalışan Firmalar ve Sivil Toplum Kuruluşları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.3.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.3.4.4.1 Tanıtım Stratejilerinin Hayata Geçirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı:

Yeni dönemde tanıtım çalışmaları çeşitlendirilerek sürdürülecek; geliştirilen güzergahların ve SOP özelinde oluşturulan projelerin görünürlüğü artırılabilecektir. Tanıtım faaliyetlerinde kültür rotaları, dalış, gastronomi, sağlık ve esenlik turizmi gibi öne çıkan temalar önceliklendirilecektir. Kültür ve deneyim rotaları pazarlanabilir turistik ürünler olarak geliştirilecek ve bu ürünlerin uluslararası büyük tur operatörlerinin programlarına dâhil edilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Bölgenin turistik çekiciliğini artırmak amacıyla; dijital rehberler hazırlanarak turizmcilerin kullanımına sunulacak ve “yapmadan dönme” niteliğindeki deneyimlerle birlikte cazibe alanlarına erişim kolaylaştırılacaktır. Kuzey Avrupa ülkelerindeki turizm acentelerine yönelik olarak, bölge turizm profesyonellerinin katılımıyla roadshow formatında tanıtım etkinliği gerçekleştirilecektir.. Ayrıca, Bölge turizminin hedef pazarlara yönelik tanıtımı için fam trip, roadshow ve B2B organizasyonları düzenlenecek; hedef pazarlardaki seyahat acenteleri, tur operatörleri, havayolu şirketleri basın ve sosyal medya temsilcileri öncelikli olacak şekilde ilgili kuruluşlar ile iş birlikleri güçlendirilecektir.

2026 yılında ulusal ve uluslararası ölçekte sektör profesyonellerini bir araya getiren üst düzey organizasyonlara katılım; Ajansımızın bölgesel turizm vizyonu doğrultusunda yeni iş birliklerinin geliştirilmesi, pazar çeşitliliğinin artırılması ve yatırım çekme kapasitesinin güçlendirilmesi açısından stratejik önem taşımaktadır. Bu platformlarda gerçekleştirilecek odaklı görüşmeler; gastro-turizm, kırsal turizm, dalış turizmi ve kültür turizmi gibi tematik ürünlerin bilinirliğini artıracak, aynı zamanda dalış merkezi, rota altyapısı, termal ve sürdürülebilir turizm gibi alanlarda yatırımcı ilgisini destekleyecektir. Gastronomi ve yerel ürün odaklı etkinlikler, coğrafi işaretli ürünlerin, kadın kooperatiflerinin ve KOBİ’lerin tedarik zincirlerine entegrasyonunu kolaylaştırarak bölgesel kalkınma etkisini güçlendirecektir. Dijitalleşme temalı organizasyonlarda yürütülecek temaslar ise veri temelli tanıtım yaklaşımlarının benimsenmesine katkı sağlayarak destinasyon pazarlamasını daha etkili ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturacaktır. Bu bütüncül çalışmalar, 2026 yılı boyunca Bölgenin turizmde rekabet gücünün artırılmasına, sezonun uzatılmasına ve ziyaretçi çeşitliliğinin geliştirilmesine katkı sunacaktır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Valilikler, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Üniversiteler, Seyahat Acenteleri, Tur Operatörleri, Yerel Yönetimler, TÜRSAB, THY, TGA

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.4.2 Ulusal Dalış Rotalarının Tanıtılması “Derinleri Keşfet- Türkiye”

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: İki denize kıyısı olan Güney Marmara Bölgesi, sahip olduğu zengin biyolojik çeşitlilik, tarihi batıklar, yapay resif alanları, su sıcaklığı, görüş mesafesi ve ekolojik koşullar sayesinde dalış turizmi açısından yüksek potansiyele sahiptir. Bölgenin dalış turizminin geliştirilmesi, turizm gelirlerinin artırılması ve sezonun uzatılması açısından önem taşımaktadır. 2025 yılında Derinleri Keşfet:Türkiye çalışması; Ajansımız koordinasyonunda yürütülmüş olup İzmir Kalkınma Ajansı, Güney Ege Kalkınma Ajansı, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, Çukurova Kalkınma Ajansı ve Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansının iş birliğiyle gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Güney Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerindeki dalış noktaları analiz edilmiş, dalış turizmine katılanların genel profili değerlendirilmiş, mevcut pazarlama ve tanıtım faaliyetleri incelenmiştir. Ayrıca sektörün karşılaştığı temel sorunlar ortaya konulmuş ve sektörü desteklemek amacıyla uygulanabilecek teşvik ve düzenlemelere ilişkin öneriler geliştirilmiştir. Bununla birlikte Güney Marmara Bölgesinin dalış rotası belirlenmiş olup dijitalleşme görselleştirme çalışmaları tamamlanmıştır. 2026 yılında bu rotanın tanıtım çalışmaları yürütülerek bilinirliğinin artırılması hedeflenmektedir. Böylece Bölgenin ulusal ve uluslararası dalış pazarında daha güçlü bir şekilde konumlandırılması ve marka değerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Kültür ve Turizm Bakanlığı, STK’lar, Yerel Yönetimler, Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, Kalkınma Ajansları

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.3.5. Ajans Destekleri

2.3.4.5.1 Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması, kır-kent dengesi gözetilerek işbirliği kültürünün ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, hedef pazar odaklı tanıtım stratejilerinin belirlenerek hayata geçirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: SOGEP yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek amaçlarıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ajanslar aracılığıyla yürütülmektedir.

2026 yılında Bölgemizde başvuruları yapılan projelerden başarılı bulunan projelerin uygulamaları sürdürülecek, ayrıca yeni dönem SOGEP başvuru süreçleri başlatılacak ve sürecin koordinasyonu sağlanacaktır. Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP kapsamında, Bölgenin kırsal değerleri de sürece dâhil edilerek sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması amacı doğrultusunda Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı uygulanmaya devam edilecektir. Gerçekleştirilecek projelerin çoğunlukla kadın istihdamını önceleyen ve böylelikle kadının sosyal ve ekonomik varlığını destekleyen projeler olarak öne çıkması adına çalışmalar desteklenecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Bölgedeki Tüm Kurum ve Kuruluşlar, Özel Sektör

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.5.2 Mali Destek Programları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Termal ve sağlık turizm destinasyonlarının geliştirilmesi ve yönetimi, su sporları ve dalış turizm destinasyonlarının geliştirilmesi, kültür turizminde yeni rotalar oluşturulması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Balıkesir ve Çanakkale illerini kapsayan Güney Marmara Bölgesi, Türkiye’de popüler turizm unsuru olan kıyı turizmi ile birlikte kültür, gastronomi, doğa gibi alternatif turizm olanakları ile güçlü konumdadır. Öne çıkan yönlerine rağmen bölge, mevcut durumda ülkemizin turizm

endüstrisindeki önemli pozisyonundan yeterince faydalanamamaktadır. Bu amaçla önceki yıllarda ilan edilen mali destek programlarında başarılı olmuş fakat nihai ödemesi 2026 yılına sarkan projelerin ödemesi gerçekleştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum/Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleştirileceği tarih: 2026 yılının ilk çeyreğinde gerçekleştirilecektir.

2.3.4.5.3 Anadoludakiler: Anadolu İşi, Zanaat, Tasarım ve İnovasyon Merkezi Projesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Balıkesir'in zengin yöresel değerleri, coğrafi işaretli ürünleri ve kültürel mirasının, sürdürülebilir bir kalkınma modeliyle daha geniş kitlelere tanıtılması ve katma değerinin artırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda tanıtım, satış ve üretim faaliyetlerinin bir arada yürütülebileceği, bölgenin ihtiyaçlarına cevap veren bir model oluşturulması adına Anadoludakiler hedeflenmektedir.

1910 yılında inşa edilmiş olan tarihi "Uhuvvetü'l Hamidiye Mektebi" olarak geçen ve hâlihazırda Balıkesir Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı uhdesinde bulunan bina "Anadoludakiler" konsepti çerçevesinde kullanılmak üzere tahsis edilecektir. Proje ile ilgili alanın üretim ve sergi alanına dönüştürülmesi planlanmaktadır. Böylelikle geleneksel kültürün yaşatılması ve yereldeki potansiyellerin keşfedilmesi, Anadoludakiler markası ile Bereket, Birikim ve Beceri temaları altında İlde ürünlerin geliştirilmesi, tanıtılması ve yaşatılması sağlanacaktır. Bu gerekçeler doğrultusunda 2026 yılında "Anadoludakiler: Anadolu İşi, Zanaat, Tasarım ve İnovasyon Merkezi" projesinin GÜDÜMLÜ Proje Desteği aracılığıyla hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Balıkesir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, Balıkesir İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Yerel Yönetimler, Kadın Kooperatifleri, Balıkesir Ticaret Odası

Faaliyetin gerçekleştirileceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.4.5.4 Gelibolu Tarihi Alan Karanlık Gökyüzü Parkı GÜDÜMLÜ Projesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Bölgenin potansiyeli ve kırsal değerleri odağında sürdürülebilir turizm olanaklarının planlanması ve yaygınlaştırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Astro-turizm çerçevesinde, Bölgemizde gerçekleştirilen karanlık gökyüzü etkinliklerinin planlı ve koordineli bir biçimde yürütülmesi, karanlık gökyüzü parkının kurulmasına yönelik süreçlerin yönetilmesi ve bu doğrultuda kırsal turizmi destekleyen yenilikçi uygulamalar aracılığıyla kırsal kalkınmaya katkı sağlanması önem arz etmektedir. Bu alanda, Türkiye Uzay Ajansı tarafından da çalışmalara katkı sağlanması ve ülke genelinde karanlık gökyüzü parklarının oluşturulmasına yönelik ulusal ölçekte bir yaklaşımın desteklenmesi beklenmektedir.

Bu kapsamda, Bölgede farkındalık faaliyetlerinin yürütülmesi ve söz konusu konseptin yerel paydaşlar tarafından sahiplenilmesinin sağlanması temel hedefler arasında yer almaktadır. 2025 yılı içerisinde, Bölgeye Karanlık Gökyüzü Parkı kazandırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında, başta DarkSky International olmak üzere ilgili paydaşlarla toplantılar gerçekleştirilmiştir. Potansiyel alanın sınırlarının belirlenmesi, karanlık gökyüzü kalite ölçümlerinin (SQM değerleri) yapılması ve DarkSky International nezdindeki sertifikasyon süreçlerinin koordinasyonu sağlanmış olup çalışmanın bir sonraki aşamaya geçirilmesi yaklaşımı benimsenmiştir.

2026 yılında Gelibolu Tarihi Alan Karanlık Gökyüzü Parkı'nın kurulmasına yönelik faaliyetlerin, GÜDÜMLÜ Proje Desteği aracılığıyla hayata geçirilmesi amacıyla gerekli hazırlık ve uygulama çalışmalarının yürütülmesi planlanmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: Yerel Yönetimler, Kaymakamlıklar, Türkiye Uzay Ajansı

Faaliyetin gerçekleştirileceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

2.3.3.6. Önemli Kamu Yatırımları

Tablo 5 - Önemli Kamu Yatırımları (Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP)

Proje Adı	İl/İlçe Adı	Proje Sahibi Kuruluş	Proje Sektörü	Proje Durumu	Proje Başlangıç-Bitiş Yılı	Proje Tanıtımı	Toplam Proje Tutarı (TL)	Toplam Harcama Tutarı (TL)
Ayvalık Ali Çetinkaya Küçük Tekne Barınma Yeri	Ayvalık	Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığı	Turizm	İhale Aşamasında	2024-2026	Küçük Tekne Barınma Yeri	287.560.000	0
Kepsut Projesi – Kepsut Barajı	Kepsut	DSİ 25. Bölge Müdürlüğü	Tarım	Devam Ediyor	2023-2027	Kepsut Projesi – Kepsut Barajı	2.098.184.525	629.455.357,50
Manyas 2. Merhale Projesi Manyas Ovası Sol Sahil Sulaması İkmal	Manyas	DSİ 25. Bölge Müdürlüğü	Tarım	Devam Ediyor	2022-2026	Manyas 2. Merhale Projesi Manyas Ovası Sol Sahil Sulaması İkmal	2.736.124.352	1.368.062.176,00
Reşitköy Barajı Ve Burhaniye-Gömeç Sulaması - Burhaniye, Gömeç Ve Şahinler Ovaları Sulaması 1.Kısım	Burhaniye	DSİ 25. Bölge Müdürlüğü	Tarım	İhale Aşamasında	2024-2027	Reşitköy Barajı Ve Burhaniye-Gömeç Sulaması - Burhaniye, Gömeç Ve Şahinler Ovaları Sulaması 1.Kısım	2.175.670.159	0

2.3.4. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP süresi 5 yıldır. 2026 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlere ilişkin zaman planı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 6 – Program Süresi ve Zaman Planlaması (Turizm ve Kırsal Kalkınma SOP)

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tema Bazlı Kültür Rotalarının Geliştirilmesi:												
Planlanmış Alanların Turizm Odaklı Geliştirilmesi												
Kuzey Ege Zeytinyağları Garanti Marka Çalışması												
Bölge Kırsalına Uluslararası Kaynak Kazandırma Faaliyetleri												
Sınır Ötesi İşbirliklerinin Geliştirilmesi												
Kadın Kooperatifleri Birliğinin Kurulması												
Coğrafi İşaret Sahibi Kurumlara Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Faaliyetleri												
Tanıtım Stratejilerinin Hayata Geçirilmesi												
Ulusal Dalış Rotalarının Tanıtılması “Derinlikleri Keşfet- Türkiye”												

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)												
Mali Destek Programları												
Anadoludakiler: Anadolu İş, Zanaat, Tasarım ve İnovasyon Merkezi Projesi												
Gelibolu Tarihi Alan Karanlık Gökyüzü Parkı Gündümlü Projesi												

2.3.5. İzleme ve Değerlendirme

SOP'un yürütülmesinden Turizm ve Kırsal Ekonominin Geliştirilmesi SOP Birimi sorumlu olacaktır. SOP kapsamındaki ilerlemeler Yönetim Kurulu toplantılarında Yönetim Kurulu üyeleri ile de paylaşılacaktır.

3. Kurumsal Gelişim

Bu bölüm altında Ajans personeline ilişkin çalışma, ödeme ve kapasite geliştirme faaliyetlerine, Ajansın fiziki ve teknik altyapısının geliştirmeye yönelik faaliyetlere, Ajans tanıtımına ilişkin faaliyetlere ve diğer rutin operasyonel faaliyetlere yer verilmiştir.

3.1. Faaliyetler

3.1.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

3.1.1.1 Bölge Planı Koordinasyon Çalışmaları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: 2024-2028 Bölge Planlarının tedbir, program ve projelerinin hayata geçirilmesine ilişkin gerekli koordinasyonun sağlanması ve yerel düzeydeki kurumlarla iş birliklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.2. İşbirliği ve Koordinasyon

3.1.2.1 Bölge Paydaşları ile Organizasyonlar

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgemizde yer alan birçok kurum ve kuruluş ile ortaklaşa çalışmalar yapıldığı gibi bu kurum ve kuruluşlar münferit çalışmalar da gerçekleştirilmiştir. Paydaş kurum ve kuruluşlarımızın gerçekleştirmiş olduğu çalışmalara Ajansımız, işbirliğinin geliştirilmesi ve koordinasyonun güçlendirilmesi amacıyla çeşitli katkılar sunmaktadır. Bu katkılar arasında diğer paydaşların sahip olduğumuz fiziksel olanaklardan yararlanması, uzman personel desteği, altyapı desteği vb. destekler yer almaktadır. 2026 yılı içerisinde de paydaş kurum ve kuruluşlardan talep olması halinde bu tür desteklerin verilmesine devam edilmesi planlanmaktadır.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.3. Kapasite Geliştirme

3.1.3.1 Kurumsal Faaliyetlerin Sürdürülmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Ajansımızın idari işlemlerinin daha önceki yıllarda olduğu gibi 2026 yılında da devam ettirilebilmesi amacıyla; kurumsal faaliyetlerin sürekliliği açısından taşınır mal ve hizmet alımlarına devam edilerek, insan kaynakları harcamaları idari giderlerden karşılanmaya devam edilecektir. Ayrıca yıl içinde ortaya çıkabilecek ödenek yetersizliğini gidermek, olağanüstü durumlarda ödenek ihtiyacını karşılamak veya bütçede öngörülemeyen harcamalar için yedek ödenek de öngörülmüştür.

2026 yılında kurumsallaşma faaliyetlerine devam edilecektir. Bu kapsamda gerekli görülen iş akış süreçleri, iş tanımları, insan kaynakları yönetimi, paydaş yönetimi, sosyal medya ve web sitesi gibi dijital platformların yönetimi ile görünürlük gibi kurumsallaşma ile ilgili düzenleme ve faaliyetler gerçekleştirilecektir. İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme Komitesi ve Risk Komitesi Çalışmaları kapsamında standartlara uyum planı, çalışma birimlerinin risk kontrol matrisleri ve iş akış şemalarının ilgili mevzuat uyarınca güncellemeleri gerçekleştirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.3.2 Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Personel niteliklerinin artırılması

Faaliyetin amacı/kapsamı: Personelin niteliklerinin artırılmasına yönelik faaliyetlere 2026 yılında da devam edilecektir. İnsan Kaynakları Politikası çerçevesinde hazırlanacak hizmet içi eğitim planında personel mesleki nitelikleri ile sektörel ve tematik alan uzmanlıkları göz önünde bulundurulacaktır. Buna göre 2026 Yılı Hizmet İçi Eğitim Planı hazırlanıp, Ajans içerisindeki eğitimler bu doğrultuda gerçekleştirilecek olup gerekli görüldüğünde diğer kurumlar tarafından düzenlenen eğitim ve seminer programlarına da katılım sağlanacaktır. Ayrıca düzenlenecek eğitim faaliyetlerine bölge paydaşlarının da katılımı teşvik edilecektir. Ajans çalışanlarının yoğun iş temposu, görevli, izinli, raporlu personel olması gibi nedenlerle eğitim takvimi belirlenmesinde yaşanan aksiliklerin önüne geçmek, personelin istedikleri zaman istedikleri yerden erişebilmelerini, gerektiğinde eğitimi sınırsız bir şekilde tekrar edebilmelerini sağlamak adına çevrimiçi eğitim ve öğrenme platformu ile anlaşılabacaktır. T.C. Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden de eğitimler alınmasına devam edilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.3.3 Saha Çalışmalarının Gerçekleştirilmesi

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Ajansımızın tüm çalışma birimleri ve yatırım destek ofisleri yıl boyunca gerek Bölge içinde gerekse Bölge dışında Ajans faaliyetleri ile ilgili birçok toplantıya katılım sağlamaktadır. Bu toplantılara katılımın amacı görüş belirtmek, gerekli koordinasyonu sağlamak ya da bilgi ve farkındalığı arttırmak adına olmaktadır. 2026 yılında da bu kapsamda düzenlenen toplantı, eğitim, konferans, seminer, vb. organizasyonlara katılım sağlanacaktır. Ayrıca bölge içinde ve dışında yatırımcı ziyaretleri, lobi çalışmaları için kurum ziyaretleri ve destek sağlanan projelerin izleme ziyaretlerine de devam edilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

3.1.4.1 Kurumsal İletişim, Tanıtım ve Tasarım Faaliyetleri

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgedeki paydaşların bilgilendirilmesi amacıyla Ajansın faaliyetlerine ilişkin haberler, Ajans internet sitesi ve sosyal medya yoluyla paylaşılacak olup basın duyuruları ve e-bülten bilgilendirmeleri yapılacaktır. Ulusal mecrada yer alma potansiyeli olan konular ile ilgili çalışmalar yapılarak yazılı, görsel ve elektronik basın yoluyla özel haber çalışmaları gerçekleştirilecektir. Medya yoluyla Ajans faaliyetlerinin kamuoyunun geniş kesimlerine duyurulması çalışmalarına devam edilecektir. Ajansın çalışma alanıyla ilgili konular hakkında çıkan haberleri takip etmek amacıyla medya takip hizmeti, dergi ve gazete aboneliklerine devam edilecektir. 2024 yılında yayın hayatına başlayan ve Bölgemizin tarihi, kültürel ve doğal değerleri ile ekonomik ve sosyal hayatına ilişkin içeriklerin kamuoyu ile paylaşıldığı Vizyon Dergisinin basımına devam edilecektir.

Ajansımız tarafından yıl boyunca yürütülen faaliyetlerde kullanılmak üzere kurumsal kimliğe uygun olarak bazı materyallerin tasarlanmasına ve basılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. 2026 yılında genel olarak Ajansın tamamını ilgilendiren tasarım ve baskı işleri gerçekleştirilmeye devam edilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

3.1.4.2 Güney Marmara Kalkınma Ajansı Kültür Yayınları

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Kurumsal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Kalkınmanın kültürel boyutları ile bağını artırmak, bölgelerimizin arka planda kalmış ve bugüne kadar hiç işlenmemiş ya da fazla işlenmemiş kültür unsurlarının tanınmasını temin etmek amacıyla KAGM koordinasyonunda yapılacak olan kültür yayınları çalışmalarının bölgemizdeki ayağı gerçekleştirilecektir. 2025 yılı içerisinde belirlenen konular ile ilgili olarak süregelen çalışmalar 2026 yılı içerisinde nihai hale getirilecektir.

Faaliyetin ortakları/paydaşları: İlgili Kurum ve Kuruluşlar

Faaliyetin gerçekleşeceği tarih: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

4. Yerel Kalkınma Fırsatları

SOP'lar kapsamında öngörülmeleyen ancak bölgesel kalkınma açısından faydalı olduğu düşünülen proje ve faaliyetlere Yerel Kalkınma Fırsatları başlığında yer verilmiştir. Önceki dönemlerden sarkan, SOP'larla ilişkisi olmayan mali ve teknik destek ödemelerine de bu bölümde yer verilmiştir.

4.1. Proje ve Faaliyetler

4.1.1. Araştırma, Analiz ve Programlama

4.2.1.1 Balıkesir ve Çanakkale Adaları Kalkınma Stratejisi

Faaliyetin amacı: Güney Marmara Bölgesinde yer alan adaların sahip olduğu potansiyelin koruma-kullanma dengesi gözetilerek değerlendirilmesi amacıyla kullanılabilir strateji dokümanları oluşturulacaktır.

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Güney Marmara Bölgesi'nde yer alan adalarda mekânsal planlamadan yoksun büyüme sürecinden kaynaklanan sorunlar görülmekte; bu durum söz konusu bu yerleşimlerin sosyal, çevresel ve ekonomik sorunlarla karşı karşıya kalmasına yol açmaktadır. Ajansımızın 2012 yılında hazırladığı Bozcaada ve Gökçeada Değerlendirme Raporu'nda adaların mevcut durumu ve buna bağlı olarak kısa ve uzun vadede hem ilgili kamu kurumlarının hem de Ajansın neler yapabileceği ortaya konmuştur. Ancak söz konusu dokümanın güncelliğini yitirmesi ve Balıkesir ilinde yer alan adaları da içerecek şekilde daha kapsayıcı bir çalışma yürütülmesinin Bölge için önem arz etmesi sebebiyle bu çalışmaya benzer bir çalışma yapılarak ve gerekirse kapsamı genişletilerek Bölgede yer alan adaların sosyo-ekonomik gelişiminin coğrafi özellikleri ve çevresel koşullarıyla birlikte bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması amacıyla bir strateji dokümanı hazırlanmaktadır. Çalışmaya 2025 yılında başlanmış olup 2026 yılında da sürdürülmesi öngörülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda stratejiler geliştirilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Strateji dokümanı

Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon: İlçe Kaymakamlıkları, İlçe Belediyeleri, STK'lar, İl Müdürlükleri ve İlgili Diğer Kurum/Kuruluşlar

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.1.2 Çanakkale Katı Atık Yönetimi: Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları

Faaliyetin amacı: Bu faaliyetin amacı; Çanakkale ilinde katı atık yönetimi sisteminin mevcut durumunu bütüncül bir yaklaşımla analiz etmek, oluşan atığın toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı ve bertarafına yönelik süreçleri teknik, idari ve lojistik boyutlarıyla değerlendirmek ve sistemin iyileştirilmesine yönelik uygulanabilir senaryolar geliştirmektir.

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Çanakkale ili genelinde katı atık yönetimi hizmetleri, farklı kapasite ve teknik düzeylere sahip dört ayrı atık yönetim birliği tarafından yürütülmekte; Gökçeada gibi birlik yapısına dâhil olmayan alanlarda ise hizmetler sınırlı imkânlarla sağlanmaktadır. İldeki bazı düzenli depolama sahaları teknik yatırımlarına rağmen faaliyet belgesi bulunmadığı için aktif olarak kullanılamamakta; kimi bölgelerde vahşi depolama niteliğinde uygulamalar görülmektedir. Özellikle adalarda (Bozcaada ve Gökçeada) atıkların vahşi döküm sahalarında toplanması, başta çevre ve halk sağlığı olmak üzere ekosistem üzerinde ciddi tehditler oluşturmaktadır. İl genelinde mevcut atık yönetim altyapısının durumu teknik, idari ve mekânsal açılardan bütüncül bir şekilde değerlendirilerek; mevzuata uygun, çevresel etkileri azaltan ve ekonomik açıdan uygulanabilir bir sistem modelinin geliştirilmesi önemli bir ihtiyaç teşkil etmektedir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Çalışmanın sonucunda Çanakkale genelinde atık yönetiminin mevcut durumu net biçimde ortaya konacak ve sorunlu alanlara yönelik çözüm senaryoları geliştirilecektir. Taşıma mesafesi, atık hacmi ve altyapı durumu gibi kriterlere dayalı olarak, çevresel ve ekonomik açıdan uygulanabilir bir sistem önerisi sunulması hedeflenmektedir.

Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon: Çanakkale Çevre Şehircilik ve İl Müdürlüğü, Çanakkale-Lapseki-Umurbey-Kepez-Çardak-İl Özel İdare Katı Atık Yönetim Birliği, Gelibolu Yarımadası Katı Atık Yönetim Birliği, Biga, Çan, Yenice ve Çevresi Katı Atık Yönetim Birliği, Troas Bölgesi Belediyeleri Katı Atık Yönetim Birliği

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu Çanakkale Yatırım Destek Ofisi tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.1.3 Coğrafi İşaretli Ürünler İçin Değer Zinciri Analizlerinin Hazırlanması

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi,

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölgemizde bulunan coğrafi işaretli ürünler le ilgili mevcut durumu ortaya koymak, tescil edilmiş ürünlerden elde edilen gelir ve katma değer artırılmasını sağlamak amacıyla 2025 yılında detaylı bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında Bölgedeki tüm tescil sahibi kurum ve kuruluşlar ziyaret edilmiş, ilgili kurumlarda gerçekleştirilen yüzyüze görüşmelerde ürünlerin tescil süreçleri, mevcut durumları, denetleme süreçleri, etkinliği, tanıtım, pazarlama ve satış stratejileri, ihtiyaç ve sorunları hakkında tespitler gerçekleştirilerek kapsamlı bir analiz ortaya konmuştur. Bu doğrultuda, Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme teması ile bağlantılı “81 İl 81 Ürün” Programı kapsamında belirlenen yerel ürünlerin üretim ve tedarik zincirlerinin analiz edilmesi, potansiyel pazarların belirlenmesi ve bu ürünlerin markalaşma, standardizasyon ve ticarileşme süreçlerine ilişkin analiz çalışmaları gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Coğrafi işaret sahibi paydaş kuruluşlarla işbirliği içerisinde Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme teması doğrultusunda gerçekleştirilen değer zinciri analizi çalışması sonuçlarının hayata geçirilmesi için SOP dönemi boyunca çalışmalar yürütülecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Coğrafi işarete sahip ürünlerin ticarileştirilmesine katkı sağlanarak katma değerinin ve pazar payının artırılması

Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon: : Yerel Yönetimler, Coğrafi İşaret Tescil Sahibi Kurum ve Kuruluşlar, Kooperatifler, Türk Patent ve Marka Kurumu, Coğrafi İşaret Konusunda Çalışan Firmalar

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

4.1.2. İşbirliği ve Koordinasyon

4.2.2.1 Yatırıma Uygun Alanlar Envanteri

Faaliyetin amacı: Yatırımcıların uygun yatırım yeri bulmasının kolaylaştırılması ve yatırımcıya hizmet eden kurumlarla iş birliğinin güçlendirilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Potansiyel yatırımcıların yatırım kararlarında göz önünde bulundurduğu en önemli faktörlerden biri yatırıma uygun yerin/arazinin tespit edilmesidir. Ülkemizde mevcut arazi stokunun kısıtlılığı, çevresel ve doğal sınırlılıklar ile çeşitli etkenler nedeniyle uygun yer tespiti zaman alabilmektedir. Bu nedenle yatırım destek ofislerimiz yatırıma uygun alanların envanterini ilgili kurumlarla iş birliği halinde tutmaya çalışmaktadır. Bu kapsamda önceki dönemlerde gerçekleştirilen çalışmalara benzer şekilde ilgili kurum ve kuruluşlara ziyaretler gerçekleştirilecek; kurum/kuruluşlar ile yapılan yazışmalarla envanterin geliştirilmesi ve güncel tutulması sağlanacaktır. Faaliyette olan OSB’ler içinde yer alan yatırıma uygun boş parsellerin ve boş binaların envanteri oluşturulup sürekli olarak güncellenmesi sağlanacaktır. OSB’ler aracılığıyla bilgisi edinilecek atıl tesisler büyüklükleri ve fonksiyonlarına göre uygun yatırımcılarla eşleştirilecektir. Büyük ölçekte yatırımlar için ise 300 dönüm ve üzerinde hazine arazileri ve meraların bilgisi temin edilip envanter oluşturularak sürekli olarak güncellenmesi sağlanacaktır. Bu envanter sonucunda oluşturulan listedeki yatırıma uygun alanlar hakkında turizm, hizmetler, imalat, enerji ve tarım sektörlerindeki ilgili yatırımcılara bilgi verilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Yatırıma uygun alanlar envanterinin güncel tutulması ve genişletilmesi

Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Çevre Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin Milli Emlak Daireleri, Tarım Ve Orman İl Müdürlükleri, Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri, Yerel Yönetimler, OSB’ler, KSS’ler, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Özel Endüstri Bölgeleri

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecektir.

4.2.2.2 Atıl Yapıların Ekonomiye Kazandırılması Çalışmaları

Faaliyetin amacı: Bölgede yer alan ve çeşitli sebeplerle âtil halde kalmış kentsel çöküntü niteliğinde olmayan kamu ve/veya özel sektör yatırımlarının yeniden ekonomiye kazandırılması

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Bölgede kamu veya özel sektör kaynaklarıyla yapılmış, ancak zamanla âtil kalmış yapılar bulunmaktadır. Ticaret odaları aracılığıyla bilgisi edinilecek atıl zeytinyağı

işletmeleri kapasiteleri bazında ve yerel yönetimler ve kaymakamlıklar aracılığıyla bilgisi edinilecek restore edilememiş ve atıl kalmış tarihi yapılar fonksiyonları bazında kaydedilecek ve bu yapıların yatırım destek ofisleri marifetiyle yatırımcılarla ilişkilendirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca ilçe ve kırsal mahallelerde kullanılmayan okulların ve sağlık ocaklarının üretim kooperatiflerince kullanılabilmesine yönelik çalışmalar yürütülerek hem bu yapılar aktif hale getirilecek hem de üretim alanı açısından sorun yaşayan kadın kooperatiflerinin üretim alanına kavuşması sağlanarak kadın istihdamına katkı sağlanacaktır. Ajansımız eliyle her iki ilde bu nitelikte yapılar tespit edilerek söz konusu yapıların ekonomiye kazandırılması için her yıl hazırlanan envanter güncelleştirilecek, yapının niteliğine göre turizm, hizmetler, imalat veya tarım sektörlerinde uygun yatırımcılara tanıtımı yapılacak ve bu yapıların ekonomiye kazandırılması için çözüm önerileri geliştirilecek ve ilgili paydaşların bu alana yönelik projeleri varsa Teknik Destek Programları ile desteklenecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Öncelikle çözüm geliştirilmesi gereken âtil yapıların tespit edilmesi ve bu yapıların kullanıma alınması

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: Tüm Yatırımcı Kamu Kurum ve Kuruluşları

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.2.3 Güney Marmara Vizyon Projeleri

Faaliyetin amacı/kapsamı: Balıkesir ve Çanakkale illerinin kentsel cazibe merkezi haline gelmesini sağlamak ve sürdürülebilir kent perspektifini yaygınlaştırmak hedeflenmektedir.

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Kentleşme en basit tanımıyla kent sayısının ve kent nüfusunun artması olarak tanımlansa da aslında ekonomik, toplumsal, çevresel ve siyasal boyutları olan bir süreçtir. Kentleşme ile gelişme arasında doğru orantılı bir ilişki olduğu varsayılarak kentleşme ekonomik gelişmeyi ve kalkınmayı desteklemektedir. Bu kapsamda Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri incelendiğinde “Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar” kentleşme ve kalkınmanın birbiri ile ilişkili olduğunu göstermektedir. Kentsel yaşam kalitesindeki artış refah düzeyi ile doğru orantılı olması sebebiyle kent dokusunda planlanan etkin projelerin geliştirilmesi kent planlama süreci için öneme sahiptir. Balıkesir ve Çanakkale illerinde yaşayan kent sakinlerinin yaşam kalitelerinin yükseltilmesi, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılanması için şehirler bazında ihtiyaç analizleri yapılarak başta Gıda Vadisi olmak üzere şehir lobiciliği kapsamında vizyon projeler geliştirilecek, proje önerileri ortaya konulacak ve projelerin hayata geçmesi için ilgili paydaşlarla iş birlikleri yapılacaktır. Proje geliştirme aşamasında ilçe/yöre odaklı çalışmalara ağırlık verilecektir. İlçelerin sosyo-ekonomik yönden gelişimini ivmelendirecek proje geliştirme ve proje stoku oluşturma faaliyetlerine ağırlık verilecektir. Geliştirilecek projelerin ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik odaklı olmasına, kent estetiğini iyileştirecek hususlar barındırmasına özen gösterilecektir. Güdümlü proje, kamu yatırımı, özel sektör yatırımı, üniversite-sanayi iş birliği gibi yatırımlara yönelik proje havuzu geliştirme faaliyetlerine 2026 yılında da devam edilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Bölge’ye vizyon proje kazandırılması hedeflenmektedir.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: Valilikler, Belediyeler, İl Özel İdaresi, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK’lar

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.1.3. Kapasite Geliştirme

4.2.3.1 Yatırımcılara Bilgilendirme ve Danışmanlık Yapılması

Faaliyetin amacı: Kapasite geliştirilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Ajansa çeşitli iletişim kanallarıyla ulaşan kişi ve kurumlara yatırım süreçleri, teşvikler ve devlet destekleri hakkında bilgi verilmeye devam edilecektir. Gerek Ajansı ziyaret eden firma ve kurumlarla yapılan görüşmeler, gerek saha çalışmaları ve gerekse de uygulanan anketler sonucunda girişimci ve yatırımcıların ihtiyaç duyduğu alanlarda eğitimler organize edilecektir.

2025 yılında ilan edilen Yerel Kalkınma Hamlesi programına ilişkin tanıtım faaliyetleri düzenlenecek ve iller için belirlenen yatırım konuları özelinde firma ziyaretleri, çatı kuruluş ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Programa başvuru yapacak firmaların yatırım süreçleri takip edilecektir. Ayrıca, Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi

vizyonunda yer alan Yeni Teşvik Sistemi, Stratejik Hamle ve Teknolojik Hamle Programlarına yönelik de bilgiler yatırımcılara aktarılacaktır.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: Bilgilendirme faaliyetleri Ajans tarafından gerçekleştirilecek olup gerekli durumlarda hizmet alımı yoluyla eğitimler gerçekleştirilecektir.

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecektir.

4.2.3.2 Yatırımcıların İzin ve Ruhsat İşlemleri

Faaliyetin amacı/kapsamı: Talep edilmesi durumunda yatırım destek ofisleri ilgili yatırımın kısmen veya tamamen izin ve ruhsat süreçlerinin takibini yapmakla görevlidir. Bu görev çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin, ruhsat ve diğer idari işlemler tek elden takip ve koordine edilecektir. İzin ve ruhsatlar konusunda yatırımcılara gerekli bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri de ayrıca sağlanacaktır. Yatırımcıların karşılaşılabilecekleri engel ve sorunlar tespit edilerek sorunların çözümü konusunda ilgili kurumlar ile iletişime geçilecektir.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: Gerekli kurum ve kuruluşlarla ortak hareket edilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Yatırımcıların izin ve ruhsat süreçlerinin kolaylaştırılması hedeflenmektedir.

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecektir.

4.1.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

4.2.4.1 İş ve Yatırım Ortamının Takibi, Geliştirilmesi ve Tanıtılması

Faaliyetin amacı: Bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve Bölgeye yatırımcı çekilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Bölgenin iş ve yatırım ortamının tanıtılması ve yatırımcı çekilmesi amacıyla ticari heyetler, basın heyetleri, ülkemizde görev yapan yabancı misyonlar, ticaret ataşelikleri, konsolosluklar, yabancı ticaret odaları ve dernekler gibi ulusal ve uluslararası heyetlere yönelik tanıtım çalışmalarına 2026 yılında da devam edilecektir. Bu kapsamda 2025 yılında Kore Ticaret Odası ile iş birliği geliştirilmesi amacıyla yapılan adımların devamı niteliğinde Çanakkale’de ortak etkinlikler düzenlenmesi, Balıkesir ve Çanakkale’de yer alan kurumlarla iş birliği ve koordinasyon çalışmalarının yapılması gibi konular planlanmakta olup 2025 yılında başlatılan bu çalışmalara 2026 yılında devam edilecektir.

İlin iş ve yatırım ortamının tanıtılmasına yönelik broşürler, sunumlar, yatırım ortamı filmi, il yatırım rehberleri ve sektörel tanıtım materyalleri gibi tanıtım araçlarından gerekli görülenlerin güncellenmesi ve geniş kitlelere ulaştırılmasına yönelik çalışmalar ilerleyen dönemde gerçekleştirilmeye devam edilecek çalışmalar arasındadır.

Yatırım destek ofisleri ildeki önemli proje ve yatırımları izleyerek, söz konusu yatırımlar ile ilgili sorunlar ve alınması gereken tedbirler konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara öneriler sunmaktadır. Yatırım destek ofisleri ilde kurulan yeni firma ve girişimleri mümkün olduğu nispette izlemekte, bu firma ve girişimlerin gelişimi için ihtiyaç duyulan alanlarda destek sağlamaktadır. Söz konusu çalışmalara 2026 yılında da devam edilecektir.

Bölgenin iş ve yatırım ortamının tanıtılması amacıyla kurulan investinbalikesir.com ve investincanakkale.com internet siteleri aracılığıyla yatırımcıların yatırım yeri olarak değerlendirdikleri ile dair verilere; ilin sunduğu yatırım fırsatlarına; ilin tanıtımına yönelik videolara, dokümanlara ve daha birçok unsura ulaşabilmektedir. Investin web sitelerinin geliştirilmesi ve gerekli durumunda site içeriğinin güncellenmesine yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve potansiyel yatırımcılar için cazibesinin artırılması ve illerde görülen ve yatırımcılar tarafından dile getirilen sorun ve aksaklıkların çözülmesi amacıyla yerel kurumlar nezdinde görüşmeler yürütülecek, merkezi otoriteler tarafından çözülebilecek olanlar konusunda ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde lobi faaliyetleri gerçekleştirilecektir. KAGM koordinasyonunda yönetilen yatirimadestek.gov.tr platformu yayına alındığı ilk günden bugüne ilin iş ve yatırım ortamının tanıtılmasına hizmet etmek üzere aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Platform, hem yatırımcıların bilgilendirilmesi süreçlerinde yardımcı olmakta hem de “Soru-Cevap” modülü üzerinden gelen bölgemizle ilgili sorular yatırım destek ofislerimizce cevaplandırılmaktadır.

Söz konusu platformun etkin bir şekilde hizmet sunmasına yönelik çalışmalara devam edilecek, özellikle platform aracılığıyla Ajansa iletilen sorular en hızlı şekilde yanıtlanarak yatırımcıların bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Bölgenin iş ve yatırım ortamının tanıtılması ve bölgeye yatırımcı çekilmesi amacıyla Bölgede öne çıkan sektörlerle yönelik ülke çapında düzenlenen fuar, kongre, konferans, çalıştay vb. etkinliklere katılım sağlanacaktır. Ayrıca Balıkesir ilinde ihtiyaç duyulan zincir ve marka değeri olan özel hastane, beş yıldızlı otel ve süt işleme tesisi; Çanakkale ilinde ise animasyon ve yazılım odaklı yaratıcı sektörler ve hızla gelişen ihracat odaklı bir yatırım fırsatı olan kesme çiçek sektörü ile ilgili yatırım konularında yatırımcı görüşmeleri yapılması, ihtiyaç analizlerinin oluşturulması, mevcut potansiyelin tanıtılması ve sektörün önemli bir ihtiyacı olan internet altyapı ağının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır.

Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında önceliklendirilen sektörlerle yönelik tanıtım faaliyetleri düzenlenecek, analizler ve yatırım destek faaliyetleri yürütülecektir. Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı'nın etkin tanıtımı için bilgilendirme faaliyetleri düzenlenecek; programın sunduğu fırsatlar ve destek mekanizmaları ilgili paydaşlara ve potansiyel yatırımcılara aktarılacaktır. Ayrıca, program kapsamında desteklenebilecek yeni yatırım konularının belirlenmesine yönelik saha çalışmaları ve analizler gerçekleştirilecektir. Bunun yanı sıra, programın hedeflerine paralel olarak, sektörel araştırmalar ve değerlendirmeler yapılarak yerel ekonominin gelişimine katkı sağlayacak stratejik adımların belirlenmesi ve hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

İlin iş ve yatırım ortamının takibi, geliştirilmesi ve tanıtılmasına yönelik tüm iş ve işlemlerde yatırımcıların muhatap olduğu kurumlarla birlikte hareket edilebilmesi için ortak komite vb. mekanizmalar işletilecek, ihtiyaç oldukça bir araya gelinmeye çalışılacaktır.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Bölgenin iş ve yatırım ortamıyla ilgili tüm hususlarda aktif takip, yatırım ortamının iyileştirilmesi ve tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), TÜRSAB, İş Adamı Dernekleri, İlgili İl Müdürlükleri, Odalar, Borsalar, OSB'ler

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecektir.

4.2.4.2 Fizibilite Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları

Faaliyetin amacı: İlin iş ve yatırım ortamının tanıtılması ve geliştirilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi İlde yatırıma ihtiyaç duyulan sektörlerde yatırımcıya hazır iş fikirleri sunmak, potansiyel yatırımcıları ve fonları bölgeye çekmek için doğru bir yaklaşım olacaktır. Uygun yatırım alanlarında potansiyel yatırımcılar nezdinde lobi faaliyetleri gerçekleştirmek için de altlık teşkil eden bu başlıkta KAGM koordinasyonunda ön fizibilite raporları hazırlanmaktadır. 2026 yılında da ihtiyaç duyulması halinde başta fizibilite ve ön fizibilite raporları hazırlanacaktır.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: İhtiyaç halinde yatırım konularında ön fizibiliteler hazırlanacaktır.

Diğer Ajans/Kurum faaliyetleriyle Koordinasyon: Hazırlanan ön fizibilitelerle ilgilenen yatırımcılarla ve ön fizibilitelerin hayata geçirilmesine yönelik olarak gerekli kurum ve kuruluşlarla ortak hareket edilecektir.

İzleme ve Değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.4.3 Anadoludakiler

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: Bölge, birçoğu coğrafi işaretli olan zengin bir yöresel ürün çeşitliliğine sahiptir. Ancak tanıtım konusundaki yetersizlikler sebebiyle ürünler ulusal anlamda hak ettiği düzeyde öne çıkamamaktadır. Bu kapsamda KAGM tarafından yürütülen "Anadoludakiler" markası, söz konusu yöresel değerlerin öne çıkarılması, yaşatılması, ulusal ve uluslararası çapta tanıtılması adına önem taşımaktadır. Bu bağlamda topraklarımızın zenginliğinin dijital platformda paylaşılarak yerel üreticilerin desteklenmesi, geleneksel kültürün yaşatılması ve yerel potansiyellerin keşfinin amaçlandığı "Anadoludakiler" markası ile Bereket, Birikim ve Beceri temaları altında bölge çapında ürünlerin geliştirilmesi, tanıtılması ve yaşatılması adına da çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon: KAGM, Yerel Yönetimler, Kadın Kooperatifleri, Yöresel Ürün Üreticileri, Coğrafi İşaret Tescil Sahibi Kurumlar

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Anadolu dakiler konsepti çerçevesinde nitelikli yöresel ürünlerin ön plana çıkarılarak bilinirliğinin artırılması

İzleme ve Değerlendirme : 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.4.4 Coğrafi İşaretli ve Yöresel Ürünler İçin Yaygınlaştırma ve Tanıtım Çalışmalarının Yapılması (81 İl 81 Ürün Programı)

Faaliyetin ilgili olduğu özel amaç: Coğrafi işaretli ürünlerin katma değerinin artırılması ve ticarileştirilmesi

Faaliyetin amacı/kapsamı: “TR22 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünler: Sorunlar, Öneriler ve Stratejik Yaklaşımlar” raporunda da ortaya konulduğu üzere; bölgede coğrafi işaretli ürünlerin tanıtım ve pazarlama faaliyetleri büyük ölçüde yerel ölçekle sınırlı kalmakta, ulusal ve uluslararası düzeyde yeterli görünürlük sağlanamamaktadır. Bu durum, hem coğrafi işaretin tüketici tarafındaki bilinirliğini sınırlamakta hem de ürünlerin markalaşma ve ticarileşme kapasitesini zayıflatmaktadır. Bu nedenle, coğrafi işaretli ürünlerin ve bölgesel değerlerin kırsal alanlar için katma değer oluşturmaları; yaygınlaştırma ve tanıtım çalışmaları kapsamında satış ve pazarlama yöntemlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme temasıyla uyumlu şekilde coğrafi işaretli ve yerel potansiyel içeren ürünlerin belirlenmesi ve bu kapsamda gerekli çalışmaların Bakanlık koordinasyonunda yürütülmesi planlanmaktadır. Yapılacak yaygınlaştırma ve tanıtım çalışmaları sayesinde bölgedeki ürünlerin marka değerinin güçlendirilmesi, üreticilere doğrudan ekonomik katkı sağlanması ve kırsal turizmin de desteklenerek bölgenin tanıtımının daha etkin biçimde gerçekleştirilmesi mümkün olacaktır.

Diğer ajans/kurum faaliyetleriyle koordinasyon:: Coğrafi İşaret Tescil Sahibi Kurumlar, Türk Patent Enstitüsü

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Anadolu dakiler konseptine uygun olacak şekilde belirlenecek yöresel ürünlerin ticarileştirilmesi

İzleme ve Değerlendirme: : 2026 yılı boyunca gerçekleştirilecektir.

4.1.5. Ajans Destekleri

4.2.5.1 Teknik Destek

Faaliyetin amacı: Bölgenin iş ve yatırım ortamının tanıtılması ve geliştirilmesi, kurumların beşeri sermaye kapasitesinin geliştirilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Bölgemizde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların genel manada beşeri sermaye kapasitelerinin artırılması, sundukları hizmet kalitesinin artırılarak daha verimli çalışmalarına imkân sağlayacak şekilde bölgeye katkı sunacak olan çalışmaların desteklenmesi amacıyla gerçekleştirilecektir.

Diğer Ajans/Kurum faaliyetleriyle Koordinasyon: Yararlanıcı kurum/kuruluşlar ile ortak hareket edilecektir.

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Teknik destek programından faydalandırılacak kurum/kuruluş sayısının artırılması sağlanacaktır.

İzleme ve değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2.5.2 Mesleki ve Teknik Altyapısını Geliştirme MEGEP Projesi

Faaliyetin amacı: Bölgenin beşeri sermaye kapasitesinin geliştirilmesi

Faaliyetin arka planı ve müdahale gerekçesi: Balıkesir sanayisinin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine katkı sağlamak amacıyla Sanayi ve Teknoloji Koleji kurulmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, mesleki ve teknik eğitim ile fen ve teknoloji odaklı eğitimi bütünleştiren bir modelin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Balıkesir’de güçlü sanayi yapısına rağmen, sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücüne erişimde yapısal ihtiyaçlar bulunmaktadır. Bu durum, eğitim ile sanayi arasındaki bağın güçlendirilmesini ve sanayinin güncel ihtiyaçlarıyla uyumlu, uygulama odaklı eğitim modellerinin geliştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Kolejinin kurulmasına yönelik olarak eğitim modeli, program içeriği ve uygulama çerçevesine ilişkin çalışmalar yürütülecek; kolejnin mesleki ve teknik eğitim ile fen ve teknoloji odaklı eğitimi bütünleştiren bir yapı üzerine kurulması sağlanacaktır. Balıkesir’de Sanayi ve Teknoloji Kolejinin kurulması ile sanayiyle ilişkili, istihdam edilebilirliği yüksek insan kaynağının yetiştirilmesine yönelik altyapının oluşturulması hedeflenmektedir.

Diğer Ajans/Kurum faaliyetleriyle Koordinasyon: İlgili Kamu Kurum/Kuruluşları

Faaliyetin sonuç ve çıktı hedefleri: Bölgenin beşeri sermaye kapasitesinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

İzleme ve değerlendirme: 2026 yılı boyunca sürdürülecek faaliyetin koordinasyonu yatırım destek ofisleri tarafından yürütülecek ve gerekli durumlarda diğer çalışma birimlerinden de destek alınacaktır.

4.2. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin zaman planlaması aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7 - Program Süresi ve Zaman Planlaması - Yerel Kalkınma Fırsatları

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Balıkesir ve Çanakkale Adaları Kalkınma Stratejisi												
Çanakkale Katı Atık Yönetimi: Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları												
Coğrafi İşaretli Ürünler İçin Değer Zinciri Analizlerinin Hazırlanması												
Yatırıma Uygun Alanlar Envanteri												
Atıl Yapıların Ekonomiye Kazandırılması Çalışmaları												
Güney Marmara Vizyon Projeleri												
Yatırımcılara Bilgilendirme ve Danışmanlık Yapılması												
Yatırımcıların İzin ve Ruhsat İşlemleri												
İş ve Yatırım Ortamının Takibi, Geliştirilmesi ve Tanıtılması												
Fizibilite Havuzu Oluşturma ve Ön Fizibilite Çalışmaları												
Anadoludakiler												
Coğrafi İşaretli ve Yöresel Ürünler İçin Yaygınlaştırma ve Tanıtım Çalışmalarının												

Proje/Faaliyet/Alt Program	2026 Yılı											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yapılması (81 İl 81 Ürün Programı)												
Teknik Destek												
Mesleki ve Teknik Altyapısını Geliştirme MEGEP Projesi												

5. Sonuç ve Değerlendirme

GMKA, vizyonu ve misyonu doğrultusunda temel değerlerine bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Ajansımız tüm çalışmalarında katılımcı karar verme yöntemlerini esas alarak bölgesel potansiyeli harekete geçirmeyi hedeflemektedir. Bölgesel dinamikler ile birlikte iyi uygulama örneklerini dikkate alarak bölgeye özgü mekanizmalar geliştirmeye çalışmaktadır.

Bölgesel kalkınma ivmesinin artırılması amacıyla SOP'lar tasarlanmış ve 2026 yılı Çalışma Programı hazırlanmıştır. Çalışma Programı kapsamında 5 yıllık uygulama dönemine ilişkin olarak hazırlanan SOP'ların ve programlar altında belirlenen amaç, hedef ve stratejilerin ulusal ve bölgesel plan ve programlarla, yerel ihtiyaçlarla uyumlu olmasına azami özen gösterilmiştir.

Programların başarılı şekilde uygulanması ve yerelde sahiplenilmesi için Ajans tarafından koordinasyon rolü üstlenilecek, paydaşların görüş ve önerileri ön planda tutulacaktır. Planlama, yatırım destekleme, mali ve teknik destek verme, tanıtım, işbirliği ve dış kaynaklı projelerin geliştirilmesi faaliyetleri bölgesel kalkınma hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlanacaktır. Diğer yandan, programların etkisini ölçebilmek, katma değerini gözlemleyebilmek ve mevcut uygulamaların faydasını en üst düzeye çıkarmak amacıyla izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.

Ajans tarafından programların yürütme sürecine katkı sağlayabilecek yenilikçi fikir ve görüşlerin değerlendirilmesine dikkat edilecektir. Böylece yürütülen faaliyetlerin yereldeki etkisi göz önünde bulundurulacaktır. Bununla birlikte, ulusal ve küresel ölçekte verilerin derlenerek çalışmalara işlenmesi ile kalkınma alanındaki değişimlere açık, yenilikçi ve işbirliğine yatkın bir yaklaşım benimsenecektir

